

**OZOLNIEKU NOVADA
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2012.-2018.**

Saturs

Lietotie saīsinājumi.....	5
Termini.....	6
levads.....	8
I daļa – Pašreizējās situācijas analīze un attīstības tendences	11
1.Ozolnieku novada fiziski ģeogrāfiskais raksturojums.....	11
1.1.Ģeogrāfiskais novietojums.....	11
1.2.Reljefs un ģeoloģiskā uzbūve.....	12
1.3.Virszemes un pazemes ūdeņi	13
1.4.Derīgie izrakteņi	15
1.5.Klimats	16
1.6.Augsnes un ainavas.....	16
1.7.Meži un lauksaimniecības zemes	17
2. ledzīvotāji	20
2.1. Apdzīvojuma struktūra.....	20
2.2. ledzīvotāju skaita dinamika	22
3. Novada ekonomiskais raksturojums	25
3.1. Nodarbinātība un bezdarbs.....	25
3.2. Uzņēmējdarbība	26
3.3. Tūrisms	29
3.4. Teritorijas attīstības indekss.....	30
4. Tehniskā infrastruktūra.....	32
4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija	32
4.2. Elektroapgāde	34
4.3. Siltumapgāde	35

4.4. Gāzes apgāde.....	36
4.5. Autoceļi	37
4.6. Dzelzceļš	37
5.Dabas un kultūrvēsturiskās vērtības.....	39
5.1.Dabas teritorijas un objekti.....	39
5.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas	41
6. Vides kvalitāte.....	43
6.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	43
6.2. Virszemes ūdeņu kvalitāte	44
6.3. Pazemes ūdeņu kvalitāte.....	47
6.4. Notekūdeņu ietekme uz vidi	47
6.5. Atkritumu ietekme uz vidi.....	48
6.6. Potenciāli piesārņotās vietas.....	49
6.7. Riska objekti un teritorijas.....	50
6.8. Piesārņojošo darbību atļaujas.....	52
7. Zemes un ēkas	54
7.1. Pašvaldības nekustamie īpašumi	54
7.2. Novada zemju raksturojums.....	54
8. Valsts un pašvaldību pakalpojumi	56
8.1. Izglītības pakalpojumi.....	56
8.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība.....	58
8.3. Kultūra un izklaide	60
8.4.Sports un aktīvā atpūta	62
8.5.Sabiedriskā kārtība un drošība.....	62
8.6.Bāriņtiesas darbība.....	63

8.7. Pakalpojumu pieejamība ārpus novada teritorijas	64
9. Publiskā pārvalde	65
9.1. Pašvaldības struktūra un funkcijas	65
9.2. Pašvaldības budžets	67
9.3. Valsts pārvaldes organizācijas	68
9.4. Teritorijas attīstība kopš novada izveides	69
10. SVID analīzes kopsavilkums	71
11. Pašreizējās situācijas analīzes kopsavilkums	75
II daļa – Stratēģiskā daļa	77
12. Ilgtermiņa un vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi	77
12.1. Pašvaldības attīstības vīzija	77
12.2. Pašvaldības specializācija	77
12.3. Vidējā termiņa prioritātes	78
PR – politikas rezultatīvais rādītājs	79
12.4. Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi	79
13. Attīstības programmas saskaņotība un pēctecība	82
13.1. Eiropas līmeņa plānošanas dokumenti	82
13.2. Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti	83
13.3. Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti	85
14. Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem	87
15. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība	88
Literatūra un informācijas avoti	91
Pielikumi	92
1. pielikums – Rīcības plāns	92
2. pielikums – Investīciju plāns	92
3. pielikums – Ozolnieku novadā esošās derīgo izrakteņu atradnes, tabulas	92

Lietotie saīsinājumi

ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas reģionālais attīstības fonds
ESF	Eiropas sociālais fonds
g/l; mg/l	Grams uz litru; miligrams uz litru
gb.	Gabals
gs.	Gadsimts
KF	Kohēzijas fonds
km ²	kvadrātkilometrs
KPFI	Klimatu pārmaiņu finanšu instruments
kV	Kilovolts
l/sek.	Litri sekundē
Ls	Lats
m ³ /sek.	Kubikmetri sekundē
MK	Ministru kabinets
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
Nkop	Kopējais slāpeklis
Nr.	Numurs
pag.	Pagasts
PII	Pirmskolas izglītības iestāde
Pkop	Kopējais fosfors
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
v.j.l.	Virs jūras līmeņa
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VĢD	Valsts ģeoloģijas dienests

Termini

Attīstības programma	vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai
Demogrāfiskā slodze	darbspējas vecumu nerasniegušo un pārsniegušo personu skaita attiecība pret personu skaitu darbspējas vecumā
Iedzīvotāju blīvums	skaitlisks lielums, kas parāda kādai noteiktai teritorijai piederīgo iedzīvotāju skaita attiecību pret šīs teritorijas platību
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	starpība starp attiecīgajā periodā dzimušo un mirušo skaitu
Investīciju plāns	attīstības programmas rīcības plāna sastāvdaļa laika posmam vismaz līdz 3 gadiem, kuru apstiprina pašvaldība. Investīciju plānu var aktualizēt katru gadu
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību - retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus, kā arī sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas
Natura 2000 teritorija	NATURA 2000 teritorijas ir Eiropas Savienības valstu kopīgi radīts aizsargājamo dabas teritoriju tīkls jeb sistēma, kas Latvijā izveidots uz jau esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju bāzes, tām pievienojot 122 jaunas teritorijas
Prioritāte	teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm
Projekts	pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem finansiālajiem, materiālajiem un cilvēku resursiem
Publiskā apspriešana	ar ārējo normatīvo aktu vai institūcijas noteikts laika periods, kura ietvaros sabiedrības pārstāvji sniedz savus iebildumus un priekšlikumus vai piedalās citās institūcijas organizētās sabiedrības līdzdalības aktivitātēs (piemēram, sabiedriskajās apspriedēs un sabiedriskās domas aptaujās)
Rīcības plāns	attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu un investīciju plānu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai
Rīcības virzieni	konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai
Sabiedriskā apspriede	sanāksme, kurā piedalās un savus iebildumus un priekšlikumus sniedz sabiedrības pārstāvji
Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums	procedūra, kas veicama likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā, lai novērtētu plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai un novēršanai, kā arī lai nodrošinātu sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu

	plānošanas dokumenta izstrādāšanas procesā
Stratēģiskais mērķis	koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai
Stratēģiskā daļa	attīstības programmas sadaļa, kurā definē plānošanas reģiona/pašvaldības vidēja termiņa prioritātes un izvirza uzdevumus to īstenošanai
Uzdevumi	iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi
Vides pārskats	atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu
Vīzija	lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības

Ievads

Saskaņā ar 19.05.1994. likumu „Par pašvaldībām” novada pašvaldībai ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un nodrošināt tās realizāciju. Programmas izstrādes procesu regulē vairāki normatīvie akti: 13.10.2011. „Teritorijas attīstības plānošanas likums”, 08.05.2008. likums „Attīstības plānošanas sistēmas likums”, 21.03.2002. likums „Reģionālās attīstības likums”, 13.10.2009. MK noteikumi Nr. 1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi”. Izstrādājot Attīstības programmu, ņemta vērā VARAM izstrādātā metodika „Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”.

Ozolnieku novada attīstības programma tiek izstrādāta 7 gadiem un ir vidēja termiņa plānošanas dokuments 2012. – 2018. gadam, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumu, kā arī to īstenotājus un finanšu resursus ilgtermiņa mērķu sasniegšanai. Ozolnieku novada dome 2011. gada 9.martā pieņēma lēmumu Nr. 3 „Par Ozolnieku novada attīstības programmas 2012. – 2018. gadam izstrādes uzsākšanu”.

Attīstības programma izstrādāta, ņemot vērā Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas „Metodiskos ieteikumus attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”.

Ozolnieku novada attīstības programmas izstrādes mērķi ir:

- 1) Radīt pamatu novada teritorijas ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai;
- 2) Noteikt novada attīstības plāna mērķu sasniegšanas veidus;
- 3) Noteikt vadlīnijas un prasības novada teritorijas attīstībai turpmākajiem 7 gadiem.

Ozolnieku novada attīstības programmas izstrādes uzdevumi ir:

- 1) Izvērtēt novada attīstības potenciālu un noteikt tā izmantošanas iespējas;
- 2) Saglabāt dabas un kultūrvēsturisko mantojumu;
- 3) Uzlabot dzīvesvides kvalitāti;
- 4) Radīt apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai.

Izstrādājot Ozolnieku novada attīstības programmu, ņemti vērā nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti: Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam un Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam; kā arī reģiona līmeņa plānošanas dokumenti: Zemgales plānošanas reģiona spēkā esošie teritorijas attīstības plānošanas dokumenti (Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2008. – 2014. gadam; Zemgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006. – 2026.gadam; Zemgales plānošanas reģiona lauku teritoriju mobilitātes plāns) un Ozolnieku novada spēkā esošais teritorijas plānojums, kā arī pašvaldību, kas robežojas ar Ozolnieku novadu, attīstības plānošanas dokumenti.

Attīstības programma izstrādāta, ņemot vērā plānošanas pamatprincipus:

- 1) *ilgtspējīgas attīstības princips* — tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabā un attīsta dabas un kultūras mantojumu;
- 2) *interesu saskaņotības princips* — saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;

- 3) *līdzdalības princips* — visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē;
- 4) *sadarbības princips* — valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā izpildot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un informējot cita citu par nosprausto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu;
- 5) *finansiālo iespēju princips* — izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;
- 6) *atklātības princips* — attīstības plānošanas process ir atklāts, un sabiedrība tiek informēta par attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;
- 7) *uzraudzības un novērtēšanas princips* — attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā visos pārvaldes līmeņos tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem; subsidiaritātes princips — politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;
- 8) *subsidiaritātes princips* — politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;
- 9) *attīstības plānošanas un normatīvo aktu izstrādes sasaistes princips* — politiku plāno pirms normatīvā akta izdošanas, un, izstrādājot normatīvos aktus, ņem vērā attīstības plānošanas dokumentus;
- 10) *līdzsvarotas attīstības princips* — politiku plāno, sabalansējot atsevišķu valsts teritoriju attīstības līmeņus un tempus;
- 11) *aktualitātes princips* — attīstības plānošanas dokumentus aktualizē atbilstoši situācijai;
- 12) *dokumentu saskaņotības princips* — pieņemot attīstības plānošanas dokumentu vai izdarot grozījumus šādā dokumentā, nodrošina izmaiņu veikšanu arī citos saistītajos dokumentos un normatīvajos aktos, ievērojot tiesiskās pašārvības principu.

Attīstības programma sastāv no šādām daļām:

- 1) I daļa – Pašreizējās situācijas raksturojums ;
- 2) II daļa – Stratēģiskā daļa;
- 3) Pielikumi.

I daļa sastāv no pašreizējās situācijas raksturojuma, analīzes un SVID analīzes, II daļa sastāv no ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem, vidēja termiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem, attīstības programmas saskaņotības un pēctecības, pārskata par iedzīvotāju iesaisti. Pielikumi ir neatņemama Attīstības programmas sastāvdaļa. Svarīgākie ir pirmie divi pielikumi – Rīcības plāns un Investīciju plāns, kas satur uzdevumus Attīstības programmas realizācijai un projektus, kas tiks veikti mērķu sasniegšanai.

Informācijas iegūšanai izmantoti pašvaldības dati, speciālistu sagatavotā informācija, dažādu interneta adrešu resursi, institūciju sniegtā informācija, kā arī pieejamie plānošanas dokumenti.

Pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2011. gada 15. jūnija lēmumu Nr. 40 „Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu” Ozolnieku novada attīstības programmai netiek piemērots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējums.

Attīstības programma izstrādāta laika posmā no 2011. gada aprīļa līdz 2012. gada jūnijam. Attīstības programmas izstrādi veica SIA „METRUM” eksperti sadarbībā ar pašvaldības norīkoto darba grupu, pašvaldības speciālistiem, domes vadību un deputātiem, iesaistot izstrādes procesā dažādu valsts un pašvaldības iestāžu un institūciju pārstāvjus, ņemot vērā sabiedrības viedokli.

Ozolnieku novada attīstības programma izstrādāta ar Eiropas Sociālā Fonda atbalstu darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība”, 1.5. prioritātes „Administratīvās kapacitātes stiprināšanā” 1.5.3. pasākuma „Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību administratīvās un attīstības plānošanas kapacitātes stiprināšana 1.5.3.2. aktivitātes „Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību plānošanas kapacitātes paaugstināšana” ietvaros un kalpos ne tikai kā pamats turpmāko politiku un rīcību noteikšanai novadā, bet arī kā instruments turpmākai investīciju piesaistei.

Attīstības programmas dokuments tiek izstrādāts Eiropas Sociālā Fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/070 „Ozolnieku novada attīstības programmas izstrāde kvalitatīva novada attīstības plānošanas procesa nodrošināšanai” ietvaros.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

METRUM

Reģ. Nr.40003388748
Elizabetes iela 20, Rīga, LV-1050
Tālrunis: 67609030, fakss 67609044
E-pasts: metrum@metrum.lv
<http://www.metrums.lv>

I daļa – Pašreizējās situācijas analīze un attīstības tendences

1.Ozolnieku novada fiziski ģeogrāfiskais raksturojums

1.1.Ģeogrāfiskais novietojums

Ozolnieku novadu veido trīs teritoriāli administratīvās vienības: Ozolnieku pagasts, Cenu pagasts, un Salgales pagasts.

Ozolnieku novads atrodas Zemgalē. Tas robežojas ar dienvidos – Rundāles un Bauskas novadiem, rietumos – Jelgavas novadu un Jelgavas pilsētu, ziemeļos – Olaines un Ķekavas novadiem un austrumos – ar Iecavas novadu.

1.1.att. Ozolnieku novada atrašanās vieta

Avots: SIA „METRUM”, 12.03.2012.

Novada kopējā platība ir 285,46 km².¹ Iedzīvotāju skaits pašvaldības teritorijā ir 10523 cilvēki². Vidējais iedzīvotāju blīvums ir 36,4 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru. Salīdzinot ar kaimiņpašvaldībām, tas ir vidējs rādītājs: Bauskas novada iedzīvotāju blīvums ir līdzīgs kā Ozolnieku novadā – 35,7 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru, mazāks blīvums ir Rundāles novadā – 18,4 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru; Jelgavas novadā – 20,5 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru; lielāks blīvums ir Olaines novadā – 69,5 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru un Ķekavas novadā – 80,2 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru.

Ozolnieku novada administratīvais centrs ir ciems - Ozolnieki. Tas atrodas 36 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas, 6 km attālumā no bijušā rajona centra – Jelgavas. Ozolnieku novads atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā – starp Jelgavas un Rīgas pilsētām. Ozolnieku ciemā dzīvo 4149 iedzīvotāju, kas ir 39,4 % no novada iedzīvotājiem.

1.2.Reljefs un ģeoloģiskā uzbūve

Ozolnieku novada teritorija ietilpst Viduslatvijas zemienes Zemgales līdzenumā. Teritorijas virsma ir lēzeni viļņota, pazeminoties ziemeļu virzienā, galvenokārt teritorijai ir raksturīgs augsto un pārejas purvu mikroreljefs. Reljefs ir veidojies pēcduslaikmetā, Baltijas ledus ezeram un Litorīnas jūrai noskalojot ledus nogulumus. Reljefu veido līdz 3 m biezi smilšaini nogulumi, kas daudzviet uzguļ uz slokšņu māliem. Novada teritorijas absolūtās augstuma atzīmes ziemeļu daļā (Ozolnieku un Cenu pagasts) ir 0,5 – 8 m virs jūras līmeņa. Lielākajā, saimnieciski izmantojamā daļā, teritorija atrodas 3.0 – 4.0 m virs jūras līmeņa. Salgales pagasta augstuma atzīmes virs jūras līmeņa ir vidēji 10.0 m, austrumu daļā sasniedzot pat 26,6 m v.j.l. Novada teritorija ir izteikti līdzena. Teritorijas Ziemeļu daļā ir raksturīgs saposmots reljefs ar nelielām augstuma amplitūdām. Hidsometriski viszemākā ir Iecavas paliene.

Lielupes baseina apgabala ģeoloģiskajai struktūrai raksturīgas plānas Kvartāra perioda formācijas. Uz dienvidrietumiem Kvartāra perioda slānis kļūst vēl plānāks. Dažās vietās, it īpaši Lielupes baseina apgabala austrumu un ziemeļu daļā un upju ielejās, zemes virspusē atsedzas Devona laika formācijas. Devona laika nogulumieži galvenokārt ir dolomīts, kaļķakmens, arī smilšakmens, māls, ģipšakmens un mergelis. Lielupe sava tecējuma augštecē un vidienē galvenokārt plūst caur teritoriju, kuras virsmā dominē limnoglaciālais māls, kam raksturīga zema infiltrācija. Aiz Jelgavas, upe plūst caur Piejūras zemienes smilšu nogulumiem. Lielu daļu teritorijas aizņem arī kūdras nogulumi (piemēram, Tīreļu purvā, Ķemeru purvā). Lielupes vidustecē dominē paugurains reljefs, ko veido ledāja kušanas ūdeņu un morēnas līdzenumi ar drumliniem.³

¹ Valsts zemes dienesta dati, 01.01.2012.

² Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes dati, 01.02.2012.

³ Lielupes baseina apsaimniekošanas plāns, LVĢMC, 2009

1.3.Virszemes un pazemes ūdeņi

Ozolnieku novads atrodas Lielupes baseina vidusdaļā. Ūdens kvalitāti ietekmē Lielupe un tās pietekas lecava, Misa, Sidrabe, Auce, Bērze un daudz mazākas upītes, kuras nes savu piesārņojumu no lauksaimniecības un lapu koku mežu platībām. Ūdens kvalitāte ir ļoti svarīgs faktors, jo tas ir dzīvības pamatnosacījums⁴.

Ozolnieku novads ietilpst Lielupes lielbaseina lecavas baseina teritorijā.

Lielupe ir lielākā Zemgales upe, caurteces ziņā otra lielākā Latvijas upe (aiz Daugavas). Upes dziļums augštecē ir apmēram 1 m, lejpus Jelgavas — 8—12 m, lejtecē — 15—20 m. Lielupe ir tikai 119 km gara, toties tai ir 250 pieteku. Krasti gandrīz visur aizauguši. Lielupei ir ļoti mazs kritums — 10,8 m (0,1 m/km), it sevišķi lejtecē, kur tā kļūst daudz platāka un dziļāka. Vidējais caurplūdums grīvā ir 106 m³/s (maksimālais 1380 m³/s, minimālais 10,6 m³/s). Lielupe sākas pie Bauskas, satekot Mēmelei un Mūsai, bet ietek Baltijas jūras Rīgas līcī Jūrmalas pilsētas austrumu malā.

No Bauskas līdz Mežotnes pilskaļnam Lielupe plūst pa senleju, kas veidojusies dolomītos. Ūdenstūristiem Lielupe būs interesantāka augšdaļas posmā, kur krasti stāvāki un pie mazāka ūdens jūtamas krāces (kādus 27 km garš posms no Bauskas līdz Emburgai). Lejpus Mežotnes ieleja paplašinās, upe lēni plūst pa plašu ieleju Zemgales līdzenumā un Piejūras zemienē. Pavasarī, veidojoties ledus sastrēgumiem, Lielupe agrāk mēdza iziet no krastiem, applūdinot lauksaimniecības zemes. Intensīvu nokrišņu rezultātā plūdi bija iespējami arī vasarā. Tie radīja lielus zaudējumus zemnieku saimniecībām. Lai samazinātu plūdu apmērus, daudzviet gar Lielupi un tās pietekām tika izveidoti aizsargdambji⁵.

Iecava ir Lielupes labā krasta pieteka, sākas pie Daudzes, Jaunjelgavas novads. Tā tek caur Jaunjelgavas, Vecumnieku, Bauskas, lecavas, Ozolnieku un Jelgavas novadiem. Upes lielākā pieteka ir Misa. Iecavas garums ir 155 km⁶. Iecavas baseina platība ir 2072 km², tās kritums ir 69,2 m.

Misa ir lecavas labā krasta pieteka Zemgalē. Tā kā lielāko daļu lecavas ūdeņu novada Velna grāvis pa tiešo Lielupē, lecavas lejtecē lielāko daļu sastāda Misas ūdeņi. Misas ūdeņus intensīvi izmanto Olaines pilsētas un rūpnīcu vajadzībām, tādēļ papildus ūdens tiek pievadīts pa Daugavas—Misas kanālu no Ķekaviņas un Daugavas⁷. Misas garums ir 108 km, baseina platība – 902,6 km², kritums – 42 m.⁸

Novada teritoriju šķērso mazas upītes – Garoze, Cena, Smakupe, Dzīļstrauts, Medaine, Sidrabene, Biržina, Baložu kanāls, Mizupīte, Dimantu grāvis, Punču grāvis, Sodzeris, Reņģele, Velnagrāvis un Ežupe.

Ozolnieku novada teritorijā nav nevienas dabiskās ūdenskrātuves. Novadā ir izrakti 13 dīķi bijušajos karjeros.

⁴ Jelgavas rajona plānojums un stratēģiskās attīstības programma, Jelgava, 2003

⁵ <http://lv.wikipedia.org/wiki/Lielupe>, 16.03.2012.

⁶ [http://lv.wikipedia.org/wiki/Iecava_\(upe\)](http://lv.wikipedia.org/wiki/Iecava_(upe)), 16.03.2012.

⁷ Enciklopēdija "Latvijas daba", Preses nams, 1998

⁸ [http://lv.wikipedia.org/wiki/Misa_\(upe\)](http://lv.wikipedia.org/wiki/Misa_(upe))

Ozolnieku novada mākslīgie dīķi

Dīķa nosaukums	Administratīvā teritorija	Platība, ha	Ūdenstilpju klasifikatora kods
Aizupes dīķis	Cenu pagasts	1,0	38098
Ānes dīķis	Ozolnieku pagasts	7,3	38070
Branku dīķis	Ozolnieku pagasts	9,7	38095
Džamu dīķis	Ozolnieku pagasts	18,8	38094
Jelgavas mežsaimniecības dīķis	Cenu pagasts	3,6	-
Kauguru bedres	Ozolnieku pagasts	10,0	-
Ķeņķu dīķi	Ozolnieku pagasts	31,3	-
Libertu dīķis	Ozolnieku pagasts	13,9	-
Mežezers	Ozolnieku pagasts	7,7	-
Ozolnieku ūdenskrātuve	Ozolnieku pagasts	18,0	38096
Senču dīķi	Ozolnieku pagasts	19,2	38071
Valaku dīķis	Ozolnieku pagasts	11,2	-
Viesturu dīķis	Ozolnieku pagasts	14,1	38068

Avots: Ezeru datu bāze, www.ezeri.lv, 16.03.2012.

Latvijas teritorija ietilpst Baltijas artēziskajā baseinā. Baseina hidroģeoloģisko griezumu veido ūdeni saturošu un ūdeni vāji caurlaidīgu slāņkopu mija. Ūdens daudzums, ko satur atsevišķi slāņi, un ūdens kvalitāte tajos ir stipri atšķirīga. Pazemes ūdens horizonti visā Latvijas teritorijā, tai skaitā arī Ozolnieku novada teritorijā, tiek grupēti trīs zonās: aktīvās ūdens apmaiņas zonā, palēninātās ūdens apmaiņas zonā un stagnanto ūdeņu zonā.

Ozolnieku novada teritorija ietilpst Viduslatvijas zemienes Tīrēļu līdzenumā. To veido zemkvartāra iežu virsmas reljefs. Gruntsūdens līmenis teritorijas lielākajā daļā atrodas 0,7 – 1,5 m dziļumā no zemes virsmas. Pavasaros, strauji kūstot sniegam, kā arī pēc stipriem un ilgstošiem lietiem iespējama līmeņa paaugstināšanās līdz 0,5 – 0,7 m, bet atsevišķās vietās tas var sasniegt zemes virsmu. Gruntsūdens līmeņa maksimuma laikā jebkuru zemes darbu veikšana ir apgrūtināta. Gruntsūdeņi atrodas tuvu zemes virsmai. To iegulumu dziļums mainās no dažiem decimetriem līdz 2m.

Visdziļāk iegulošo, stagnanto ūdeņu zonu veido galvenokārt kembrija nogulumu ūdens horizonts, slāņa virsma novada teritorijā iegul vairāk nekā 1100m dziļumā. Stagnanto ūdeņu zonā izplatīti artēziskie ūdeņi, kas ir stipri mineralizēti sālsūdeņi, sāļu daudzums tajos sasniedz 100 – 140 g/l. Šīs zonas ūdeņos ir konstatēts augsts broma saturs (250 – 500 mg/l) un paaugstināta temperatūra (30 - 400C), un tos ir iespējams izmantot siltumapgādei un broma ieguvei. Palēninātās ūdens apmaiņas jeb sāļūdeņu zona ietver vidusdevona Pērnavas un apakšdevona Ķemeru ūdens horizontus. No zemāk iegulošās stagnanto ūdeņu zonas to atdala silūra-ordovika sprosts slānis (vāji caurlaidīgu nogulumu slānis). Šajā zonā izplatīti artēziskie ūdeņi, pēc ķīmiskā sastāva tos var definēt kā sāļūdeņus un iesāļūdeņus, kuru mineralizācija pieaug,

palielinoties ieguluma dziļumam un lielākoties pārsniedz 10 g/l. Šīs zonas ūdeņus var izmantot kā balneoloģiskos minerālūdeņus. Aktīvās ūdens apmaiņas zonu Ozolnieku novada teritorijā veido spiedienūdeņu, jeb artēzisko ūdeņu Arukilas – Amatas ūdens horizontu komplekss un Pļaviņu – Amulas ūdens horizontu komplekss, kā arī Kwartāra gruntsūdeņu horizontu komplekss. No zemāk iegulošās palēninātās ūdens apmaiņas zonas aktīvās ūdens apmaiņas zonu atdala Narvas reģionālais sprostsplānis, kura biezums pārsniedz 100 m. Lielākajā Latvijas teritorijas daļā aktīvās ūdens apmaiņas zonas artēziskā ūdens horizontos pārsvarā ir izplatīti dzeramā ūdens kvalitātes prasībām atbilstoši saldūdeņi, visbiežāk sastopamā neatbilstība ir paaugstināta dzelzs jonu koncentrācija. Daļā teritorijas, nelabvēlīgi hidroķīmiskie apstākļi nosaka to, ka šajā teritorijā nav sastopami artēziskie pazemes ūdeņi, kuri atbilstu dzeramā ūdens kvalitātes prasībām. Kā būtiskākā problēma minama augstā sulfātu jonu koncentrācija, kas veidojusies ģipsu nogulumu šķīšanas rezultātā. Sulfātu kalcija tipa iesāļūdeņi (minerālūdeņi) izplatīti Pļaviņu – Amulas ūdens horizontu kompleksā, kur sulfāta jonu koncentrācija svārstās no 700 līdz 1900mg/l. Zemāk iegulošajā Arukilas – Amatas ūdens horizontu kompleksā sulfāta jonu koncentrācija samazinās, vismazākā (aptuveni 300 līdz 350mg/l) tā ir Gaujas horizonta apakšējā daļā un Burtnieku horizonta augšējā daļā (aptuveni 200 - 250m dziļumā).

Galvenais dzeramā ūdens avots ir Arukilas – Amatas ūdens horizontu kompleksa smilšakmeņi, kuru virsma ieguļ 102 – 133 m dziļumā. Pēc VĢD datiem novadā atrodas 38 ūdensapgādes urbumi. Urbumus parasti ierīko kompleksa vidējā daļā – Gaujas ūdens horizontā, kas raksturojas ar lielākiem ūdens resursiem un minimālusulfātu koncentrāciju. Atsevišķo urbumu debiti sasniedz 20 un vairāk l/sek. Sulfāta koncentrācija Gaujas ūdens horizontā novada ziemeļaustrumu daļā ir ap 400 mg/l un samazinās dienvidaustrumu virzienā līdz 230 mg/l. Tipiskais dzelzs saturs ir 0,1 - 2,5 mg/l (norma 0,2 mg/l). Pēc atdzelžošanas un sulfātu koncentrācijas samazināšanas ūdens atbilst visām dzeramā ūdens nekaitīguma normām.

Gaujas – Amatas ūdens horizonta virsma urbumu rajonā atrodas no 110 līdz 118 m dziļumā no zemes virsmas. Horizontu veido terīgēnas izcelsmes ieži – smilšakmeņi ar māla un aleirolīta starpkārtām. Eksploatācijas urbumu debiti ir 4 – 11 l/sek., īpatnējie debiti – 0.5 – 1.95 l/sek. Pazemes ūdeņus no piesārņošanas neaizsargātajiem gruntsūdeņiem atdala kvartāra nogulumi – smilšmāli, māli un smiltis, kuru kopējais biezums ir 16 – 24 m, no tiem ūdens vāji caurlaidīgie smilšmāli un māli ir 4 – 23 m.

1.4.Derīgie izrakteņi

Ozolnieku novadā ir vairāku veidu derīgo izrakteņu atradnes - kvartāra māli, smilts, kūdra un dolomīts.

Novadā ir reģistrētas astoņas kūdras atradnes. To krājumi ir salīdzinoši mazi, tāpēc atradnēm nav būtiska saimnieciskā nozīme.

Ozolnieku novadā ir viena liela dolomīta iegulu atradne – *Iecava*, tā tiek izmantota. Tās krājumi uz 2011.gada beigām bija izpētītie krājumi – 3598,84 tūkst. m³, novērtētie – 3864 tūkst.m³. Kalcija oksīda saturs dolomītā ir 23,93 %, magnija oksīda – 20,60 %, silīcija oksīda – 3,03 %, dolomīta blīvums – 2,41 t/m³. Dolomīta izmantošanas iespējas ir šķembām, dolomīta miltiem, kaļķu ražošanai, dekoratīvajam akmenim.

Novada teritorijā ir 6 māla atradnes, no kurām šobrīd izmantota tiek tikai viena – *Spartaks –III iegula*, kuras krājumu atlikums uz 01.01.2012. ir izpētītie krājumi – 2259,0 tūkst. m³, novērtētie – 3170,0 tūkst. m³. Atradnes māls ir izmantojams ķieģeļu ražošanai.

Ozolnieku novada teritorijā ir 13 smilts/ smilts-grants atradnes. Šobrīd tiek izmantotas četras atradnes. Tās ir *Mežmalas*, *Robežnieki -2* un *Robežnieki –Jelgavas raj.*, kā arī tiek izmantota smilts un māls atradne *Spartaks –III iegula*, kuras smilts krājumi izpētītie krājumi – 1403,57 tūkst. m³. Šīs atradnes smiltis ir piemērotas būvniecībai.

Mežmalas un *Robežnieki -2* atradņu smiltis ir piemērotas būvniecībai un ceļu būvei. Novērtētie smilts krājumi atradnē *Mežmalas* ir 201,41 tūkst. m³, *Robežnieki -2* – 212,06 tūkst. m³.

Derīgo izrakteņu atradņu raksturojums sniegts 3. pielikumā.

1.5.Klimats

Klimatiskie apstākļi Lielupes baseina apgabalā ievērojami atšķiras no blakus esošajiem apgabaliem. Kā viens no šādu parādību ietekmējošiem faktoriem ir minama Kursas augstiene, kas pasargā Lielupes baseina teritoriju no mitrajām rietumu vēju gaisa masām. Tāpēc Viduslatvijas un Piejūras zemienēs, kur atrodas arī Lielupes baseina apgabals, gaisa masām raksturīgas lejupejošas plūsmas, kas nosaka samazinātu mitruma daudzumu un augstākas temperatūras. Tas arī ir iemesls zemākām nokrišņu summām gada griezumā. Līdzenuma centrālajā daļā vidējā ilggadīgā nokrišņu summa gadā nepārsniedz 550 mm.⁹

Vidējā gaisa temperatūra novadā janvārī ir - 5 °C, jūlijā + 17°C. Novadā aktīvās veģetācijas ilgums ir 137-142 dienas, bezsala periods – 137-143 dienas.

Sniega sega veidojas decembra beigās.

Ozolnieku novada teritorija atrodas visizdevīgākajos siltuma apstākļos Latvijā, kur aktīvo temperatūru summa ir lielāka par 2100.¹⁰

1.6.Augsnes un ainavas

Ozolnieku novads ietilpst divos augšņu ģeogrāfiskajos rajonos – Piejūras un Zemgales rajonos. Piejūras augšņu ģeogrāfiskajā rajonā izplatītas ir tipiski podzelētas, velēnu stipri podzelētas, velēnu podzelētas, podzelētas gleja un purvu augsnes¹¹. Zemgales augšņu ģeogrāfiskajā rajonā izplatītas ir velēnu karbonātu un velēngleja augsnes.

Zemgales līdzenumā pārsvarā ir velēnu karbonātu augsnes, kas izveidojušās uz trekna pamatmorēnu māla. Lielas platības aizņem velēnu vāji un vidēji podzolētās, velēnu gleja un kultūraugsnes, kas kultivētas jau kopš senajiem laikiem. Augsnes līdzenumā ir samērā maz izskalotas, tajās atrodas daudz trūdvielu. Lielās platībās novada ziemeļu daļā sastopamas purvu augsnes. Novadā pārmitrās un

⁹ Lielupes baseina apsaimniekošanas plāns, LVĢMC, 2009

¹⁰ Latvijas atlants, Klimatiskās kartes

¹¹ Latvijas atlants, Augšņu karte

purvainās teritorijas nosusinātas ar plašu meliorācijas grāvju sistēmu, kas ievērojami saposmo novada teritoriju. Augsnes cilmieži ir bagāti ar karbonātiem.

Latvijā pēc veģetācijas veidiem tiek izdalīti 8 ģeobotāniskie rajoni. Ozolnieku novads ietilpst Piejūras un Zemgales rajonos, kur ir lauksaimniecībā izmantojamās zemes, platlapju sekundārās mežaudzes, priežu meži.¹²

Ainava nozīmē teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā. Ainavu veidošanās faktori dalāmi divās lielās grupās – dabas un antropogēnie jeb ar cilvēka darbību saistītie faktori.

No dabas faktoriem par spēcīgāko uzskatāms reljefs. Tas nosaka ainavu telpas raksturu, piemēram, pauguraiņu un līdzenumu neapstrīdamo atšķirību, dabas procesu dinamiku, mitruma apstākļu krasās atšķirības nelielos attālumos, zemes izmantošanas iespējas un īpatnības, dabasskatu dažādību.

Antropogēnie, jeb ar cilvēka darbību saistītie faktori: mērķtiecīgi nodalīt vēsturiskos faktoros, kas darbojušies gadsimtiem ilgi, nosakot pašreiz vērojamo ainavu raksturīgās vizuālās iezīmes un telpisko struktūru, kā arī jaunākos faktoros, kuru ietekmē būtiski tiek pārveidota sākotnējā jeb primārā ainavas struktūra. Pats būtiskākais faktors ir zemes izmantošana lauksaimniecībā, kas cieši saistās ar apdzīvojuma un ceļu tīkla attīstību.

Viens no nozīmīgākajiem un teritoriāli izplatītākajiem ainavu tipiem Latvijā, it īpaši, Zemgales līdzenumā, ir lauku ainavas. Tās veidojušās apvidos, kur ilgstoši notikusi lauksaimnieciskā darbība, tās raksturo mežu, lauku, viensētu un lauku ciemu mija. Lielākoties tās ir mozaikveida ainavas ar potenciāli lielu dabas un bioloģisko daudzveidību.

Otrs izplatītākais ainavu tips ir meža ainavas. Atšķirībā no lauku ainavām, meža ainavas ir vizuāli noslēgtas, to veidošanās, apsaimniekošana un funkcijas ir izteikti specifiskas. Ozolnieku novadā gandrīz pusi aizņem mežu teritorijas, kas izkaisītas pa visu novada teritoriju.

Mūsdienā ainava nav iedomājama bez apdzīvotām vietām – vai tās ir lauku sētas, vai ciemi, vai pilsētas. Ozolnieku novadā ir vairākas apdzīvotas vietas.

1.7.Meži un lauksaimniecības zemes

Latvijas valsts vidējais mežainums ir apmēram 40 %, Zemgales reģionā meži aizņem 425928 ha jeb 39,885 no reģiona. Bijušajā Jelgavas rajonā mežainums ir 29,38 %.¹³

Ozolnieku novadā meži aizņem 45,9 % no teritorijas pēc sadalījuma pēc zemes lietojuma veida, t.i. 13089,9 ha. Galvenokārt meži aizņem novada ziemeļu daļas (bijušajos Ozolnieku un Cenu pagastos) teritorijas, bet dienvidu daļā mežu ir mazāk un lielāko daļu teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojama zeme. Mežu apsaimniekotāji ir valsts institūcijas, zemnieku un piemājas saimniecības un pašvaldība. Ozolnieku novadā lielu ar mežu aplātās teritorijas daļu aizņem zinātniskās izpētes meži. Valsts zinātniskie izpētes meži šādos īpašumos:

¹² Latvijas atlants, Veģetācijas karte

¹³ Mežsaimniecības attīstības programma, Zemgales plānošanas reģions, 2005

1) Ozolnieku novada Ozolnieku pagasta „Meža pētīšanas stacija” (Kad.Nr.5466 001 0721, platība 242.1 ha), kas sastāv no zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem : 5466 001 0721, 5466 001 0723, 5466 001 0722, 5466 001 0724;

2) Ozolnieku novada Cenu pagasta „Meža pētīšanas stacija” (Kad.Nr.5444 002 0124, platība 2514,3 ha), kas sastāv no zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem : 5444 002 0124, 5444 002 0123, 5444 002 0122, 5444 002 0154, 5444 002 0121, 5444 002 0135, 5444 002 0120, 5444 006 0158, 5444 001 0047, 5444 001 0048, 5444 001 0061, 5444 001 0062, 5444 006 0204, 5444 005 0389.

Minētajām platībām zinātniskās izpētes mežu statuss piešķirts ar MK 27.06.2001. rīkojumu Nr.322 „Par valsts meža zemes piešķiršanu zinātniskās izpētes vajadzībām”.

Daļa no mežiem, kas robežojas ar Jelgavas pilsētu, tiek izmantotas pilsētas iedzīvotāju atpūtas un rekreācijas vajadzībām un ir iekļauti mežu aizsargjoslā ap pilsētām.

Novada mežu teritorijās visbiežāk sastopamās koku sugas ir – priedes, egles un bērzi. Sastopami ir arī melnalkšņi, apses un citu koku sugas.

Novada teritorijā atrodas vairāki purvi, kas galvenokārt izvietojušies teritorijas ziemeļu daļā: Briežu purvs, Būdukalna tīrelis, Čauku purvs, Danču purvs, Ķempu purvs, Lāču purvs (Natura 2000), Pēternieku purvs, Sērenu purvs un Vīlantu purvs. AS „Latvijas valsts meži” apsaimniekojamās platībās ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve, ievērojot normatīvajos aktos paredzēto kārtību un veicot normatīvajos aktos noteiktās darbības, tajā skaitā zemes transformāciju.

Ozolnieku novada teritorijas kopplatība pēc Valsts zemes dienesta datiem ir 28546,6 ha, no kuriem lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ) ir 11336,9 ha jeb 39,7 % no teritorijas platības. Tajā skaitā vislielāko īpatsvaru aizņem aramzeme. Ozolnieku novadā galvenais virziens ir augkopība. Līdzās tradicionālai lauksaimniecībai ir priekšnoteikumi netradicionālās lauksaimniecības attīstībai. Tas nozīmē, ka tradicionālo produkcijas veidu ražošanu daļēji aizstātu ar jauniem produkcijas veidiem, kuru ražošanas nepieciešamību nosaka jaunu sabiedrisku vajadzību parādīšanās. Iespējams attīstīt vairāku produkcijas veidu ražošanu: upenes, smilšērķšķi, skābos un saldus ķiršus, cidonijas, dzērvenes, avenes (īpaši dzeltenās), ķimenes, ārstnieciskos augus tējām.

No lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas Ozolnieku novadā meliorētas ir 9888 ha jeb 87,2 %. Novada nosusināšanas sistēmu funkcionēšanai ir ierīkoti 343,2 km koplietošanas nozīmes novadgrāvji un 3,1 km lielzmēra dzelzsbetona kolektori. Lauksaimniecības noteces ūdeņus savāc 2505 drenu sistēmas drenas. Drenu sistēmās ir ierīkotas 495 kontrolakas, filtrakas un virsūdens uztvērēji. Pēdējo 10 gadu laikā jaunu meliorācijas sistēmu būvniecība nenotiek, tāpēc jānodrošina esošo meliorācijas sistēmu regulāra kopšana, lai saglabātu esošās sistēmas un tādējādi samazinātu upju pārplūšanu. Novada lauksaimniecības ūdens notece ietilpst Lielupes sateces lielbaseina lecas upes mazbaseinā.

Ar intensīvo lauksaimniecisko darbību ir saistītas arī vides problēmas novada teritorijā. Saskaņā ar Eiropas Padomes direktīvu Nr. 91/676/EEK un MK 11.01.2011. noteikumiem Nr. 33 “Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem” Ozolnieku novada teritorija ir noteikta kā īpaši jutīga teritorija, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem. Šajā teritorijā ir

visauglīgākās un augkopības produkcijas ražošanā visintensīvāk izmantotās lauksaimniecības zemes. Šo teritoriju aramzemēs pastāv arī tāda problēma kā vēja erozija un lauku ainavas vienvēidība jeb lieli vienvēidīgi lauku masīvi. Lauksaimniecības noteču monitoringa pētījumi liecina, ka difūzā piesārņojuma noplūde no augsnēm ar intensīvo lauksaimniecību (aramzemes īpatsvars 80-90%) parasti ir apmēram divas reizes lielāka (1998. gadā 14,7 kg/ha Nkop. un 0,27 kg/ha Pkop.), nekā no ekstensīvi apsaimniekotajām lauksaimniecības platībām ar aramzemes īpatsvaru 4-10% (1998. gadā 8,6 kg/ha Nkop. un 0,14 kg/ha Pkop.).

Apsaimniekojot šīs platības jāievēro labas lauksaimniecības prakses noteikumi, kas ietver pasākumus, aizliegumus un ierobežojumus, kas ir obligāti lauksaimniekiem īpaši jutīgajās teritorijās.

2. Iedzīvotāji

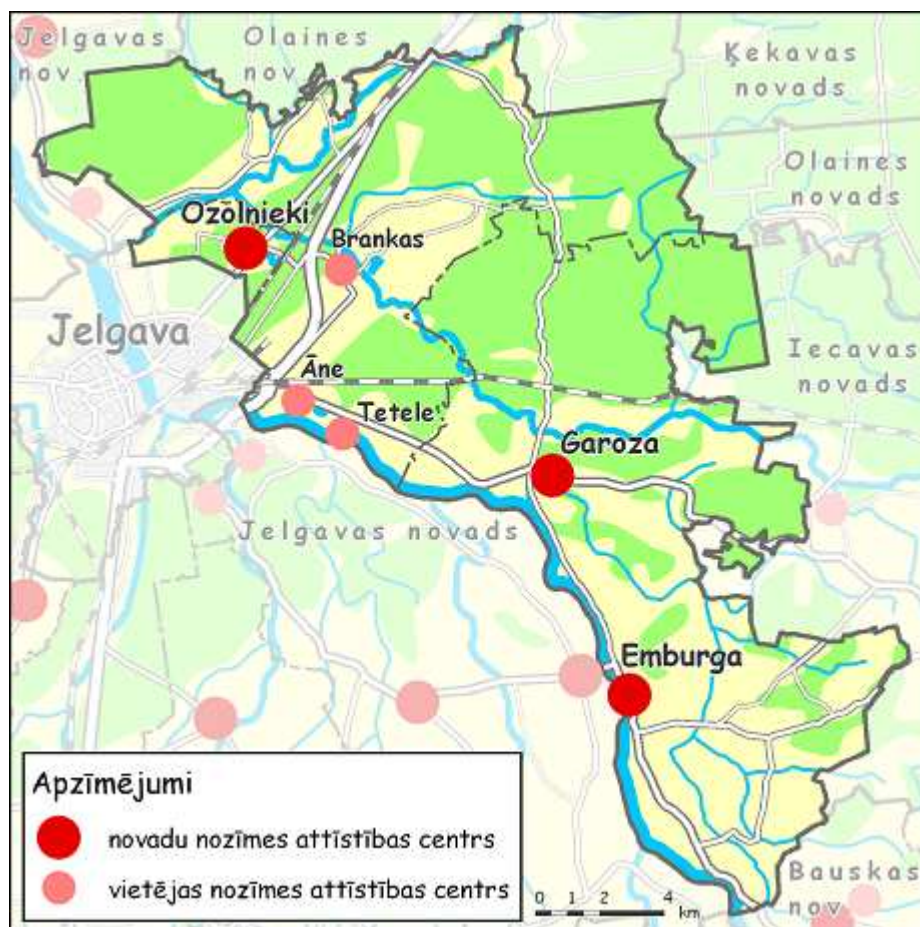
2.1. Apdzīvojuma struktūra

Apdzīvotas vietas ir dažāda lieluma, telpiski vienotas blīvas iedzīvotāju koncentrācijas vietas, kurās ir materiālie priekšnoteikumi to attīstībai un ilglaicīgi lietojamas dzīvojamās ēkas. Lauku apdzīvotās vietās tiek iedalīts:

- 1) Ciemi –Lauku apdzīvota vieta ar vēsturiski radušos vai plānotu koncentrētu apbūvi, kur dzīvo pastāvīgie iedzīvotāji, kā arī šai vietai ir vietēji unikāls nosaukums un kompakta apbūve tā centrālajā daļā. Ciema statusu saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem nosaka vietējās pašvaldības dome. Ciema robežas tiek noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā;
- 2) Viensētas – Savrupas lauku sētas, kas ir mazākās lauku apdzīvotās vietas. Lauku sēta (viensēta) ir savrupa, kompakta apbūves vienība zemesgabala vispiemērotākajā vietā, ko veido ilglaicīgi dzīvojama (dzīvojamā) un saimniecības ēkas ar pagalmu (pagalmiem), koku stādījumiem un košumdārziem šīs apbūves vienības robežās. Lauku sētai ir vietējās pašvaldības administratīvajā teritorijā unikāls nosaukums. Lauku sētas var veidot lauku sētu (viensētu) grupas, kurām ir kopējs (apvienošs), vietējās pašvaldības teritorijā unikāls nosaukums.

Ozolnieku novadu veido 3 pagasti – Ozolnieku, Cenu un Salgales pagasti.

Ozolnieku pagasts ir viena no Ozolnieku novada administratīvajām teritorijām pie Jelgavas ziemeļu robežas lecvavas kreisajā krastā. Pēc platības otrs mazākais Latvijas pagasts. Robežojas ar sava novada Cenu pagastu, Jelgavas pilsētu un Jelgavas novada Valgundes pagastu. Apdzīvotās vietas Ozolnieki (novada un pagasta centrs) un Aizupes ciems. 1935. gadā Jelgavas apriņķa Ozolnieku pagasta platība bija 110,78 km² un tajā dzīvoja 2088 iedzīvotāji. 1945. gadā pagastā izveidoja Ozolnieku, Cenu un Dalbes ciema padomes, bet pagastu 1949. gadā likvidēja. Ozolnieku ciemu 1954. gadā likvidēja, tā teritoriju pievienoja Valgundes ciemam. 1979. gadā Jelgavas rajonā izveidoja Ozolnieku pilsētciematu, tā teritorijā iekļaujot daļu no Valgundes un Cenu ciemu teritorijām. 1992. gadā Ozolnieki zaudēja pilsētciemata statusu un tika reorganizēti par pagastu. 2003. gadā Ozolnieku pagasts apvienojās ar Cenu pagastu, izveidojot Ozolnieku novadu. Ozolnieku pagasta platība ir 7,87 km². Apdzīvotās vietas pagastā ir Aizupe un Ozolnieki.

2.1.att. Ozolnieku novada apdzīvojuma struktūra

Izgatavoja: SIA „METRUM”, 03.2012.

Cenu pagasts ir viena no Ozolnieku novada administratīvajām teritorijām. Robežojas ar sava novada Ozolnieku un Salgales pagastiem, Jelgavas pilsētu, Jelgavas novada Valgundes un Jaunsvirlaukas pagastiem, Olaines novada Olaines pagastu un Iecavas pagastu. Pagasta centrs ir Brankas. Par Cenu pagasta pirmsākumu uzskatāms Cenu ciems, ko 1945. gadā izveidoja Ozolnieku pagastā. 1954. gadā Cenas ciemam pievienoja Teteles un Annas ciemus, 1962. gadā - Dalbes ciema kolhoza "Mičuriniētis" teritoriju. 1974. gadā daļa kolhoza "Druva" teritorija pievienota Sidrabenes ciemam. 1990. gadā ciemu reorganizēja par pagastu. 2003. gadā kopā ar Ozolnieku pagastu apvienots Ozolnieku novadā. Pagasta platība ir 121,3 km². Apdzīvotās vietas pagastā ir Āne, Bērziņš, Brankas, Cena, Dalbe, Iecēni, Jaunpēternieki, Lazdiņas, Raubēni un Tetele.

Salgales pagasts ir viena no Ozolnieku novada administratīvajām teritorijām tā dienvidos, Lielupes labajā krastā. Robežojas ar sava novada Cenu pagastu, Olaines novada Olaines pagastu, Iecavas novadu, Bauskas novada Mežotnes pagastu, Rundāles novada Viesturu pagastu un Jelgavas novada Jaunsvirlaukas pagastu. Lielākās apdzīvotās vietas ir Emburga (pagasta centrs), Auči, Garoza, Garozas stacija, Ozolkalni, Plāņi, Purviņi, Renceles. 1945. gadā Jelgavas apriņķa Salgales pagastā (līdz 1925. gadam Emburgas pagasts) izveidoja Sidrabenes ciema padomi. Sidrabenes ciems ietilpa Jelgavas (1949-1962, 1967-) un Bauskas (1962-1967) rajonos. 1954. gadā Sidrabenes ciemam pievienoja likvidēto

Salgales ciemu, 1963. gadā - likvidēto Garozes ciemu, 1974. gadā - daļu Cenu ciema kolhoza «Druva» teritorijas. 1990. gadā ciemu reorganizēja par pagastu. 2009. gadā Sidrabenes pagastu kā administratīvo teritoriju iekļāva Ozolnieku novadā. 2011. gada 3. augustā Sidrabenes pagasts tika pārdēvēts par Salgales pagastu. Platība ir 156,88 km².

2.2. Iedzīvotāju skaita dinamika

Uz 2012. gada 1. janvāri Ozolnieku novadā dzīvoja 10523 iedzīvotāji¹⁴, salīdzinoši 2000.gadā Ozolnieku novadu veidošajās pašvaldībās kopā bija 9437 iedzīvotāji¹⁵. Ozolnieku novadā iedzīvotāju skaits katru gadu palielinās par apmēram 100 cilvēkiem gadā.

2.1.tabula

Ozolnieku novada iedzīvotāju skaits 2006.- 2010. gadā	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Cenu pagasts	8209	8388	4589	4590	4586
Ozolnieku pagasts			3907	4003	4104
Salgales pagasts	1829	1841	1854	1823	1833
Kopā	10038	10229	10350	10416	10523

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, www.pmlp.gov.lv, 17.02.2012.

Vislielākais iedzīvotāju skaita pieaugums vērojams Ozolnieku pagastā.

Iedzīvotāju skaits novadā samazinās dzimstības – mirstības rezultātā, bet migrācijas rezultātā – pieaug, veidojot kopēju pozitīvu pieaugumu.

2.2.tabula

Dabiskais saldo

	2009. gads	2010. gads	2011. gads
Dzimuši	120	109	111
Miruši	174	161	162
Saldo	- 54	- 52	-51

Avots: Pašvaldības dati, 01.2012.

Demogrāfiskā situāciju kopumā Latvijā ir tāda, ka mirst daudz vairāk cilvēku nekā dzimst, Ozolnieku novadā ir vērojams negatīvs dabiskais saldo. Tomēr iedzīvotāju skaits novadā ik gadu palielinās, pēdējo 5 gadu laikā tas ir pieaudzis par 485 iedzīvotājiem, tas notiek uz migrācijas rēķina.

Daudzi iedzīvotāji izceļo no lauku teritorijām uz pilsētām – Jelgavu, Rīgu, kā arī daudzi pārceļas uz dzīvi ārpus Latvijas. Šāda tendence ir vērojama visā Latvijas teritorijā.

Pašvaldības attīstības ziņā svarīgi raksturot iedzīvotāju sadalījumu dažādās vecuma grupās, it īpaši izdalot iedzīvotājus darbības vecumā, jo tas liecina par nodarbinātības attīstības perspektīvām vai

¹⁴ Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati

¹⁵ Tautas skaitīšanas rezultāti 2000.gadā

norāda uz darbaspēka resursu trūkumu. Novada pastāvīgo iedzīvotāju sadalījums pa trijām galvenajām vecuma grupām – līdz darbspējas, darbspējas un virs darbspējas vecuma no 2007. līdz 2011.gada sākumam parādīts 2.3.tabulā.

2.3.tabula

Ozolnieku novada iedzīvotāju skaits vecuma grupās

Gads	Iedz. skaits	To skaitā			Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %			Demogrāfiskā slodze (uz 1000 iedz.)
		Līdz darbspējas vecumam	Darbspējas vecumā	Pēc darbspējas vecuma	Līdz darbspējas vecumam	Darbspējas vecumā	Pēc darbspējas vecuma	
2007.	10038	1569	6572	1897	15,6	65,5	18,9	527
2008.	10229	1647	6700	1882	16,1	65,5	18,4	527
2009.	10350	1682	6773	1895	16,3	65,4	18,3	528
2010.	10416	1723	6780	1913	16,5	65,0	18,5	536
2011.	10523	1785	6769	1969	17,0	64,3	18,7	514

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, www.pmlp.gov.lv, 17.02.2012.

Laika periodā no 2007. līdz 2011. gadam demogrāfiskā slodze uz strādājošiem samazinās, jo pieaug iedzīvotāju skaits, kas ir darbspējas vecumā.

Ozolnieku novadā, tāpat kā lielākajā Latvijas daļā, ir sieviešu skaitliskais pārsvars pār vīriešiem.

2.4.tabula

Ozolnieku novada dzimumstruktūra 2007. – 2010. gads

Gads	Vīrieši	Sievietes
2007.	4786	5252
2008.	4883	5346
2009.	4945	5405
2010.	4982	5434
2011.	5043	5480

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, www.pmlp.gov.lv, 17.02.2012.

Palielinoties kopējam iedzīvotāju skaitam, vīriešu un sieviešu skaits palielinās proporcionāli.

Ozolnieku novadā gandrīz 71% iedzīvotāju ir latvieši, nepilni 19 % ir krievi un citu tautību pārstāvji veido nelielu procentu no kopējā iedzīvotāju skaita. Šāds iedzīvotāju sastāvs novērojams gandrīz visā Latvijas teritorijā. Novada teritorijā ir salīdzinoši liels krievu tautības īpatsvars, kas vēsturiski koncentrējies Ānes ciemā, kur padomju laikā iebrauca daudz viesstrādnieku darbam ķieģeļu ražošanas uzņēmumos.

Iedzīvotāju sadalījums pēc nacionālā sastāva

Nacionālā piederība	Skaits
Latvietis	7448
Lietuvietis	175
Baltkrievs	436
Krievs	1989
Ukrainis	182
Polis	150
Pārējie	146

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, www.pmlp.gov.lv, 17.02.2012.

3. Novada ekonomiskais raksturojums

3.1. Nodarbinātība un bezdarbs

2011. gada decembra mēnesī valstī bezdarba līmenis ir 11,5 %, Zemgales reģionā – 12,5 %, bet Ozolnieku novadā – 4,9 % – 517 bezdarbnieki. No kopējā bezdarbnieku skaita 320 bija sievietes un 197 – vīrieši. Ilgstoši bezdarbnieki bija 200, bezdarbnieki ar invaliditāti – 36, pēc atbrīvošanas no cietuma – 3, pēc bērnu kopšanas atvaļinājuma – 14, pirmspensijas vecuma bezdarbnieki – 53, no kuriem sievietes – 29 un vīrieši – 24¹⁶.

Analizējot 2011.gada bezdarbnieku skaitu pa mēnešiem, jāsecina, ka bezdarbnieku skaits ir samazinājies, jo janvāra mēnesī bija 663 bezdarbnieki, aprīlī – 646, augustā – 554 un decembrī – 517.

Bezdarbnieku sadalījums pa vecuma grupām ir šāds:

- 1) 15 – 19 gadi – 8;
- 2) 20 – 24 gadi – 45;
- 3) 25 – 29 gadi – 61;
- 4) 30 – 34 gadi – 66;
- 5) 35 – 39 gadi – 59;
- 6) 40 – 44 gadi – 49;
- 7) 45 – 49 gadi – 66;
- 8) 50 – 54 gadi – 86;
- 9) 55 – 59 gadi – 56;
- 10) 60 un vairāk – 21.

Kā redzams, visvairāk bezdarbnieku ir vecuma grupā pēc 50 un grupā no 30-34 gadi.

Bezdarbnieku sadalījums pēc izglītības līmeņa:

- 1) Augstākā izglītība – 58;
- 2) Profesionālā izglītība - 159;
- 3) Vidējā izglītība - 129;
- 4) Pamatizglītība - 145;
- 5) Zemāka par pamatzglītību – 21.

Visvairāk ir bezdarbnieku ar vidējo izglītību un profesionālo vidējo izglītību, katrā līmeni apmēram trešdaļa nokopējā bezdarbnieku skaita. Ar augstāko izglītību ir 11,3% personas no kopējā bezdarbnieku skaita.

Vislielākais ir to bezdarbnieku skaits, kas meklē darbu līdz 6mēnešiem - 199 cilvēki, 6- 12 mēneši – 118, no gada līdz trīs gadiem – 188 cilvēki. Ilgāk par 3 gadiem bezdarbnieku skaits ir mazs, jo lielākā daļa vairs neapmeklē nodarbinātības valsts aģentūru un neregistrējas kā bezdarbnieki.

¹⁶ Nodarbinātības valsts aģentūras dati

Daudziem ilgstošiem bezdarbniekiem atrast darbu traucē zemā kvalifikācija, sociālas problēmas, veselības problēmas. Personas pēc bērnu kopšanas atvaļinājuma nav gatavas atgriezties darba tirgū, jo grūti savienot ģimenes un darba dzīvi. Jauniešiem – bezdarbniekiem ir zema izglītība, kas ierobežo darba un tālākas apmācības iespējas.

3.2. Uzņēmējdarbība

Ozolnieku novadā 2012. gada martā ir reģistrēti 766 aktīvi darbojošies uzņēmumi.¹⁷

3.1.tabula

Uzņēmumu sadalījums pēc uzņēmējdarbības formas

Uzņēmējdarbības forma	Skaitis
Sabiedrības ar ierobežotu atbildību	415
Individuālie komersanti	68
Individuālie uzņēmumi	35
Zemnieku saimniecības	140
Kooperatīvās sabiedrības	6
Līgumsabiedrības ar pilnu atbildību	5
Sabiedriskas vai reliģiskas organizācijas	97

Avots: Valsts ieņēmumu dienests, 02.03.2012.

Visvairāk novadā ir sabiedrību ar ierobežotu atbildību un zemnieku saimniecību.

3.2.tabula

Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika

2006.		2007.		2008.		2009.		2010.		2011.		2012.	
Reģ.	Likv.	Reģ.	Likv.	Reģ.	Likv.	Reģ.	Likv.	Reģ.	Likv.	Reģ.	Likv.	Reģ.	Likv.
Komercreģistrā													
48	5	61	8	44	5	31	4	54	8	66	11	22	6
Uzņēmumu reģistrā													
1	13	0	7	1	2	0	4	0	14	1	5	1	2

Avots: Lursoft statistika, 08.06.2012.

Ozolnieku novada teritorijā daudz vairāk uzņēmumu tiek reģistrēti Komercreģistrā nekā Uzņēmumu reģistrā.

¹⁷ Valsts ieņēmumu dienesta dati, 02.03.2012.

Uzņēmumu reģistrācijas dinamika sadalījumā pa uzņēmējdarbības formām

Uzņēmējdarbības forma	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Komercreģistrā							
SIA	42	55	34	22	47	62	19
Pilsabiedrība	0	0	0	3	1	0	1
Filiāle	0	0	1	0	0	0	0
Ārvalstu komersanta filiāle	0	0	1	0	0	0	0
Individuālais komersants	6	6	8	6	6	4	1
Uzņēmumu reģistrā							
Paju sabiedrība	0	0	0	0	0	0	0
SIA	0	0	0	0	0	0	0
Akciju sabiedrība	0	0	0	0	0	0	1
Kooperatīvā sabiedrība	0	0	0	0	0	0	1
Individuālais uzņēmums	0	0	0	0	0	1	0
Pašvaldības uzņēmums	0	0	0	0	0	0	0
Valsts uzņēmums	0	0	0	0	0	0	0
Zemnieku saimniecība	1	0	1	0	0	0	0

Avots: Lursoft statistika, 08.06.2012.

Ozolnieku novadā lielākie uzņēmumi ir:

- 1) IK „Rešetilovs un CO” – nodarbojas ar ūdensapgādi un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu, kā arī citur nekvalificētu universālu iekārtu ražošanu (NACE 28.29);
- 2) , SIA „Mežrozīte” – nodarbojas ar biodegvielas ražošanu (NACE 20.59);
- 3) SIA „Dinex Latvia” – nodarbojas ar detaļu un piederumu ražošanu mehāniskajiem transportlīdzekļiem (NACE 29.32);
- 4) SIA „Litagra” – nodarbojas ar mēslošanas līdzekļu tirdzniecību, kā arī kravu automobiļu iznomāšanu un ekspluatācijas līzingu (NACE 77.12);
- 5) , SIA „Valtek” – lauksaimniecības mašīnu, iekārtu un to piederumu vairumtirdzniecība (NACE 46.61);
- 6) , UAB „Litagros Prekyba” filiāle „Litagra Latvija” – graudu, sēklu, neapstrādātu tabakas un lopbarības vairumtirdzniecība (NACE 46.21);
- 7) SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” – konsultēšana komercdarbībā un vadībzinībās (NACE 70.22);
- 8) SIA „Adria 19” – transporta un loģistikas pakalpojumi;

9) SIA „Poliurs” – plastmasas plātņu, lokšņu, cauruļu un profilu ražošana (NACE 22.21);

10) SIA „Uzars celtniecība” – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība (NACE 41.20).

Šobrīd novadā nav pieejamas konsultācijas uzņēmējdarbības jomā, taču pašvaldība savu iespēju robežās cenšas atbalstīt uzņēmējus, kā arī topošos uzņēmējus.

Lielākās zemnieku saimniecības ir z/s „Rudzīši”, z/s „Ievlejas”, z/s „Medņi” un z/s „Beikas”.

3.4.tabula

Lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2011.gadā

Nr.	Uzņēmums	Apgrozījums 2011.gadā (LVL)	Pret 2010.gadu	Pret 2009.gadu	Pret 2008.gadu
1.	SIA „Torgy baltic”	5437120.00	60%	2.77 reizes	2.05 reizes
2.	SIA „Adria 19”	5195738.00	7%	45%	45%
3.	SIA „Valtek”	5176923.00	2.25 reizes	3.46 reizes	8%
4.	SIA „Pēterkoks”	4708192.00	17%	54%	76%
5.	SIA „GEOR”	1824120.00	46%	98%	0%
6.	SIA „Bairons LBC”	1465957.00	24%	9%	-23%
7.	SIA „Mebelier”	1220694.00	81%	3.23 reizes	42%
8.	SIA „Uzars celtniecība”	1109204.00	50%	59%	-69%
9.	SIA „Iecavkrasti”	1073418.00	7.17 reizes	12.26 reizes	Nav datu
10.	SIA „ELK Plus”	1063820.00	0%	52%	38%
11.	SIA „AVV & CO”	777990.00	28%	254.25 reizes	518.66 reizes
12.	SIA „LATURSUS”	768393.00	-67%	2.02 reizes	-69%
13.	SIA „Ventus Būve”	583648.00	2.54 reizes	2.84 reizes	-1%
14.	SIA „Metra”	484111.00	11%	-5%	-47%
15.	SIA „CVH”	371133.00	-2%	51%	3.83 reizes
16.	SIA „Paplāte Nr.1”	356007.00	11%	7%	-23%
17.	SIA „Aiko Aiko”	333087.00	2.88 reizes	Nav datu	Nav datu
18.	SIA „Zera”	304583.00	5%	10%	-14%
19.	SIA „Delaferma”	303072.00	32%	80%	-1%
20.	z/s „ASB Fabrika”	299918.00	2.27 reizes	93%	51%

Avots: Lursoft statistika, 08.06.2012.

Vislielākais apgrozījuma pieaugums vērojams SIA „Iecavkrasti”, kuras apgrozījuma pieaugums 2011.gadā attiecībā pret 2010.gadu ir 7.17 reizes.

Ozolnieku novadā ir izvietotas nozīmīgas industriālās teritorijas – Raubēnos (pie Jelgavas robežas), Ānē, Ozolniekos, Brankās, kā arī Jaunpēterniekos un Emburgā. Teritorijas jau vēsturiski ir veidojušās par ražošanas zonām, kas nozīmē to, ka tās ir apgādātas ar atbilstošām inženierkomunikāciju jaudām, kas ir atbilstošas arī mūsdienu prasībām.

Kā reģionālas nozīmes industriālās teritorijas būtu jāmin Raubēni, Āne un Ozolnieki.

3.3. Tūrisms

Ir noslēgts sadarbības līgums tūrisma jomā starp Ozolnieku, Jelgavas novada un Jelgavas pilsētas pašvaldībām. Ozolnieku novadā nav tūrisma informācijas centra (TIC), tomēr Ozolnieku novada Informācijas centrā ir pieejama informācija arī par tūrismu. No tūrisma izdales materiāliem centrā pieejami kā pašvaldības izdotie bukleti par novadu, t.sk. tūrisma iespējām latviešu valodā, tā Zemgales plānošanas reģiona un Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Ozolnieku novada reģionālā TIC izdotie bukleti latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. Informācijas centra apmeklējumu skaits ir augošs: 2006. gadā – 897 apmeklējumi, 2007. – 1015, 2008. – 2181, 2009. – 3280, 2010. – 2635.

Ozolnieku novada mājas lapā apmeklētājiem ir pieejama sadaļa tūrisms, kur sniegta informācija par pieminekļiem, ēdināšanas iespējām, nakstmitnēm, pirtīm, Dalbes baznīcu, aktīvo atpūtu un apskates saimniecībām.

Ozolnieku novada tūrismā nozares piedāvājumā iesaistīti 27 objekti:

- 7 apskates objekti – 2 baznīcas, 5 muzeji/eksponācijas;
- 2 lauku saimniecības;
- 8 aktīvās atpūtas piedāvājumi – 3 sporta bāzes, 1 ūdensslēpošanas piedāvājums, 1 piedāvājums izjādēm ar zirgiem, 1 mini zoo, 1 komercmakšķerēšanas piedāvājums;
- 3 telpas konferencēm un semināriem – 2 kultūras iestādes, 1 mūzizglītības iestāde;
- 7 tūristu mītnes - 2 viesnīcas, 3 viesu nami, 1 atpūtas vieta, 1 telšu vieta;
- 4 pirtis – 1 zemnieku saimniecībā, 2 sporta bāzēs, 1 kafējnīcā¹⁸.

Piedāvāto pakalpojumu skaits ir lielāks par tūrisma objektu skaitu, jo vairāki objekti tūristam piedāvā vairākas iespējas – piemēram, lauku saimniecības apskati un pirts nomu, vai semināru vietu un nakstmitni utt. No tūrismā iesaistītajiem:

- 7 objekti ir pašvaldības īpašumā – 3 muzeji, 2 kultūras iestādes, 2 sporta bāzes;
- 1 objekts ir pašvaldības īpašumā, kas ir iznomāts uzņēmumam – Ozolnieku ūdenskrātuve;
- 19 objekti ir privātīpašums – 4 apskates objekti, 2 lauku saimniecības, 4 aktīvās atpūtas piedāvājumi, 1 telpas konferencēm un semināriem, 7 tūristu mītnes, 2 pirtis.

Tūrisma objekti ir Motosporta muzejs Ozolniekos, Ozolnieku novada muzejs, Teteles pamatskolas muzejs „Laiki un likteņi”, J. Čakstes dzimtas mājas „Auči”, E. Virzas mājas Billītes, Bētras, kokaudzētava, SIA Līcīši Ltd (Vienīgais objekts novadā, kas ietverts „Impro Ceļojumi” katalogā trīs maršrutos – „Zemgales alus un siera tūre”, „Zemgales gardēžu diena”, „Mistiskā Zemgale”. Saimniecība slavena visā Latvijā, jo pirmie uzsāka kazas siera ražošanu), Ģeomedību slēpņi.

Nakstmitnes piedāvā: Ozolnieku sporta centra viesnīca, LLKC dienesta viesnīcas, Atpūtas vieta „Saulgrieži”, Atpūtas komplekss „Vīksnas”, Viesu nams „Skalbes”, Brīvdienu māja „Ānes muiža”, Viesu nams „Māras māja”, Telšu vieta „Šalkoņi”.

¹⁸ <http://citsozolniekunovads.wordpress.com/noderigi-materiali/> Laura Žukovska

Pirts pakalpojumi pieejami Ozolnieku sporta centrā (pieejama gan atsevišķi, gan kopā ar sporta centra atpūtas zonu) un visās viesu mājās, kā arī šašliku nams „Talisman” piedāvā publisko krievu pirti rudens/ziemas sezonā. Ir vairākas pirts telpas – vīriešiem, sievietēm un ģimenēm līdz 6 cilvēkiem. Pirts pakalpojumus piedāvā arī zemnieku saimniecība „Līcīši”.

Populārākais aktīvās atpūtas piedāvājums Ozolnieku novadā ir pagaidām vienīgā Baltijā ūdensslēpošanas trošu sistēma. Starp apmeklētājiem ir daudz ārzemju tūristu – somi, igauņi, lietuvieši, rumāņi u.c. Pieejama noma – ūdensslēpes, veikborda dēļi un hidrotērpi. Vestes un ķiveres tiek iznomātas bez maksas, ir laivu noma, neliela bufete, tualete.

Nozīmīgs aktīvās atpūtas piedāvājums ir OZO Ledus halle, patlaban visjaunākā ledus halle Latvijā. Te darbojas sporta preču veikals, izveidotas skatītāju tribīnes, kurās ietilpst ~500 skatītāju, arī ar īpašām vajadzībām. Ledus pielāgots arī kērlingam.

Makšķerēšanas iespējas ir Branku un Ānes ciemos (piedāvā SIA „Sudrablīcis”, pie dīķiem ir ugunsкура vietas, Ānē pieejams arī grils un vienkārša atpūtas mītne), kā arī Ozolniekos – bezmaksas Ozolnieku ezerā.

Izjādes ar sporta zirgiem piedāvā SIA „Princis” Brankās. Organizē arī treniņus un sacensības – iesācējiem. Ja jaunais sportists palīdz saimniecībā, ir atlaide apmācību maksai. Brankās pieejamas arī izjādes ar ponijiem un mini zoo apskate, ko piedāvā IK „Zemgales Poniji”¹⁹.

3.4. Teritorijas attīstības indekss

Teritorijas attīstības līmeņa indekss raksturo attīstības līmeni attiecīgajā gadā, parādot teritoriju augstāku vai zemāku attīstību no vidējā attīstības līmeņa valstī, savukārt attīstības līmeņa izmaiņu indekss raksturo attīstības līmeņa izmaiņas pret iepriekšējo gadu, parādot teritoriju atpaliekošu vai apsteidzošu attīstību no vidējā attīstības līmeņa iepriekšējā gadā.

Atbilstoši Reģionālās attīstības likuma 14.pantam un MK 25.05.2010 noteikumiem Nr.482 „Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām”, Valsts reģionālās attīstības aģentūra katru gadu līdz 15.februārim aprēķina teritorijas attīstības indeksu par iepriekšējo gadu, un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs līdz attiecīgā gada 1.aprīlim to iesniedz apstiprināšanai Ministru kabinetā.

Saskaņā ar 2011.gada 26.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.318 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 25.maija noteikumos Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām" Ozolnieku novada teritorijas attīstības indekss 2010.gadā 0,497, ierindojoties 20.vietā starp visiem 110 novadiem, apsteidzot kaimiņus – Iecavas novads (23.vieta 0,398), Bauskas novads (30.vieta – 0,210), Jelgavas novads (36.vieta – 0,128) un Rundāles novads (50.vieta - -0,90). Pārējās kaimiņpašvaldības ir ar labākiem rādītājiem – Olaines novads (13.vieta – 0,966), Ķekavas novads (5.vieta – 1,663) un Jelgavas pilsēta – 4 no 9 pilsētām – 0,213.

¹⁹ <http://citsozolniekunovads.wordpress.com/noderigi-materiali/> Laura Žukovska

2011.gadā indekss ir 0,367, kas ir 23.vietā starp visiem 110 novadiem.

3.5. tabula

Teritorijas attīstības indekss Ozolnieku novadā

Gads	Teritorijas attīstības indeksa vērtība
2009.	0,513
2010.	0,497
2011.	0,367

Avots: Ministru kabineta 25.05.2010. noteikumi Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām" ar grozījumiem

Teritorijas attīstības indeksu novadiem ietekmē sekojošie rādītāji – bezdarba līmenis; iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs uz vienu iedzīvotāju; demogrāfiskās slodzes līmenis un patstāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējos 5 gados.

4. Tehniskā infrastruktūra

4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Ozolnieku novads atrodas īpaši jutīgajā teritorijā uz kuru attiecas paaugstinātas prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai, saskaņā ar MK 22.01.2002. noteikumu Nr.34 „Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” 29., 30. punktu un MK 11.01.2011. noteikumu Nr.33 „Par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem” noteiktajā īpaši jutīgajā teritorijā, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskas darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem noteiktajā jutīgajā teritorijā.

Komunālās infrastruktūras stāvoklis novada ciemos kopumā ir apmierinošs.

Ānes ciems

SIA “Āne EP” sniedz komunālos pakalpojumus un apsaimnieko dzīvojamās mājas un komunāltehnikos objektus Cenu pagasta Ānes un Teteles ciemos.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tips ir BIO - 800. Ciemata bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises sastāv no:

- a) notekūdeņu pārsūkņēšanas stacijas;
- b) spiediena dzēšanas akas;
- c) aerotvertnes un nogulsnētāju bloka;
- d) dūņu laukiem;
- e) palīgēkas (ar kompresoriem 2 x 2AF51M1 – MH – 30 – 6,7 - 3 – 5,5).

Notekūdeņi no kanalizācijas sūkņētavas pienāk spiediena enerģijas dzēšanas akā, tālāk paštecē uz aerācijas baseinu. No aerācijas baseina ūdens – dūņu maisījums ieplūst nostādinātājā, kur izgulsnējās dūņas. Attīrītie notekūdeņi – dzidrinātais ūdens nonāk izplūdes kolektorā un Lielupē.

Ar centralizēto ūdens apgādi tiek nodrošināti 1250 cilvēku, kā arī 16 uzņēmumi un iestādes. Ūdens piegāde tiek nodrošināta saskaņā ar savstarpēji noslēgtiem līgumiem. Izlietotais ūdens daudzums tiek noteikts pēc dzīvojamo māju koplietošanas skaitītājiem, kā arī pēc personīgajās mājās un uzņēmumos esošajiem individuālajiem skaitītājiem. Dzīvokļos nav uzlikti ūdens skaitītāji. Dzeramais ūdens tiek iegūts no pazemes ūdens ieguves urbuma “Āne-1”, dziļums, 210 m, Gaujas ūdens horizonts, debits 7 l/sek. Rezervē pazemes ūdens ieguves urbums “Āne-2”, dziļums 240 m, debits 14 l/sek. Pazemes ūdens ieguves urbums “Progress” - iekonservēts, debits 5 l/sek., dziļums 220 m. Aizsargjoslas aprēķini pazemes ūdens ieguves urbumiem “Āne-1” un “Āne-2” ir veicis Valsts ģeoloģijas dienests 06.02.2003.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO-800 darbojas nepārtrauktā darbības režīmā. Tās atrodas 300-500 metrus no apdzīvotās teritorijas. Ānes ciematam ir raksturīga jaukta apbūve: daudzstāvu (piecu, trīs, divu) un vienkārtu komunālās mājas ar dzīvokļu skaitu virs 600, kā arī sabiedrisko iestāžu un tirdzniecības zona (bērnu dārzs, veikali un kafejnīca un privātmājas) un ražošanas uzņēmumi. NAI un katlu māja atrodas rūpnieciskā uzņēmuma zonā.

Ozolnieku ciems

Ūdensapgādei izmantojamais intervāls atrodas 131,6 – 217 m dziļumā, ūdens tiek ņemts no Gaujas ūdens horizonta D3 gj un Gaujas – Amatas horizonta D3 gj+am. SIA „Ozolnieku KSDU” Ozolnieku ciematā ūdens apgādei ir ierīkoti septiņi pazemes ūdens ieguves urbumi(no kuriem divi ir rezervē). Ozolnieku ciematā pieejamā dzeramā ūdens kvalitāte ir neapmierinoša. Tiek plānots realizēt projektus, lai uzlabotu dzeramā ūdens kvalitāti.

Gaujas – Amatas ūdens horizonta virsma urbumu rajonā atrodas no 110 līdz 118 m dziļumā no zemes virsmas. Horizontu veido terigēnas izcelsmes ieži – smilšakmeņi ar māla un aleirolīta starpkārtām. Eksploatācijas urbumu debiti ir 4 – 11 l/sek., īpatnējie debiti – 0.5 – 1.95 l/sek. Pazemes ūdeņus no piesārņošanas neaizsargātajiem gruntsūdeņiem atdala kvartāra nogulumi – smilšmāli, māli un smiltis, kuru kopējais biežums ir 16 – 24 m, no tiem ūdens vāji caurlaidīgie smilšmāli un māli ir 4 – 23 m.

Kopējais ūdens patēriņš ir līdz 250 000 m³/gadā (684,9 m³/dnn), no kuriem 153 000 m³/gadā - piegāde iedzīvotājiem, 36 550 m³/ gadā - uzņēmumiem ražošanas vajadzībām, 22 950 m³/ gadā - pārējiem patērētājiem, ūdensapgādes sistēmā radušies ūdens zudumi - 37 500 m³/ gadā Ozolnieku ciematā sadzīves notekūdeņu attīrīšanai darbojas sadzīves notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas (turpmāk tekstā – NAI) ar projektēto jaudu 800 m³/dnn (KU-200 x 4gb). NAI sastāv no notekūdeņu pārsūkņēšanas stacijām, spiediena dzesēšanas akas, aerotvertņu un nogulsnētāja bloka, bioloģiskajiem dīķiem, dūņu laukiem un attīrīšanas iekārtu ēkas. Pašreiz Ozolnieku ciemata kanalizācijas sistēmu veido pašteses kanalizācijas tīkli un kanalizācijas spiedvadi, kas izbūvēti no divām paralēlām vienāda diametra caurulēm visā trases garumā.

Sadzīves notekūdeņus līdz 209000 m³/gadā pēc attīrīšanas novada lecavas upē. Liekās bioloģiskās dūņas, kuras rodas notekūdeņu bioloģiskās apstrādes procesā, tiek savāktas dūņu laukos ar tālāku izmantošanu lauksaimniecībā – mēslošanai vai apzaļumošanai. Bioloģisko dūņu daudzums ~50 tonnas gadā, tās tiek uzglabātas vienu sezonu, pavasarī vai vasarā tiek savāktas un izmantotas apzaļumošanai. NAI ir četri betonēti, ar drenāžu aprīkoti, dūņu lauki ar tilpumu 300m³ katrs. Maksimālais dūņu uzglabāšanas daudzums dūņu laukos ir iespējams ~300 t /gadā.

Branku ciems

Branku ciematā ūdens apgādei tiek izmantoti pazemes ūdens ieguves urbumi “Brankas - Pārūpe” identifikācijas Nr. P200798, LVĢMC Nr.013567; “Brankas -Vainas” identifikācijas Nr.P200797, LVĢMC Nr.013566. Ūdensapgādei izmantojamais intervāls atrodas 131,6 – 217 m dziļumā, ūdens tiek ņemts no Gaujas ūdens horizonta D3 gj un Gaujas – Amatas horizonta D3 gj+am. Ūdens tiek izmantots sadzīves vajadzībām. Ūdens izlietojuma uzskaitē urbumiem uzstādīti ūdens skaitītāji. Patērētā ūdens daudzuma mērījumi tiek nolastīti vienu reizi mēnesī un reģistrēti instrumentālās uzskaites žurnālā.

SIA „Ozolnieku KSDU” Branku ciematā veic ūdens apgādi un notekūdeņu bioloģisko attīrīšanas ietaišu NAI- A200019 apsaimniekošanu. NAI izbūve tika veikta 2009. gadā; tā izbūvei tika izstrādāts projekts, kuru finansēja pašvaldība kopā ar Latvijas vides aizsardzības fondu. Ikgadējais attīrīšanas ietaisēs attīrītais notekūdeņu daudzums ir ~ 68,49 m³/dnn jeb 25000 m³/gadā.

Attīrīšanas ietaišu projektētā jauda ir 105 m³/dnn. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu sastāvā ietilpst sekojošas galvenās būves:

- 1) enerģijas dzēšanas aka;
- 2) tauku atdalītājs,
- 3) pirmējie nostādinātāji – trīs akas virknē, pašlaik strādā viena;
- 4) bioloģiskais bloks „N3-PM1P-105-911.B” ar jaudu 105m³/dnn;
- 5) kompresors;
- 6) nostādinātāja pēc attīrīšanas iekārtām;
- 7) paraugu ņemšanas aka – pie izlaides

NAI tehnoloģijā izmanto mikroorganismus - apauguma veidotājus, kuri dzīvo uz speciāla plastmasas pildījuma. NAI apkalpo ~766 Branku ciemata iedzīvotājus. Uzņēmumam ir noslēgti līgumi par notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu ar 154 māsaimniecībām un 2 uzņēmumiem - Branku ciemata pagasta pārvaldi un bērnu dārzu “Bitīte”. Attīrītos notekūdeņus novada lecvavas upē, kas pēc 7 km ieplūst Lielupē.

Garozas ciems

Garozas ciemata ūdensapgāde notiek no pazemes ūdens ieguves urbuma "Garozas polderis "Codes-Blukas"", D₃gj+am, 150m dziļš, debits 4,0 l/sek, ierīkots 1962.gadā. Lai varētu izlīdzināt spiedienu maksimālā patēriņa stundās, ciemata centrā ir uzbūvēts ūdens tornis ar 150m³ rezervuāru. Uzņēmums piegādā dzeramo ūdeni Garozas ciemata 250 iedzīvotājiem un 3 uzņēmumiem saskaņā ar savstarpēji noslēgtiem līgumiem.

Kopējais ūdens patēriņš ir līdz 5000.00 m³/gadā (13.698 m³/ dnn).

Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtas „Garozā” (bioloģiskais bloks BIO-100) ir izbūvētas 1980.gadā. NAI jauda ir 100 m³/dnn. NAI tips: BIO – 100, kanalizācijas tips: kombinēta. NAI „Garozā” atrodas apdzīvotā vietā, Garozas ciemata centrālajā daļā, lielceļa malā. Garozas ciematam ir raksturīga jaukta apbūve: 4 daudzstāvu dzīvojamās mājas un 20 privātmājas (tuvākā māja “Upītes” atrodas 250m attālumā no NAI). Attīrīto notekūdeņu izplūdes vieta: Velna grāvis, tālāk pēc 2km Lielupē.

Sadzīves notekūdeņi no Garozas ciemata dzīvojamām mājām, sabiedriskām iestādēm un ražošanas uzņēmumiem sadzīves notekūdeņu kanalizācijas tīkla paštecē tiek novadīti uz notekūdeņu pārsūkņēšanas staciju. Sadzīves notekūdeņu attīrīšanai paredzētas mehāniskās un bioloģiskās apstrādes iekārtas. Mehāniskās iekārtas sastāvā ietilpst redeles(pirms sūkņu stacijas). Pirmsattīrīšanas posmā tiek aizturēts rupjais materiāls, veicinot NAI būvju aizsardzību.

No kanalizācijas pārsūkņēšanas stacijas(KPS) pa kanalizācijas ~800metrus garu spiedvadu uz notekūdeņu bioloģiskām attīrīšanas iekārtām notekūdeņi ieplūst enerģijas dzēšanas akā. Notekūdeņu priekšattīrīšanas nav un notekūdeņi no enerģijas dzēšanas akas ieplūst aerācijas kamerā. No akas notekūdeņi ieplūst bioloģiskās attīrīšanas blokā ar jaudu 100m³ notekūdeņu diennaktī.

4.2. Elektroapgāde

Elektroenerģijas piegādi Ozolnieku novada teritorijā veic VAS “Latvenergo” filiāles Dienvidu elektriskie tīkli.

Ozolnieku novada teritorijā elektroapgādi nodrošina 258 20 kV transformatoru apakšstacijas, 9 transformatoru punkti, kuri pieslēgti 10 kV elektrotīkliem (rūpnieciskais noliktavu rajons ap Rubeņu ceļu – Raubēnu ciemā) un 20 kV gaisvadu līnijas ar kopējo garumu 170 km.

No transformatoru apakšstacijām lietotājiem elektroapgāde notiek galvenokārt pa 0,4 kV gaisa vadu un kabeļu līnijām. Ar elektroenerģiju tiek nodrošinātas visas individuālās mājas, ciemu dzīvokļi un pārējās funkcionējošās ēkas. Perspektīvā ir iespējas pieslēgt papildus jaudu lietotājiem.

4.3. Siltumapgāde

Ozolnieku novadā ciemu dzīvojamo māju, sabiedrisko objektu un rūpniecības uzņēmumu siltumapgādi nodrošina:

- 1) Ozolniekos – SIA „Ozolnieku KSDU” centralizētā siltumapgādes sistēma, uzstādīta un funkcionē koģenerācijas iekārta;
- 2) Ānē – SIA „Āne EP” centralizētā siltumapgādes sistēma;
- 3) Autonomi siltuma avoti, kas izbūvēti katras ēkas vai nelielas ēku grupas siltumapgādei.

Ānes ciemā Pēc katlu mājas rekonstrukcijas 1983.gadā siltumenerģijas ražošanā apkurei uzstādīts viens ūdens sildāmais katls DKVR-4,2 automātiskā režīmā ar jaudu 4,2 MW, kas aprīkots ar 2 firmas “Oilon” gāzes degļiem. Katlu mājā ir viens emisijas avots, dūmeņa augstums 20 m, diametrs 400 mm, emisijas ilgums 4320 h/gadā, kā kurināmais tiek izmantota dabas gāze, gaisā tiek emitēts oglekļa oksīds, oglekļa dioksīds un slāpekļa dioksīdi. Piesārņojošā darbība atbilst C kategorijai. Siltumtīklu garums Ānē – 0,92 km.

Ozolnieku ciemā Katlu māja būvēta 1972.gadā. 1997.gadā tika veikta katlu mājas rekonstrukcija, tika ieviesta divcauruļu siltumapgādes sistēma. Vienlaicīgi visos objektos tika izbūvēti siltummezgli. Tika izbūvēta siltumtrase ar rūpnieciski izolētiem cauruļvadiem 1194 m garumā un likvidētas lokālās katlu mājas. Katlu mājā tika uzstādīts cirkulācijas sūkņu frekvenču regulators, kā arī 60 m³ liela akumulācijas tvertne siltuma pīķa slodžu segšanai. 2001.gadā katlu mājā, izmantojot pašvaldības līdzekļus, tika veikta rekonstrukcija ar pāreju uz dabas gāzes apkuri. 2002.gadā Ozolnieku ciema katlu māja tika rekonstruēta un nodota ekspluatācijā jauna koģenerācijas stacija. Tās pamatā ir divas modernas, automatizētas iekārtas, kas no gāzes kurināmā vienlaikus ražos gan siltumu, gan elektroenerģiju pārdošanai. Šāda siltuma un elektroenerģijas iekārta ekonomē ap 40% kurināmā. Nepieciešamības gadījumā var strādāt abu veidu kurināšanas sistēmas. Ar siltumu tiek apgādātas 17 dzīvojamās mājas (512 dzīvokļi), novada domes ēka, bērnu dārzs, sporta klubs, SIA „Poliurs” ražošanas un pārvaldes ēka, SIA „Melces”, SIA „ELK Plus”, „Ozo” ledus halle, kā arī divas privātmājas. Apkurināmā platība iedzīvotājiem – 24 563 m², uzņēmumiem un iestādēm – ap 20 000 m². Silto ūdeni visu gadu izmanto ap 1 200 iedzīvotāju un visi iepriekš minētie uzņēmumi. Siltumtīklu garums Ozolniekos ir 2,75 km.

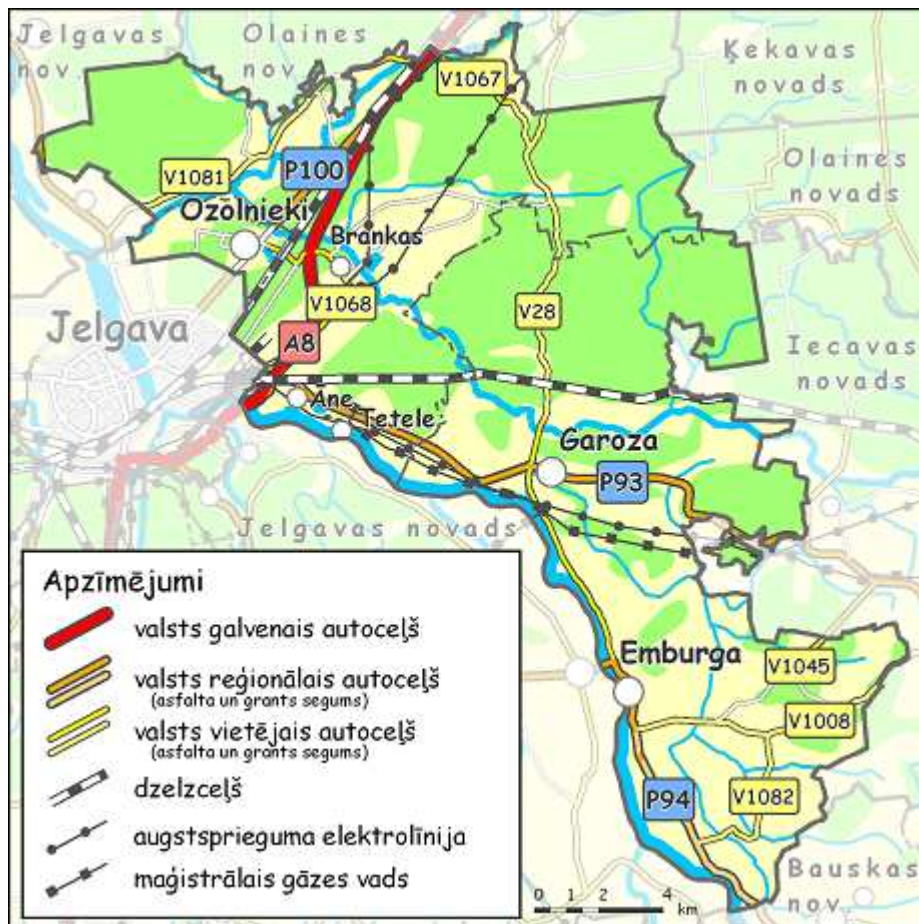
Branku ciema Pārūpē ir centralizēta siltumapgāde galvenokārt daudzstāvu dzīvojamām mājām. Brankās vairākas dzīvojamās ēkas un sabiedriskās ēkas ir nodrošinātas ar lokālo gāzes apkuri Siltumtīklu garums Brankās – 0,75 km.

Novads centrālpakuri nodrošina atsevišķi Teteles skolai, kur kā kurināmo izmanto malku. Centralizēta siltumapgāde ir nodrošināta arī Salgales un Garozas pamatskolās, Salgales mūzikas skolā un pagasta administratīvajās ēkās Emburgā un Garozā. Pārējie novada, t.sk. arī ciemu savrupmāju, iedzīvotāji ir nodrošināti galvenokārt ar malkas apkuri.

4.4. Gāzes apgāde

Ozolnieku novada teritorijā atrodas:

- 1) augstā spiediena gāzesvada ar spiedienu 1.6 megapaskāli (maģistrālais gāzesvads atzars DN150;
- 2) gāzes regulēšanas stacija (GRS) "Jelgava-2";
- 3) augstā spiediena ($P < 0,6$ MPa) sadales gāzesvadi un to iekārtas;
- 4) vidējā spiediena ($P < 0,4$ MPa; $P < 0,01$ MPa) sadales gāzesvadi un to iekārtas;
- 5) zemā spiediena ($P < 0,005$ MPa) sadales gāzesvadi un to iekārtas;
- 6) pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības stacija (KAS), anodu zemējums, anodu kabelis un 8 m attālumā no maģistrālo gāzesvadu ass atrodas sakaru kabeli.

4.1. att. Ozolnieku novada satiksmes un tehniskā infrastruktūra

Izgatavoja: SIA „METRUM”, 03.2012.

Gāzes apgāde novada teritorijā ir pietiekama – visas galvenās rūpnieciskās zonas ir nodrošinātas ar gāzesapgādi, papildus pieslēgumi nav nepieciešami un tādēļ netiek plānoti. No apdzīvotām vietām – gāzes apgāde nav pieejama tikai Garozā un Emburgā.

4.5. Autoceļi

Ozolnieku novads transporta infrastruktūras ziņā atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā. Ozolnieku novada teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A8 - Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene).

Transporta infrastruktūru nodrošina valsts reģionālie autoceļi – Jelgava-Iecava, Ozolnieki- Dalbe , Jelgava – Staļģene – Code, Jelgava – Kalnciems; Valsts vietējie autoceļi: Blukas-Emburga, Dalbe-Lejasbēnūži, Dalbe-Pēternieki-Palejas, Ozolnieki - keramikas rūpnīca Spartaks, Upmaļi- Cīruļi, Iecava - Emburga, Priedes – Sietnieki, Zālīte – Akmenscūciņas – Staļģene, kā arī pašvaldības ceļi.

Pašvaldības ceļu un ielu kopgarums ir 208,31 kilometrs. Pašvaldības ceļi ir tikai Salgales pagastā – 93,36 km kopgarumā, pārējie 114,95 km ir ielas.

4.1.tabula

Ozolnieku novada ielu kopgarums

Apdzīvota vieta	Ielas kopā, km	Melnais segums, km	Grants segums, km	Bez seguma, km
Garozā	2,97	0,66	1,55	0,76
Emburga	3,67	2,67	0,73	0,27
Brankas	3,67	2,67	0,67	0,33
Āne	5,00	3,38	0,33	1,29
Tetele	3,38	2,28	0,83	0,27
Dalbe	1,89	1,32	0,20	0,37
Raubēni	3,70	3,26	0,44	0,00
Ozolnieki	27,41	11,72	8,07	7,62

Avots: Ozolnieku novada pašvaldība, 05.2012.

39,81 km jeb 19,1 % no pašvaldības ceļiem ir ar asfaltbetona segumu, 77,98 km jeb 37,4 % ir ar grants segumu, taču vienlielākais kilometru skaits - 90,52 jeb 43,5 % no pašvaldības ceļu kopgaruma ir ceļi bez seguma.

4.6. Dzelzceļš

Ozolnieku novadu šķērso divas dzelzceļa līnijas Rīga – Jelgava – Meitene un Ventspils – Jelgava – Krustpils – Bigosova. Dzelzceļa līnija Rīga – Jelgava novada teritorijā ir 10,4km gara un pie tās atrodas dzelzceļa stacija – Cenas un divi pieturas punkti – Dalbe un Ozolnieki. Šo līniju izmanto gan pasažieru, gan kravas vilcieni. Vilciens Rīga – Jelgava ir iecienīts transporta līdzeklis, jo tas kursē samērā bieži – vismaz reizi stundā.

Sevišķi svarīgs dzelzceļa pakalpojums ir tiem novada lauku iedzīvotājiem, kuriem jānokļūst Jelgavā vai Rīgā. Lielākā daļa vilcienu reisu apstājas Dalbē un Cenās, kaut arī tās ir salīdzinoši maznozīmīgākas

pieturas. Tas ietekmē Cenu pagasta iedzīvotāju pārvietošanās iespējas, tomēr iedzīvotājiem pastāv iespēja izmantot starppilsētu autobusu maršrutu pakalpojumus. Populāra iedzīvotāju vidū arī Ozolnieku stacija; lai to varētu efektīvāk izmantot, jāpaplašina autostāvlaukums, realizējot principu Park&Ride

Dzelzceļa līniju Jelgava – Krustpils šobrīd izmanto tikai kravas pārvadājumiem.

5.Dabas un kultūrvēsturiskās vērtības

5.1.Dabas teritorijas un objekti

Ozolnieku novada teritorijā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. To kopējā platība ir 673,3 hektāri jeb 2,4 % no novada teritorijas. Vietējās nozīmes aizsargājamās teritorijas aizņem 3,3 ha.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir dabas liegumi „Lāču purvs” un „Lielupes palienes pļavas”, divi ornitoloģiskie liegumi un viens biotops, kā arī 13 dižkoki.

Dabas liegums „Lielupes palienes pļavas”

Dabas liegums aizsardzībā kopš 1999.gada, kopējā platība – 352 hektāri. Dabas liegums ietilpst Jelgavas novada Jaunsvirlaukas pagasta, Jelgavas pilsētas un Ozolnieku novada Cenu pagastu teritorijās. Teritorija veidota, lai saglabātu dabiskās pļavas Lielupes krastos. Konstatētas galvenokārt mēreni mitras pļavas un eitrofas augsto laukstaugu audzes (ar dižzirdzeni), kuras abas ir ES Biotopu direktīvas biotopi. Izcila reto putnu ligzdošanas vieta, kā arī atpūtas vieta migrējošiem putniem.

Dabas liegumam ir izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns 2007.-2017. gadam un 13.05.2008. pieņemti MK noteikumi Nr. 326 „Dabas lieguma „Lielupes palienes pļavas” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

Dabas liegums „Lāču purvs”

Dabas liegums aizsardzībā kopš 1977. gada, kopējā platība – 206 hektāri. Dabas liegums ietilpst Ozolnieku novada Salgales pagastā. Nozīmīga purvainu mežu aizsardzības teritorija. Purva malās nelieli pārejas purvu fragmenti. No ES aizsargājamiem biotopiem – pārejas purvi un slīkšņas un purvainie meži. No aizsargājamām putnu sugām sastopamas – mežirbe, rubenis, dzērve, urālpūce, bikšainais apogs un lielā čakste.

Dabas liegumam šobrīd nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un nav izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Īpaši aizsargājamā dabas teritorijā spēkā ir Ministru kabineta 16.03.2010. noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", kas reglamentē teritoriju izmantošanu.

Branku karjers – ornitoloģiskais liegums Lieguma platība ir 28ha. Stāvoklis – apmierinošs. Atrodas Brankās. Rekultivētais "Branku karjers" piemērots ūdensputnu ligzdošanai.

Ķeņķu (Liegu) karjers – ornitoloģiskais liegums Lieguma platība 74ha. Stāvoklis – apmierinošs. Atrodas starp Ānes un Teteles ciemiem, pie dzelzceļa līnijas Jelgava - Krustpils. Karjera lielākā daļa piemērota ūdensputnu ligzdošanai.

Melnā stārķa biotops Biotopa platība 13,3ha. Stāvoklis – labs. Atrodas Garozas virsmežniecības 35./36.kv.

Ozolnieku novada teritorijā atrodas vairāki īpaši aizsargājami dabas objekti – 13 dižkoki un 8 potenciālie dižkoki.

Ozolnieku novada dižkoki

ID	Suga	Aizsardzības kategorija	Atrašanās vieta, apraksts	Apkārtmērs
2241	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Dižkoks	Ap 300 m uz A no Rīgas – Jelgavas autoceļa, Misas upes kreisajā krastā, Cenu pagasts	6,4
2242	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Dižkoks	Meža pētīšanas stacija, „Rubeņu” māju pagalmā, Cenu pagasts	5,5
2247	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Dižkoks	Meža ceļa malā, kas ved uz „Mazsilgraučiem”, Cenu pagasts	5,5
2243	Zirgkastaņa, parastā (Aesculus hypocastanum L.)	Dižkoks	Pie Sprīdīšu skolas sporta laukuma, Cenu pagasts	3,5
2244	Lapegle, Eiropas (Lapix europaea)	Potenciālais dižkoks	Teteles parkā pie Sprīdīšu skolas. Vietējās noz.dabas piemineklis – Teteles parks, Cenu pagasts	3,1
2245	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Potenciālais dižkoks	Netālu no Teteles, „Līdumu” māju pļavā, Cenu pagastā	4,6
2704	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Potenciālais dižkoks	„Purvmaļu” māju pagamā, netālu no Iecavas upes, Cenu pagasts	4
2246	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Potenciālais dižkoks	Mežmauriņu stigas (ceļa) pašā malā, 9.kv., Cenu pagasts	2,8
2306	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)	Dižkoks	Bijusī mājvieta „Bulduri”, Ozolnieku pagasts	3,8
2307	Zirgkastaņa, parastā (Aesculus hypocastanum L.)	Dižkoks	Bijušī mājvieta „Bulduri”. Ozolnieku pagasts	2,9
2306	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Dižkoks	Ap 5 km no Emburgas pa ceļu uz Codes pusi, Vēdieļu māju apstādījumos, Ozolnieku pagasts	5,6
2307	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Dižkoks	Pie Garozas skolas, Ozolnieku pagasts	6,7
2331	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Dižkoks	Pie Garozas VM 160.kv., privātajā mežā, blakus „Amatnieku” mājām, Salgales pagasts	5,6
2326	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Dižkoks	Pie Garozas VM 172.kv., ap100 m uz ZR no Andes mājām, privātā meža malā, Salgales pagasts	3,4

2328	Parastā priede (<i>Pinus sylvestris</i> L.)	Dižkoks	Garozas VM 98.kv. ap 100 m uz R no meža ceļa, Salgales pagasts	3,2
2323	Tūja, rietumu (<i>Thuja occidentalis</i> L.)	Dižkoks	Garozas – Emburgas ceļa R malā pie Auču mājām parka vidū, Salgales pagasts	1,4
2324	Zirgkastaņa, parastā (<i>Aesculus hypocastanum</i> L.)	Dižkoks	Ap 0,5km uz R no ceļa Emburga – Iecava, „Billīšu” māju pagalmā, Salgales pagasts	4,3
2330	Parastais ozols (<i>Quercus robur</i> L.)	Potenciālais dižkoks	Ap 1 km uz D no Garozas skolas, blakus iebraucamajam ceļam, kas ved uz „Namiķiem”, Salgales pagasts	4,9
2332	Parastais ozols (<i>Quercus robur</i> L.)	Potenciālais dižkoks	Pie Garozas VM 160.kv., blakus Amatnieku mājām, pļavas malā, Salgales pagasts	4,4
2333	Parastais ozols (<i>Quercus robur</i> L.)	Potenciālais dižkoks	Garozas VM 163.kv. 15.nog., ap 30 m uz R no meža ceļa, Salgales pagasts	4,9
2329	Parastā liepa (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Potenciālais dižkoks	Ap 1 km no Garozas uz D, pie Namiķu mājām, Salgales pagasts	3,8

Avots: Īpaši aizsargājamo koku datu bāze, http://vdc2.vdc.lv:8998/lva/dk_read/DK_PCKG_WWW.SAK, 16.03.2012.

Ozolnieku novada teritorijā izvietojušies vairāki vietējās nozīmes dabas pieminekļi.

Lapegļu rinda – dendroloģiskie stādījumi Platība. 0,1 ha. Koku rindā aug ap 20 lapegles, stāvoklis – apmierinošs. Atrodas netālu no Branku pakalpojumu sniegšanas punkta ēkas;

Dalbes kapu apstādījumi – dendroloģiskie stādījumi Platība 1,6 ha. Stāvoklis – labs. Atrodas 200m no Dalbes stacijas pie Dalbes baznīcas. Kapu apstādījumos aug veci ozoli, liepas, kļavas, lapegles, tūjas. Kapi tiek kopti.

Teteles parks Platība 1,6 ha. Stāvoklis – labs. Atrodas pie Teteles pamatskolas. Parkā aug vairākas dižas lapegles ap 3m apkārtmērā, dižs zirgkastanis – 3,5m apkārtmērā, kā arī ozoli, liepas, bērzi, kļavas. Parks tiek kopts.

Kā perspektīvu vietējās nozīmes dabas pieminekli jāmin Branku parks. Tā platība 1,2 ha, stāvoklis – apmierinošs. Atrodas pie Branku karjera. Parks tiek kopts.

5.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas

Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi ir konkrētas kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas un atsevišķi objekti, kuriem ar likumu ir noteikts izmantošanas, saglabāšanas un aizsardzības statuss. Kultūras pieminekļu aizsardzību nosaka likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un no tā izrietošie normatīvie akti.

Ozolnieku novada teritorijā atrodas kultūras pieminekļi – objekti, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Sarakstā iekļauti 21 novadā esošie pieminekļi – 3 valsts

nozīmes un 18 vietējās nozīmes. Starp tiem: 11 arheoloģijas pieminekļi, 9 arhitektūras pieminekļi un 2 vēsturiska notikuma vietas.

5.2.tabula

Ozolnieku novada valsts nekustamie kultūras pieminekļi

Aizsardzības nr.	Vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vieta	Pieminekļa datējums
1011	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Emburgas pilskalns	Salgales pagasts	
1017	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Tuču apmetne	Salgales pagasts	
983	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Mazsilgraužu senkapi (Zviedru kapi)	Cenu pagasts	
984	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Silgraužu skansts	Cenu pagasts	
985	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Bluķu skansts	Cenu pagasts	
1010	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Diduļu senkapi	Salgales pagasts	
1012	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Emburgas vējdzirnavu senkapi	Salgales pagasts Emburga	
1013	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Namiķu skansts	Salgales pagasts	
1014	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Pūķu senkapi	Salgales pagasts	
1015	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Speltu apmetne	Salgales pagasts	
1016	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Svenķišu skansts	Salgales pagasts	
3418	Valsts nozīmes	Mākls	Altārglezna „Kristus svētī bērnus”	Cenu pagasts Dalbe, Dalbes luterāņu baznīca	
3419	Valsts nozīmes	Vēsturiska notikuma vieta	„Pieminekļis kritušajiem karavīriem”, pie bijušās Skuju skolas	Cenu pagasts	1937.g., atjaunots 1985.-1987.gadā, atjaunots 2009.gadā
5254	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Salgales mācītājmāja	Salgales pagasts	19.gs.1.puse
5187	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dalbes luterāņu baznīca	Cenu pagasts Dalbe	1869.
5188	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Teteles muižas tornis	Cenu pagasts Tetele	1840. 1992.
5248	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Auču muižas pils	Salgales pagasts	1920.-tie gadi
5249	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā māja „Billītes”	Salgales pagasts	19.gs.beigas 1936.
5250	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Emburgas vējdzirnavas	Salgales pagasts Emburga	19.gs.2.puse
5251	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Dzīvojamā māja „Upenieki”	Salgales pagasts Emburga	1827.
5252	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Garozas dzelzceļa stacija	Salgales pagasts Garozā	1906.
5253	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Salgales luterāņu baznīcas drupas	Salgales pagasts	17.gs.beigas
8731	Valsts nozīmes	Vēsturiska notikuma vieta	Latvijas atbrīvošanas kara kaujas piemiņas vieta pie bij.Vareļu mājām	Salgales pagasts	1919.

Avots: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datu bāze, www.mantojums.lv, 01.02.2012.

Pirmā pasaules kara kaujas notika Jelgavas pievārtē, sakarā ar to novada teritorijā ir vairākas piemiņas vietas veltītas šiem notikumiem:

- 1) Pirmā pasaules kara krievu un vācu karavīru brāļu kapi Cenas kapsētā (piemiņas akmens 1989.g. Kaujas vieta, kur 1919.gada 17.novembrī notika kaujas, piemineklis 1930.g.);
- 2) Pirmā pasaules kara krievu un vācu karavīru brāļu kapi Dalbes kapsētā (piemineklis 1938.g.);
- 3) Vācu un dažu krievu karavīru brāļu kapi (Dzidru brāļu kapi) atrodas arī pie Cenu ciema (piemineklis 1935.g.);
- 4) Blakus Skrabu kapsētai piemineklis;
- 5) Teteles kapsētā.

Pie Briņķiem, Seglu un vecajos Gāzeru kapos apbedīti 1906. g. soda ekspedīcijas nogalinātie revolucionāri. Garozā un Garozas mežniecības mežos ir 1. Pasaules karā kritušo karavīru brāļu kapi. 1935. g. pie Vareļu mājārn (ēkas nojauktas) uzstādīja piemiņas monumentu 12 karaskolas kadetiem, kas 1919. g. 18. novembrī krita kaujā ar bermontiešiem, padomju laikā sasprindzināts, 1990. g. atjaunots. Prezidenta Jāņa Čakstes dzimtas mājās Aučos, ko 1871. g. bija nopircis prezidenta tēvs Krišjānis Čakste, 1999. g. 14. septembrī, prezidenta 140. dzimšanas dienā, atklāja piemiņas vietu ar plašu ekspozīciju par Čakstes dzimtu.

Otrā pasaules kara leģionāru un vācu karavīru brāļu kapi atrodas pie bijušās Skuju skolas, Mušķiem un Jaunpēterniekiem.

6. Vides kvalitāte

6.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

Saimnieciskās darbības rezultātā rodas dažādu vielu izmeši gaisā:

- 1) Stacionāro avotu izmeši, kas rodas no siltumapgādes procesa – no katlu mājām, rūpnīcām, lauksaimnieciskās darbības;
- 2) Mobilo avotu izmeši, kas rodas no autotransporta.

Stacionāro avotu emisijas

No piesārņojošām vielām procentuāli vislielāko piesārņojumu rada oglekļa oksīds, putekļi un cietās daļiņas. Oglekļa oksīds pārsvarā rodas ķīmiski nepilnīgā sadegšanas procesā katlu mājās, bet cietās daļiņas un putekļi – katlumājas pelnos.

Ozolnieku novadā ikgadēju pārskatu par emisijām un izlietoto kurināmā daudzumu sniedz SIA „Āne EP” un SIA „Ozolnieku KSDU” par to pārziņā esošajām katlu mājām.

6.1. tabula

Katlu māju emisija

Piesārņojums, tonnās	2008. gads	2009. gads	2010. gads
NOx	25,7376	17,5967	16,615
CO₂	3893,20	5663,5345	6211,436
CO	130,9434	69,037	44,7378
Cietās daļiņas	6,6135	3,86967	3,0567
SO₂	3,99	3,99	0,76

Avots: Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze, 16.02.2012.

Mobilo avotu emisijas

Lielāko piesārņojumu rada putekļu daļiņas un autotransporta izplūdes gāzes, kas satur slāpekļa oksīdus, oglekļa oksīdus, ogļūdeņražus, svīnu.

6.2.tabula

Reģistrēto autotransportlīdzekļu skaita dinamika

Gads	Viegie transportlīdzekļi	Kravas transportlīdzekļi
2009.	4386	857
2010.	3161	532
2011.	3072	410

Avots: CSDD statistikas dati, www.csdd.lv

Nozīmīgs mobilo avotu izmešu apjoms iespējams no valsts autoceļa A8 Rīga– Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene), kas šķērso novadu. Dīzelis piesārņojuma apjoms šajā apvidū netiek pētīts, tādēļ informācijas, cik liels piesārņojums rodas, nav.

Novadu šķērso arī divas dzelzceļa līnijas, kas pārvadā gan pasažierus, gan kravas. Kravu pārvadāšanai joprojām tiek izmantoti dīzelvilcieni, tāpēc novada teritorijā notiek arī dīzeldegvielas nesadegošo gāze emisija. Šīs emisijas apjomi nav pētīti un nevar spriest par to daudzumu.

6.2. Virszemes ūdeņu kvalitāte

Virszemes ūdeņu kvalitāti ietekmē piesārņojošo vielu iekļūšana ūdenstilpnēs vai ūdenstecēs. Ūdens ekosistēmu degradāciju, izraisot eitrofikāciju, varētu veicināt slāpekļa un fosfora savienojumi, kas nonāk ūdens objektos no punktveida avotiem (notekūdeņi, kas tiek savākti no ciemu notekūdeņu attīrīšanas iekārtām) un no difūzajiem avotiem (notece no lauksaimniecības zemēm, viensētām, kas nav pieslēgtas kanalizācijas sistēmai utt.).

Saskaņā ar 12.03.2002. MK noteikumiem Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” Lielupe, Iecava un Misa atbilst karpveidīgo upes statusam, līdz ar to upju ķīmiskajai un bioloģiskajai kvalitātei jāatbilst karpveidīgo zivju ūdeņu parametriem.

Lielupe ir piesārņota ar barības vielām, upei ir bijusi un ir liela antropogēnā slodze. Lielo antropogēno slodzi veido sateces baseinā esošo lauksaimniecības zemju intensīvā izmantošana. Pēc ķīmiskā sastāva Lielupes baseinā ir hidrokarbonātu ūdeņi, tie ir maz vai vidēji mineralizēti – 400 km/l. Mazūdens periodā Lielupes baseina upēs pēc mineralizācijas pakāpes sulfātu – hidrokarbonātu ūdeņi.

Misas upe Ozolnieku novada teritorijā arī ir vērtējama kā piesārņota, galvenā problēma – paaugstinātas biogēnu koncentrācijas. Misas upes ūdeņu kvalitāte neatbilst karpūdeņu prasībām, jo vairāku parametru mērķlielumi tiek ievērojami pārsniegti.

Iecavas upe raksturojuma kā antropogēni ietekmēta upe, ko raksturo samērā zemas viegli noārdāmo organisko vielu koncentrācijas, augsts grūti noārdāmo organisko vielu saturs, ko nosaka mežu un purvu ietekme, samērā augstās slāpekļa un fosfora savienojumu koncentrācijas, kas saistāmas ar antropogēno slodzi. Mikrobioloģiskais sastāvs upi raksturo kā antropogēni vāji ietekmētu. Iecavas upi Ozolnieku novada teritorijā raksturo labi skābekļa apstākļi, zemas organisko vielu koncentrācijas, bet paaugstinātas kopējā fosfora un amonija slāpekļa koncentrācijas. Upes faunas sastāvā galvenokārt sastopami saprofitofāgi – ūdens ēzelīši *Asellus aquaticus*, filtrētāji, gliemenes *Sqhaerium*, kas liecina par augstu viegli noārdāmo organisko vielu saturu ūdenī, kas galvenokārt ieskalējušās no sateces baseina lauksaimniecības zemēm. Iecavas upes ūdeņu kvalitāte neatbilst karpūdeņu prasībām, jo vairākkārt tiek pārsniegti karpūdeņu mērķlielumi. Kopumā Iecavas upi var uzskatīt kā vāji piesārņotu (paaugstināts biogēnu saturs).

2006. – 2008. gadā Lielupes upju baseinu apgabalā monitorings veikts 39 virszemes ūdens kvalitātes monitoringa stacijas upju ūdensobjektos un 13 stacijas ezeru ūdensobjektos, kā arī 10 hidroloģiskā monitoringa stacijās.

Lielupes baseina apsaimniekošanas plāna izstrādes laikā tika noteikts esošais ūdensobjektu stāvoklis un izvirzīti mērķi.

6.3. tabula

Ūdensobjektu (ŪO) raksturojums

ŪO kods	ŪO nosaukums	Administratīvā teritorija	Platība, km ²	Kvalitāte/potenciāls
L127	Iecava	Ozolnieku pag. Cenu pag. Salgales pag.	7,815 73,158 62,34	3
L129	Misa	Ozolnieku pag. Cenu pag.	0,0002 32,434	3
L143	Lielupe	Ozolnieku pag. Cenu pag. Salgales pag.	0,117 11,718 94,4	5
L107	Lielupe	Cenu pag.	4,007	5

Avots: Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 2009

Šajā 6.2. tabulā kvalitāte/potenciāls ir provizorisks ekoloģiskā kvalitāte. Uz šo brīdi Iecavai un Misai ir vidēja kvalitāte, Lielupei kvalitāte ir ļoti slikta.

6.4 tabula

Upju ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes monitoringa rezultāti

ŪO kods	Monitoringa postenis	Gads	ŪO tips	O2, mg/l	BSP5, mg/l	NH4, mg/l	Nkop, mg/l	Pkop, mg/l	Saprob.ind.	Vērtējums
									Šenona ind.	Ticamība
L107	0,5km jelpus Kalnciema	2007	6	10.11	1.95	0.86	5.87	0.103	1.91	5
									3.31	3
L127	Grīva	2007	6	10.38	3.08	0.113	2.88	0.12	1.95	3
									3.05	2
L129	Grīva	2007	4	8.98	1.64	0.17	3.06	0.152	2.06	3
									2.66	1
L143	1 km augšpus Jelgavas	2007	6	11.73	2.49	0.022	6.49	0.161	1.99	5
									2.98	3

Avots: Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 2009

Lielupes baseina apsaimniekošanas plānā tiek izvirzīti vides kvalitātes mērķi.

6.5. tabula

Vides kvalitātes mērķi un izņēmumi

ŪO kods	ŪO nosaukums	Kvalitāte/potenciāls	Risks	Izņēmumi	Mērķis 2015	Mērķis 2021	Mērķis 2027
L127	Iecava	3			2	2	2
L129	Misa	3			2	2	2
L143	Lielupe	5	*	2021.	3	2	2
L107	Lielupe	5	*	2021.	3	2	2

Avots: Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, 2009

2011.gada 3.jūnijā stājās spēkā Ministru kabineta 31.05.2011. noteikumi Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem”, kas nosaka virszemes ūdensobjektus, kuros pastāv risks nesasniegt Ūdens apsaimniekošanas likumā noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli minētajā likumā paredzētajā termiņā un izvirza prasības riska ūdensobjektu aizsardzībai. Ozolnieku novada riska ūdensobjekti ir Lielupe (divos posmos).

Lielupei (posmā no Mēmeles līdz Vecbērzes poldera apvedkanālam) kā būtiskākie riska cēloņi norādīti hidromorfoloģiskie pārveidojumi. Posmā no Mūsas un Mēmeles satekas līdz Svētai – punktveida piesārņojums un izkliedētais piesārņojums.

Lielupes baseinā saimnieciskā darbība jāveido tā, lai samazinātu vai novērstu iespējamo negatīvo ietekmi uz upi un pakāpeniski uzlabotu tās stāvokli. Viens no svarīgākajiem virzieniem ir lauksaimnieciskās darbības ietekmes samazināšana, lietojot videi draudzīgus minerālmēslojumus un augu aizsardzības līdzekļus. Gan minerālmēslojumu, gan augu aizsardzības līdzekļu lietošanai jābūt pamatotai.

6.3. Pazemes ūdeņu kvalitāte

Artēziskie ūdeņi kopumā ir labi aizsargāti no virszemes piesārņojuma iekļūšanas. Gaujas ūdens horizontu klāj daudzi ūdens vāji caurlaidīgu nogulumu slāņi (morēnas smilšmāls, Pļaviņu – Amulas ūdens horizontā esošie māli un aleirolīti u.c.), kuru summārais biežums sasniedz 50 – 75 m.

Lai novērstu pazemes gruntsūdeņu piesārņošanu, nepieciešama neizmantoto ūdensapgādes urbumu tālāka izpēte un nepieciešamības gadījumā veicama tamponēšana. Izpēte un tamponēšana ir jāveic urbumu saimniekiem. Par urbumiem, kam nav nosakāms īpašnieks, pašvaldībai ir jāuzņemas atbildība un jāveic to izpēte un tamponēšana. Neizmantoti un neapsaimniekoti ūdens apgādes urbumi ir viens no potenciāli visbīstamākajiem pazemes ūdens piesārņošanas avotiem. Izlemjot turpmāko katra konkrēta ūdens apgādes urbuma apsaimniekošanas kārtību, jāņem vērā urbuma tehniskais stāvoklis, urbuma atveres un stingra režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis un tā turpmākās izmantošanas perspektīva. Gruntsūdeņi, sakarā ar nelielo aerācijas zonas biežumu, visā Ozolnieku novada teritorijā nav aizsargāti no virszemes piesārņojuma.

6.6.tabula

Ozolnieku novada teritorijā esošo ūdensapgādes urbumu skaits

Administratīvā teritorija	Urbumu skaits	Darbojas	Rezervē	Likvidētie	Piemests	Neizmantoto	Statuss nav zināms
<i>Ozolnieku pag.</i>	11	6	-	1	-	2	2
<i>Cenu pag.</i>	51	22	2	7	1	6	13
<i>Salgales pag.</i>	22	3	-	-	-	-	19
Kopā	84	31	2	8	1	8	34

Avots: LVĢMC Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrs, 15.02.2012.

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes uzskaitē Ozolnieku novadā ir 84 urbumi, no kuriem ekspluatēti tiek 31 urbums. Daļa urbumu ir pašvaldības pārziņā, daļa – individuālo lietotāju pārziņā.

6.4. Notekūdeņu ietekme uz vidi

Novadā ikgadēju pārskatu par emisijām un notekūdeņu daudzumu sniedz SIA „Āne EP” un SIA „Ozolnieku KSDU”. Centralizēta kanalizācijas sistēma izbūvēta Ozolnieku, Branku, Ānes un Garozas ciemos.

Pārējā novada teritorijā atsevišķām dzīvojamām mājām un saimniecībām uzbūvētas notekūdeņu krājbedres, bet lielākoties skrajciemu un viensētu dzīvojamām mājām nav nekādu kanalizācijas sistēmu.

6.7.tabula

Notekūdeņu daudzums

Administratīvā teritorija	2009.gads m ³	2010.gads m ³
Cenu pag.	110,411	105,4
Salgales pag.	397,418	126,706
Ozolnieku pag.	139,756	-
Kopā	647,585	232,106

Avots: Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze, 16.02.2012.

6.8.tabula

Emisiju daudzums no notekūdeņu attīrīšanas iekārtām

Gads	Suspendētā viela*	BSP ₅	ĶSP ₅	P _{kop.}	N _{kop.}
2009	78,436/10,717	127,594/17,719	189,628/31,165	1,524/1,433	6,162/9,5562
2010	145,686/3,0023	225,7588/2,3539	504,6527/8,3777	0,5148	4,2831

* piesārņojuma slodze gadā/tonnas gadā

Avots: Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze, 16.02.2012.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu radītās dūņas tiek izmantotas lauksaimniecībā vai arī uzglabātas. Nākotnē ir jādomā par dūņu plašāku izmantošanu.

6.5. Atkritumu ietekme uz vidi

Atkritumu apsaimniekošanu valstī reglamentē 28.10.2010. „Atkritumu apsaimniekošanas likums”, no likuma izrietošie Ministru kabineta noteikumi, ES direktīvas un Bāzeles konvencija.

Ozolnieku novadā nav izstrādāti saistošie noteikumi par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, tomēr ņemot vērā 28.10.2010. likuma „Atkritumu apsaimniekošanas likums” prasības tuvākajā laikā saistošie noteikumi tiks izstrādāti.

Ozolnieku novada ciemu teritorijās notiek centralizēta atkritumu izvešana. Atkritumi tiek izvesti uz Jelgavas pilsētas sauso atkritumu uzglabāšanas poligonu “Brakšķi”, kas atrodas Jelgavas novada teritorijā. Atkritumu poligons ir viens no lielākiem Latvijā un tas apkalpo Jelgavas pilsētu un apkārt esošās teritorijas, t.sk. arī Ozolnieku novadu. Vairāki savrupmāju īpašnieki, uzņēmumi un pašvaldības iestādes atsevišķi slēdz līgumus ar SIA "KULK" par atkritumu izvešanu. Dati par atkritumu izvešanu slēdzot atsevišķi līgumus ar poligona apsaimniekotāju nav apkopoti.

Atkritumu daudzums Ozolnieku novadā, tonnas gadā

Administratīvā teritorija	2008.		2009.		2010.	
	Sadzīves	Bīstamie	Sadzīves	Bīstamie	Sadzīves	Bīstamie
Cenu pag.	5865,529	18,221	3491,575	13,31	4396,025	38,9887
Salgales pag.	-	-	16,00	0,2555	46,00	0,0875
Ozolnieku pag.	520,115	441,3923	693,73	32,369	2239,88	86,09712
Kopā	6385,644	459,6130	4201,305	45,9345	6681,905	125,17332

Avots: Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze, 16.02.2012.

Lai novērstu apkārtējās vides piesārņojumu, ir svarīgi pareizi savākt un likvidēt kā sausos tā arī šķidros atkritumproduktus.

Novada teritorijā nav beigto dzīvnieku apbedīšanas vietas – dzīvnieku kapsētas, kas būtu nepieciešama. Izstrādājot Teritorijas plānojumu un nosakot teritorijas plānoto izmantošanu, ir jāparedz vietu dzīvnieku kapsētas ierīkošanai.

Atkritumu apsaimniekotāji novada teritorijā, kam ir saņemtas nepieciešamās atļaujas ir: 'NĀKOTNES' G.Ankundoviča ZS; 'LATERA' SIA; 'JELGAVAS KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI' SIA; 'RAGN-SELL' SIA; 'ZEMGALES EKO' SIA_šķirošanasPunkts_Ganību ielā 84; 'KUUSAKOSKI' SIA; 'AVV & CO' SIA (bij. 'Linga Plus' SIA); 'FERONS' SIA; 'FERO M' SIA_(bijušais FERONS)_objekts_Dzelzceļnieku ielā 8a, Jelgavā; 'MELIORĀTORS-J' SIA; 'JUGLAS PAPĪRS' SIA; 'EKO OSTA' SIA; 'LIEPĀJAS METALURGS' AS; DĪLERS METĀLS' SIA pieņemšanas punkts Jelgavā.

6.6. Potenciāli piesārņotās vietas

Atbilstoši likumam „Par piesārņojumu” Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs apkopo ziņas par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām valstī Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēmā. Ozolnieku novada teritorijā reģistrētas 15 potenciāli piesārņotās vietas.

Potenciāli piesārņotas vietas Ozolnieku novadā

Administratīvā teritorija	Vietas nosaukums	Piesārņojoša darbība	Reģistrācijas numurs	Darbības laiks	PPV kategorija
Ozolnieku pagasts	SIA "ELK PLUS" poliuretāna izstrādājumu ražotne	poliuretāna ražotne, iekārtas organisko ķīmisko produktu ražošanai ķīmiskā, bioloģiskā vai fizikālā procesā	54668/4314	No 2005. gada	Potenciāli piesārņota vieta
Ozolnieku pagasts	Katlu māja Kastaņu ielā 2	Darbības ar naftas produktiem Katlumāja, koģenerācijas stacija. katlumāja darbojusies uz šķidro kurināmo, tad uz šķeldu, šobrīd ar gāzi	54668/2362	10-30.g**	Potenciāli piesārņota vieta
Ozolnieku pagasts	"Konstants" SIA	Darbības ar naftas produktiem. Automašīnu remontu un apkopes	54668/2361	13 gadi (1991-	Potenciāli piesārņota vieta

				2004)	
Ozolnieku pagasts	"Poliurs" SIA	Izolētu cauruļu ražošana, plastmasas izstrādājumu ražošana	54668/2360	10-30.g **	Potenciāli piesārņota vieta
Ozolnieku pagasts	SIA "Geor"	Metālapstrāde un krāsošana	54668/2359	13 gadi (1991-2004)	Potenciāli piesārņota vieta
Ozolnieku pagasts	SIA "Ozolnieki-1" DUS	Gruntsūdens monitoringa rezultāti uzrāda tendenci piesārņojumam samazināties. Degvielas mazumtirdzniecība, degvielas komerciālā uzglabāšana	54668/2357	27 gadi (1977-2004)	Potenciāli piesārņota vieta
Ozolnieku pagasts	SIA "Metra"	Darbības ar augu aizsardzības līdzekļiem	54448/2354	10-30.g **	Potenciāli piesārņota vieta
Salgales pagasts	Krāsu rūpnīca	Krāsu un laku ražošana	54788/2375	13 gadi (1982-1995)	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	SIA "LINGA PLUS", naftas bāze un degvielas uzpildes stacija	naftas bāze un degvielas uzpildes stacija	54448/4661	nav datu	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	SIA "Lat Spartaks"	ķieģeļu ražotne	54448/4295	Strādā no 1930. g	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	SIA "DINEX LATVIA"	metālapstrādes iekārta	54448/4255	nav datu	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	Latvenergo VAS kokapstrādes cehs	Bīstamo atkritumu uzglabāšana, darbības ar ķīmikālijām	54448/2358	10-30.g **	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	SIA "Kemira Growhow" minerālmēslu novietne	Darbības ar agroķīmijas produktiem. Minerālmēslu un pesticīdu noliktava	54448/2356	27 gadi (1977-2004)	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	SIA "Linga Plus"	Darbības ar naftas produktiem	54448/2353	12 gadi (1992-2004)	Potenciāli piesārņota vieta
Cenu pagasts	SIA "Mežrozīte" biodegvielas glabātuve	Biodegvielas ražotne un glabātuve. Gruntī un gruntsūdenī naftas produktu saturs krietni pārsniedz dabiskā fona līmeni.	54448/2355	10-30.g **	Piesārņota vieta

** - precīzs darbības laiks nav zināms, objekts ir darbojies no 10 līdz 30 gadiem

Avots: Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze, 16.02.2012.

Plānojot saimniecisko darbību piesārņoto vietu teritorijās, jāveic augsnes un gruntsūdeņu analīzi un jānovērš piesārņojums pirms darbības uzsākšanas.

6.7. Riska objekti un teritorijas

Ozolnieku novada teritorijā atrodas vairāki paaugstināta riska objekti un teritorijas, kuru atrašanās jāievēro turpmākajā teritorijas izmantošanā. Novadā atrodas valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības rūpnieciskais objekts „Baltic Agro” (Cenu pagastā, Akmeņu ceļā 1). Uzņēmuma teritorijā izvietotas

tehnoloģiskās iekārtas un būves pamatprocesu – minerālmēslu pieņemšanas, jaukšanas, fasēšanas, uzglabāšanas un realizācijas nodrošināšanai. Teritorijā tiek veiktas darbības arī ar bīstamām ķīmiskām vielām (amonija nitrātu). Objektā atrodas aprīkojums reaģēšanai uz iespējamiem negadījumiem.

Paaugstinātu bīstamību novada teritorijā radā arī bīstamo vielu transportēšana.

Dzelzceļa un tā piegulošās teritorijas bīstamību nosaka pārvadājamo kravu raksturs un pārvadājumu intensitāte. Noslogotākā ir Krustpils – Ventspils dzelzceļa līnija, pa kuru notiek intensīvs bīstamo vielu tranzīts. Sliežu ceļa stāvoklis ir nestabils, bīstamās vielas tiek pārvadātas nolietotās cisternās, tāpēc ir liela negadījuma varbūtība. Galvenie šī tranzīta briesmu avots ir amonjaka un naftas produkti.

Kā ugunsnedrošie un sprādzienbīstamie objekti un ugunsbīstamās teritorijas Ozolnieku novada teritorijā ir:

- 1) maģistrālais gāzes vads, kura bīstamību nosaka tā bojājumu rezultātā izplūstošais gāzes mākonis. Šajā situācijā galvenais riska faktors ir eksplozija. Noplūde cauruļvados iespējama to mehānisku bojājumu rezultātā vai ventiļu blīvuma traucējumu gadījumos. Gāzes maisījums ar gaisu veido sprādzienbīstamas koncentrācijas;
- 2) katlu mājas;
- 3) meži (meža ugunsgrēki);
- 4) bīstamas ražotņu teritorijas, kur pielieto sašķidrinātas sprādzienbīstamas gāzes, viegli uzliesmojošus šķidrumus (SIA „Mežrozīte” Brankas, Iecavas 1, Cenu pagasts, Ozolnieku novads);
- 5) spiedvertnes – metinātas nelegēta tērauda, alumīnija vai nenovecojoša alumīnija sakausējuma tvertnes, kuras ir pakļautas iekšējam spiedienam, kas ir lielāks par 0,5 bāriem, un kuras ir paredzētas gaisa vai slāpekļa uzglabāšanai, bet nav paredzētas karsēšanai ar atklātu liesmu vai karstām dūmgāzēm.

Arī masu pulcēšanās vietas ir uzskatāmas par paaugstināta riska teritorijām. Aplūstošo teritoriju bīstamību nosaka ledus sastrēgumu veidošanās, kā rezultātā strauji applūst lielas teritorijas. Šajās teritorijās pastāv reālas briesmas cilvēkiem, mājlopiem, ēkām un sējumu kultūrām. Šo teritoriju turpmāka izmantošana apbūvei vai cita veida saimnieciskajai darbībai bez speciālas inženiersagatavošanas ir aizliegta.

Ozolnieku novads atrodas Zemgales līdzenumā un hidrogrāfisko tīklu tā teritorijā veido Lielupes lielbaseina Iecavas baseins, kurā ietilpst arī Misa upes baseins un blīvais meliorācijas grāvju tīkls. Novada teritorijas absolūtās augstuma atzīmes ziemeļu daļā (Ozolnieku un Cenu pagasts) ir 0,5 – 8 m virs jūras līmeņa. Lielākajā, saimnieciski izmantojamā daļā, teritorija atrodas 3.0 – 4.0 m virs jūras līmeņa. Salgales pagasta augstuma atzīmes virs jūras līmeņa ir vidēji 10.0 m, austrumu daļā sasniedzot pat 26,6 m v.j.l.

Tā kā pavasara palu un ilgstošu lietavu laikā ūdens līmenis sasniedz ap 2,5 m virs jūras līmeņa, liela daļa novada teritorijas ir pakļauta augstam applūšanas riskam, plūdu gadījumā nodarot kaitējumu novadam un iedzīvotājiem. Lielākās upes, kas plūst cauri novada teritorijai ir: Lielupe – novada rietumdaļā, Iecava un Misa – novada ziemeļdaļā un Garoze, tekot cauri novadam no austrumiem uz rietumiem. Atsevišķi pieminams Velnagrāvis, kas savieno Iecavu un Garozi ar Lielupi, kur notiek brīva ūdenstece:

virzienā uz lecavu no Lielupes pie augstiem ūdens līmeņiem, virzienā no lecavas uz Lielupi pie zemākiem. Velnagrāvī ietekošā Garoze no Lielupes augstajiem ūdens līmeņiem aizsargāta ar slūžām.

Pašlaik darbojas Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas valsts aģentūras hidrometriskie posteņi, kas veic sistemātiskus virszemes ūdensobjektu un meliorācijas sistēmu ūdens režīma novērojumus un mērījumus.

Lai noskaidrotu augstākos pavasara palu ūdens līmeņus upēs Ozolnieku novada teritorijā 2010.gada vasarā SIA „Metrum” veica ūdens līmeņu mērījumus, noskaidrojot ūdens līmeņu garenslīpumus un gultņu raupjuma koeficientus, kas vēlāk tika izmantoti hidrauliskajiem aprēķiniem. Lielupei ūdens līmeņi tika noteikti pie lecavas ietekas, Jelgavā, Staļģenē, kā arī pie Velnagrāvja ietekas. lecai – pie ietekas Lielupē, Upmaļos, pie Misas ietekas, Ozolniekos, Brankās, pie Velnagrāvja, Mežmaļos, pie Zālītes, Garozei – pie Velnagrāvja, „Auču ceļa”, Lejniekiem, Ceļmalniekiem, Garozē, Misai – pie lecavas ietekā, pie Cenas ietekas, Mežciema, Dalbē. Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā tiek attēlotas applūstošās teritorijas.

Papildus tika ievākta informācija no novērojumiem hidrometriskos posteņos Lielupe – Mežotne, Staļģene, Jelgavas, Kalnciems, lecava – Ozolnieki, Misa – Dalbe. Hidroloģiskie aprēķini, izmantojot lauku izpētes darbos noteiktos parametrus – ūdens līmeņa garenslīpumu, gultnes raupjuma koeficientu un upes šķērsprofila aprēķina profila (mezglu punkta) vietā, tika izmantoti hidraulisko aprēķinu veikšanai, nosakot aprēķināmos pavasara palu ūdens līmeņus ar pārsniegšanas varbūtību 10% (atkārtošanās iespēja 10 reizes 100 gadu laikā).

6.8. Piesārņojošo darbību atļaujas

Piesārņojums ir tāda tieša vai netieša emisijas ietekme uz vidi, kas var apdraudēt cilvēku veselību, nodarīt kaitējumu īpašumam, rada vai var radīt kaitējumu videi, tai skaitā ekosistēmām, traucēt dabas resursu izmantošanu vai citādi traucēt likumīgu vides izmantošanu. Piesārņojošas darbības iedala A, B un C kategorijā, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu un iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi²⁰.

Ozolnieku novadā darbojas viens uzņēmums, kuram ir izsniegta A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja – SIA „E Daugava”, kuras nodarbošanās veids ir bīstamo un sadzīves atkritumu uzglabāšanas, pārstrādes iekārtas²¹.

Ozolnieku novadā ir izdotas 21 B kategorijas atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai, 1 ūdens lietošanas atļauja, 3 atkritumu pārvadāšanas atļaujas, 1 atkritumu savākšanas, uzglabāšanas un pārkraušanas atļauja, 1 derīgo izrakteņu ieguves atļauja, kā arī 46 C kategorijas apliecinājumi²².

Ūdens lietošanas atļauja ir izsniegta z/s „Cerības -2”; atkritumu pārvadāšanas atļaujas – SIA „Poliurs”, SIA „Mežrozīte” un SIA „AVV & CO”; atkritumu savākšanas, uzglabāšanas un pārkraušanas atļauja – SIA „DIAL -1”; derīgo izrakteņu ieguves atļauja – SIA „Emburga Pluss”.

²⁰ 15.03.2001. likums "Par piesārņojumu" (stājies spēkā 01.07.2001.), ar grozījumiem

²¹ Vides pārraudzības valsts biroja dati, www.vpvg.gov.lv, 15.03.2012.

²² Valsts vides dienests Jelgavas reģionālās vides pārvaldes dati, 29.02.2012.

B kategorijas atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai ir izsniegtas sekojošiem uzņēmumiem: SIA „ELK PLUS”, SIA „Mariņas - JUM”, SIA „Ozolnieku KSDU” (5 atļaujas), SIA „Poliurs”, SIA „Torgy Baltic”, SIA „Āne EP”, SIA „BAC Metal”, SIA „Baltic AGRO”, SIA „Dinex Latvija”, SIA „Liqui Chemicals LTD”, SIA „Mežrozīte”, IU „Rešetilovs un Co”, SIA „Serviss Lacko”, SIA „AVV & CO”, SIA „Geor”, a/s „Sadales tīkls” un SIA „Emburga Pluss”.

7. Zemes un ēkas

7.1. Pašvaldības nekustamie īpašumi

Ozolnieku novada kopējā platība pēc Valsts zemes dienesta datiem ir 28546,6 ha, no tiem Ozolnieku pagasts aizņem 795,9 ha, Cenu pagasts – 12076,2 ha un Salgales pagasts – 15674,5 ha.

7.1.tabula

Pašvaldības nekustamā īpašuma novērtējums pēc bilances vērtības

Īpašums	2008.gads	2009.gads	2010.gads
Dzīvojamās ēkas	456539	516637	571675
Nedzīvojamās ēkas	3499351	3582667	3998845
Transporta būves	6200313	5785777	5336445
Zeme	3867890	3855238	2685381
Inženierbūves	484178	492346	323871
Pārējais nekustamais īpašums	46403	80030	76093
Bioloģiski aktīvi	10464	10360	11493
Kopā	14565138	14323055	13003803

Avots: Valsts zemes dienests, Ozolnieku novada pašvaldība, 2011

Pašvaldības īpašumā 2010.gadā ir 735 ha, kas ir 2,6 % no kopējās platības.

7.2. Novada zemju raksturojums

Kopējais nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā reģistrēto zemes vienību skaits Ozolnieku novada teritorijā ir 5385, no kurām 2405 zemes vienības ir Cenu pagastā, 1207 vienības - Ozolnieku pagastā un 1773 – Salgales pagastā.

Ozolnieku novadā daudz zemes platību pieder, arī piekrīt valstij un valsts institūcijām (VSIA „Latvijas Valsts meži”) – 38,7 %.

7.2.tabula

Zemju sadalījums pēc zemju lietojuma veida

Zemes lietošanas veids	Platība, ha	Procenti
Lauksaimniecībā izmantojamās zemes	11336,9	39,7
Meži	13089,9	45,9
Krūmāji	424,1	1,5
Purvi	154,4	0,5
Zeme zem ūdeņiem	1098,2	3,8
Zeme zem ēkām un pagalmiem	763,8	2,7
Ceļi	657,0	2,3
Pārējās zemes	1022,4	3,6
Kopā	28546,6	100

Avots: Valsts zemes dienests, Ozolnieku novada pašvaldība, 2011

Zemes sadalījumā pa lietošanas veidiem Ozolnieku novada teritorijā dominē meži, kas aizņem 13089,9 ha jeb 45,9 % no novada kopplatības un lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas aizņem 11336,9 ha jeb 39,7 %.

Saskaņā ar Lauku atbalsta dienesta datiem, 2010.gadā Ozolnieku novadā tika apsaimniekoti un kopti 78% no lauksaimniecības zemēm, 2011.gadā tika apsaimniekoti 85 % no lauksaimniecības zemju kopplatībām. Pieaugums sasitās arī ar to, ka spēkā ir likumdošana, kas nosaka, ka neapsaimniekotām zemēm tiek piemērots dubults nekustamā īpašuma nodoklis un tādēļ daudzi zemes īpašnieki, kas nav apsaimniekojoši savas zemes iepriekšējos gados, pamazām sāk tās apkopt, lai netiktu piemērota dubultlikme nodoklim.

7.3.tabula

Zemju sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķa grupām

Zemes lietošanas veids	Platība, ha
Lauksaimniecības zeme	16063,6
Mežsaimniecības zeme	10548,1
Ūdens objektu zeme	300,8
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	83,3
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	41,0
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	487,6
Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	48,9
Komerccarbības objektu apbūves zeme	41,8
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	93,1
Ražošanas objektu apbūves zeme	150,9
Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	640,4
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	47,1
Kopā	28546,6

Avots: Valsts zemes dienests, Ozolnieku novada pašvaldība, 2011

Pēc nekustamā īpašuma galvenā lietošanas mērķa vislielākā platība ir zemēm ar izmantošanas mērķi - lauksaimniecības zeme, tad seko mežsaimniecības zeme.

8. Valsts un pašvaldību pakalpojumi

8.1. Izglītības pakalpojumi

Ozolnieku novadā darbojas Ozolnieku vidusskola, Teteles pamatskola, Garozas un Salgales pamatskolas, kurās ir arī pirmsskolas grupas; kā arī četras pirmsskolas izglītības iestādes – „Bitīte”, „Zīlīte”, „Saulīte” un „Pūcīte”. Kopējais bērnu skaits 2011./2012.mācību gada sākumā visās izglītības iestādēs ir 1319.

8.1. tabula

Skolēnu skaits Ozolnieku novada izglītības iestādēs

Izglītības iestāde	2008. gads	2009. gads	2010. gads	2011. gads
PII „Bitīte”	58	62	60	63
PII „Zīlīte”	222	231	250	250
PII „Saulīte”	79	82	111	125
Garozas pamatskolas pirmsskolas grupa	11	29	43	52
Salgales pamatskolas pirmsskolas grupa	36	29	29	28
Teteles pamatskola	193	180	178	184
Ozolnieku vidusskola	431	452	446	456
Garozas pamatskola	91	90	97	89
Salgales pamatskola	75	78	68	72
Kopā	1196	1233	1255	1319

Avots: Ozolnieku novada pašvaldība, 16.02.2012.

Ozolnieku vidusskola dibināta 1846.gadā kā Ozolmuižas skola. Valsts vēstures arhīvā atrodami vecākie dokumenti ir no 1920./21. mācību gada. 1987.gadā uzcelta jaunā skolas ēka, darbu sāk vidusskola. Skolā mācās 456 skolēni, strādā 46 pedagogi un 16 tehniskie darbinieki. Skolā licencētas 5 izglītības programmas:

- 1) Vispārējās pamatizglītības programma;
- 2) Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma;
- 3) Vispārējās vidējās izglītības programma izglītojamiem ar fiziskās attīstības traucējumiem;
- 4) Vispārējās vidējās izglītības programma izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem;
- 5) Vispārējās vidējās izglītības programma izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem.

Skolā tiek piedāvātas interešu izglītības programmas: koris, vokālais ansamblis, tautiskās dejas, vizuālās mākslas pulciņš, sporta pulciņš, skolas muzeja pulciņš, retorikas pulciņš, floristikas studija.

Teteles pamatskola atrodas Ozolnieku novada Tetelē. Vecākās liecības par skolu atrodamas kopš 1832.gada. Patreizējā skolas ēka celta 1962.gadā. Skolā mācās 178 skolēni, strādā 22 pedagogi. Skolā licencētas 3 izglītības programmas:

- 1) Vispārējās pamatizglītības programma;

- 2) Mazākumtautības pamatizglītības programma;
- 3) Speciālās pamatizglītības programmas izglītojamiem ar mācīšanās grūtībām.

Skolā tiek piedāvātas interešu izglītības programmas: tautas dejas, instrumentālais ansamblis, sporta dejas, floristika, datorizains, futbols, literāri dramatiskā studija, šaušana, volejbols, zīda pagleznošana, vokālais ansamblis, filcēšana, šahs.

Garozas pamatskola ir Ozolnieku novada Salgales pagasta izglītības iestāde. Skola dibināta 1886.gadā. 1926.gadā celta un iesvētīta tagadējā skolas ēka. Skola sastāv no trim daļām: pirmsskola, sporta zāle, pamatskola. Skolā strādā 2 pirmsskolas pedagogi un 11 pamatskolas pedagogi. Pamatskolas klasēs mācās 97 skolēni, pirmsskolas grupas apmeklē 46 bērni.

Skolā tiek realizētas:

- 1) Pirmsskolas izglītības programma;
- 2) Vispārējās pamatizglītības programma;
- 3) 3 speciālās pamatizglītības programmas.

Skolā tiek piedāvātas interešu izglītības programmas: ansamblis, tautiskās dejas, lietišķā māksla, sports, sporta dejas, dramatiskais pulciņš, informātika.

Salgales pamatskola atrodas Ozolnieku novada Salgales pagasta Emburgā. Pirmsskolas grupa darbu uzsāka 1989.gadā, no 1992.gada skola darbojas kā pamatskola. Skolā strādā 15 pedagogi un 10 tehniskie darbinieki. Skolā mācās 72 skolēni un pirmsskolu apmeklē 28 bērni.

Skolā tiek realizētas divas izglītības programmas:

- 1) Pirmsskolas izglītības programma;
- 2) Pamatizglītības programma.

Skolā tiek piedāvātas interešu izglītības programmas: koris, folklorā, vizuālā māksla, lietišķā māksla, sports, korigējošā vingrošana, sporta dejas.

Pirmsskolas izglītības iestāde „Zīlīte” atrodas Ozolnieku novada Ozolniekos. Iestādē darbojas 12 grupas, kuras apmeklē 250 bērni. Dārziņā strādā 31 pedagogs un 20 tehniskie darbinieki, no kuriem 12 skolotāju palīdzes. Pēc nodarbībām bērniem tiek piedāvāti pulciņi – vizuālā māksla, keramika, angļu valoda, tautiskās dejas un muzikālais teātris.

Pirmsskolas izglītības iestāde „Bīlīte” atrodas Ozolnieku novada Cenu pagasta Brankās. Iestādē darbojas 3 grupas, kuras apmeklē 58 bērni. Dārziņā strādā 7 pedagogi un 10 tehniskie darbinieki, no kuriem 3 skolotāju palīdzes.

Pirmsskolas izglītības iestāde „Saulīte” atrodas Ozolnieku novada Ānes ciemā. Iestādē darbojas 6 grupas, kuras apmeklē 104 bērni. Dārziņā strādā 10 pedagogi.

Pirmsskolas izglītības iestāde „Pūcīte” atrodas Ozolnieku novada Ozolnieku ciemā, tā ir visjaunākā izglītības iestāde novadā, kas atklāta 2012.gada pavasarī. Šobrīd iestādē darbojas 4 grupas, strādā 10 pedagogi.

Ozolnieku novadā darbojas Salgales un Ozolnieku mūzikas skolas. Salgales mūzikas skola dibināta 2005.gadā, to apmeklē pāri par 100 bērniem. Ozolnieku mūzikas skola dibināta 2007.gadā, to apmeklē ap 60 bērniem. Ozolnieku novada teritorijā atrodas divas augstākās izglītības iestādes – Baltijas starptautiskā akadēmija un Psiholoģijas augstskolas Jelgavas filiāle.

8.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

Sociālo palīdzību novadā nodrošina centralizētā iestāde – Ozolnieku novada Sociālais dienests. Tajā strādā astoņi darbinieki, sadarbojoties ar ģimenes psihoterapeitu un klīnisko psihologu, kuru pakalpojumus izmanto ģimenes, kas nonākušas grūtībās. Speciālistu pakalpojumus finansē novada pašvaldība.

Sociālā dienesta darbinieki vientuļiem pensionāriem un invalīdiem nodrošina aprūpi mājās, piegādājot dzīvesvietā pārtikas produktus, medikamentus, samaksājot rēķinus par komunālajiem maksājumiem, kā arī nepieciešamības gadījumos nogādājot pie mediķiem.

Novadā strādā 8 sociālie darbinieki uz visiem 10500 novada iedzīvotājiem. Pašvaldība sniedz arī aprūpi mājās, ko 2009.gadā pieprasīja 7 personas, 2010.gadā – 1 persona un 2011.gadā – 1 persona.

8.2.tabula

Sociālo pakalpojumu pieprasījuma dinamika

Sociālais pakalpojums	2009.gads	2010.gads	2011.gads
Krīzes centrs bērniem un ģimenēm, kas cietuši no prettiesiskajām darbībām, bērnu skaits	13	16	13
Ģimenes psihoterapeita konsultācijas	89	87	106
<i>No tiem individuāliem klientiem</i>	19	16	29
Psihologa individuālās konsultācijas bērniem un vecākiem	14	24	29
Ārpusģimenes aprūpe nepilngadīgajiem	2	6	9
Ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pieaugušajiem	12	3	5
Ilgstoša sociālā aprūpe Valsts institūcijās	1	1	1

Avots: Ozolnieku novada pašvaldības, Sociālais dienests, 06.2012.

Novadā atrodas arī Sociālās aprūpes centrs „Zemgale”, kas nodrošina sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanu. Centrs darbojas jau 35 gadus, kopš 2009.gada septembra centrs ir novada pašvaldības struktūrvienība.

Ik mēnesi pašvaldībā tiek reģistrēts apmēram 150-250 trūcīgās personas. Šāds statuss personai tiek piešķirts uz 6 mēnešiem. Trūcīgo skaits pašvaldībā ir mainīgs un ir atkarīgs no vairākiem faktoriem. Viens no dzīves līmeņa rādītājiem ir no jauna reģistrēto trūcīgo personu skaits mēnesī un gadā. Vasaras mēnešos Ozolnieku novada pašvaldībā tiek reģistrēts mazāk trūcīgo personu nekā citos gadalaikos, tas saistās ar to, ka vairāki iedzīvotāji vasaras periodā atrod sezonas darbu.

8.3.tabula

Jaunreģistrēto trūcīgo personu skaits un sociālie pabalsti Ozolnieku novadā

Gads	Skaits	Sociālie pabalsti, Ls
2009.	489	107890,00
2010.	910	255221,00
2011.	1121	252260,00

Avots: Pašvaldības dati, 02.2012.

Ozolnieku novada pašvaldība ierobežoto līdzekļu dēļ (trūkst speciālistu, kā arī infrastruktūras) vairākus sociālos pakalpojumus nodrošina, iepērkot tos no citām iestādēm. Ārpus novada pašvaldība iepērk sekojošus sociālos pakalpojumus: bērnu uzturēšanas krīzes centrs (Dobeles atbalsta centrs (vardarbībā cietušiem bērniem)); Elejas ģimeņu atbalsta centrs; biedrība „Elizabete” (bērnu ārpus ģimenes aprūpe), Bērnu nams „Līkumi” (Jēkabpils novads), bērnu nams „Zīles” (Limbažu novads), klīniskais psihologs (intelekta izpēte un vardarbība ģimenē (Jelgavā)), ģimenes psihoterapeits (ierodas Ozolniekos), SAC „Zemgale”, bērnu nams „Rīga”.

Par valsts sociālajiem pabalstiem ir atbildīga Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, kura izskata iesniegumus par valsts pabalstu un pensiju piešķiršanu iedzīvotājiem.

Vecuma pensiju Ozolnieku novadā saņem 2009. gadā – 1803 cilvēki, 2010. gadā – 1963 cilvēki, 2011. gadā – 2036 cilvēki. 2011.gadā vidējais piešķirtās pensija apmērs ir 175,90 Ls. Invaliditātes pensiju saņem 2009. gadā – 259 cilvēki, 2010. gadā – 292 cilvēki, 2011. gadā – 294 cilvēki. 2011.gadā vidējais piešķirtās pensija apmērs ir 116,05 Ls. Izdienas pensiju 2009. gadā – 9 cilvēki, 2010. gadā – 7 cilvēki, 2011. gadā – 33 cilvēki. 2011.gadā vidējais piešķirtās pensija apmērs ir 256,18 Ls.

2011.gadā Ozolnieku novadā Maternitātes pabalstu saņēma 89 personas, vidējais pabalsta lielums bija 1290,14 Ls, paternitātes pabalstu – 52 personas, vidējais pabalsta apmērs – 124,73 Ls, slimības pabalstu saņēma 1060 personas, vidējais pabalsta lielums – 254,28 Ls.

Ozolnieku novadā sociāli apdrošinātas ir 4433 personas (2011.gada janvāris - novembris).

Sociāli apdrošinātas personas

Gads	Skaitis		Vidējā iemaksu alga, Ls	
	Sievietes	Vīrieši	Sievietēm	Vīriešiem
2009. gads	2379	2327	402,52	503,83
2010. gads	2159	2164	385,96	483,77
2011. gada janvāris - novembris	2186	2247	394,32	492,15

Avots: VSAA Statistikas daļas dati, 21.02.2012.

Sievietēm vidējās iemaksu algas ir apmēram par 100 latiem mazākas nekā vīriešiem. Šāda situācija ir novērojama visā valsts teritorijā.

8.3. Kultūra un izklaide

Ozolnieku novadā darbojas piecas publiskās bibliotēkas: Ozolnieku novada centrālā, Ānes, Garozas, Jaunpēternieku un Vainu bibliotēkas. Ozolnieku novada centrālā bibliotēka ir pilnībā automatizēta. Automatizāciju nodrošina bibliotēku informācijas sistēma ALISE ar pamatkonfigurāciju un cirkulācijas moduli.

Novada bibliotēku lasītāju skaits un apmeklējums

Bibliotēka	Lasītāju skaits			Apmeklējums		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
Ozolnieku bibliotēka	825	880	815	11080	11710	9810
Ānes bibliotēka	252	254	207	3733	5247	4610
Jaunpēternieku bibliotēka	89	78	82	1272	1243	1681
Vainu bibliotēka	222	261	244	3686	4190	3756
Garozas bibliotēka	202	217	224	8545	8459	5738
Kopā visās	1590	1690	1572	28316	30849	25595

Avots: Ozolnieku novada pašvaldība, 02.2011.

Apmeklētāju skaits ik gadu pieaug, tas saistīts gan ar iedzīvotāju skaita pieaugumu, gan ar to, ka skolēni un studenti aizvien biežāk dodas uz bibliotēku meklēt mācību materiālus.

Novada bibliotēku krājumu un izsniegumu dinamika

Bibliotēka	Izsniegums			Krājums		
	2009.	2010.	2011.	2009.	2010.	2011.
Ozolnieku bibliotēka	23040	20982	19607	13191	13997	14466
Ānes bibliotēka	3225	4543	3520	3484	4720	5191
Jaunpēternieku bibliotēka	2573	2401	2859	4453	4601	5011
Vainu bibliotēka	6862	6474	7935	7771	7148	7486
Garozas bibliotēka	4674	5695	4863	5419	5494	5526
Kopā visās	40374	40095	38784	34318	35960	37680

Avots: Ozolnieku novada pašvaldība, 02.2011.

Ik gadu novada pašvaldības budžetā tiek ielānota nauda bibliotēkas krājumu atjaunošanai un iespēju robežās tiek iegādātas jaunas grāmatas.

Ozolnieku novadā kā galvenie kultūras dzīves uzturētāji darbojas Ozolnieku Tautas nams un Ānes kultūras nams.

Ozolnieku Tautas nama funkcijas ir:

- 1) Koordinēt, plānot un organizēt kultūras un mākslas sarīkojumus;
- 2) Kultūras vērtību saglabāšana, izkopšana un jaunrades procesu attīstīšana;
- 3) Nodrošināt amatiermākslas kolektīvu attīstību;
- 4) Koordinēt kultūras stratēģijas realizāciju Ozolnieku novadā.

2011. gadā, atbilstoši novada domes piešķirtajiem budžeta finansu līdzekļiem, Tautas nams mērķtiecīgi papildināja materiāli tehnisko bāzi (amatiermākslas kolektīvu tērpi, dekorācijas teātra izrādēm, skaņas un gaismas sistēmu papildinājums u.c.). Tika sakārtota ēkas fasāde – reprezentatīvs iestādes nosaukums, reklāmas stends un efektīgs LED diožu reklāmas ekrāns virs ieejas Tautas namā (iespēja atspoguļot Tautas nama pasākumu norises, kā arī citu novada iestāžu nozīmīgākos notikumus).

Tautas namā tiek organizēti valsts un tradicionālie svētki, koncerti, izrādes, pasākumi, izstādes.

Tautas namā darbojas 5 amatiermākslas kolektīvi – jauktais koris „Līga”, senioru deju kopa „Ozolnieki”, deju grupas „Zemgaļi” vidējās paaudzes un jauniešu kolektīvi, amatierteātris, bērnu un jauniešu muzikālais teātris „Nianse”. Kolektīvus raksturo nepārtraukta attīstība un augsts mākslinieciskais līmenis. To apliecina sasniegumi mākslinieciskās pašdarbības skatēs rajona, reģiona un Latvijas mērogā.

Mērķtiecīgu, interesantu brīvā laika pavadīšanu bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem sniedz pulciņi un kursi – bēbišu skola, gleznošanas un veidošanas pulciņš bērniem, sarīkojumu deju studija pieaugušajiem, vēderdejas, pilates un bērnu tautisko deju kolektīvs.

Ānes kultūras namā tiek organizēti dažādi pasākumi. Te notiek grupas „Fortis” mēģinājumi. Te darbojas sporta deju studija, kā arī zīmēšanas – veidošanas pulciņš bērniem.

Salgales pagastā kultūras dzīvi vada kultūras darbiniece. Pagastā darbojas sekojoši kolektīvi: Salgales un Jaunsvirlaukas pagastu apvienotais koris „Svīri” un sieviešu retrodeju kolektīvs „Garroze”. Pagasta pasākumus organizē Garozas pamatskolas telpās.

8.4.Sports un aktīvā atpūta

Ozolnieku novadā atrodas Ozolnieku sporta centrs, sporta komplekss „Mālzeme”, ledus halle „Ozo”.

Ozolnieku sporta centrs atrodas Stadiona ielā 5, Ozolniekos. Sporta centra pārziņā ir:

- 1) sporta zāle 600 m² ar 300 sēdvietām tribīnēs,
- 2) trenāžieru zāle,
- 3) vingrošanas zāle,
- 4) stadions ar tribīnēm 1500 skatītājiem,
- 5) futbola laukums,
- 6) sporta spēļu laukumi,
- 7) slēpošanas trase (2,5 km) ar uzkalniņiem,
- 8) Veselības taka (0,6 km) ar vingrošanas rīkiem,
- 9) autostāvlaukums stadiona teritorijā (2000 m²).

Sporta centrā pieejami arī viesnīcas un atpūtas centra pakalpojumi.

Sporta centrs „Mālzeme” atrodas Celtnieku ielā, Anē. Apmeklētājiem pieejamas divas sporta zāles, divas ģērbtuves, dušas, pirts, baseins, atpūtas telpas pēc pirts. Zāle Nr.1 ir 14 x 30 m liela, sfērisko griestu augstums 7 m. Te iespējams spēlēt volejbolu, basketbolu, florbolu, galda tenisu. Zāle Nr.2 ir 12 x 12 m liela, griestu augstums 4 m. Te var nodarboties ar brīvo cīņu, tuvcīņu, džudo, karatē, boksu, pilatēm, aerobiku u.tml. Zāle aprīkota ar spoguļiem.

Ledus halle “Ozo” atrodas Stadiona ielā 5B, Ozolniekos. „Ozo” hallē, atrodas septiņas ģērbtuves, divas saunas, četras žāvētavas, slidu noma, treneru, tiesnešu un biroja telpas, kā arī skatītāju tribīnes ar 500 vietām. Halle tika atvērta 2008.gada maijā. Halle ir aprīkota ar tenisa kortiem.

8.5.Sabiedriskā kārtība un drošība

Par sabiedrisko kārtību novadā rūpējas Ozolnieku novada pašvaldības policija, kura sastāv no pašvaldības policijas priekšnieka un četriem pašvaldības policijas inspektoriem. Ozolnieku novads ir sadalīts četros iecirkņos, katram inspektoram ir nozīmēts iecirknis.

Darbinieku fiziskās sagatavotības uzlabošanai regulāri notiek nodarbības sporta centra Ozolnieku trenāžieru zālē. Darbinieki nodrošināti ar funkcionāliem un labiem darba apstākļiem (darba telpām, formastērpiem, speciāliem līdzekļiem u.c.), kas nav mazsvarīgs faktors darba ražīguma paaugstināšanā.

Pašvaldības policijas rīcībā ir viena automašīna, kas tiek lietota ikdienas darbam, patrulēšanai pēc apstiprināta grafika un aizturēto likumpārkāpēju pārvadāšanai. Automašīna ir speciāli aprīkota atbilstoši valsts standarta prasībām un tai piešķirts operatīvā transporta statuss.

2010. gadā Pašvaldības policija nodrošinājusi sabiedrisko kārtību pasākumos, kurus organizējusi Ozolnieku novada dome (Jāņi, Lieldienas, sporta pasākumi u.c.), kā arī pasākumos, kurus organizējušas Ozolnieku novada iestādes (izlaidumi, diskotēkas, Jaungada pasākumi, u.c.). Skolās nolasītas lekcijas par drošību uz ielas, skolā, ugunsdrošību kā arī par drošību uz ūdens (kopā 18 lekcijas), sadarbībā ar Jelgavas CSDD apmācīti un pieņemti eksāmeni par velotiesību iegūšanu.

Lai nodrošinātu sabiedrisko drošību un kārtību, Ozolnieku novada pašvaldība ir uzstādījusi novērošanas kameras. Tās ir izvietotas Ozolnieku vidusskolā, Tautas namā, pirmsskolas izglītības iestādē „Zīlīte”, Ozolnieku bibliotēkā, Ozolnieku novada domē, sociālās aprūpes centrā „Zemgale” un Ānes kultūras namā. Ozolnieku ciemā esošās novērošanas kameras ir pievienotas centrālai apsardzes sistēmai pašvaldības policijā.

Sabiedrisko drošību ietekmē automašīnu kustības intensitāte uz autoceļiem un izraisīto ceļa satiksmes negadījumu skaits. Ik gadu novada teritorijā notiek apmēram 90 ceļu satiksmes negadījumi. Reģistrēto autolīdzekļu skaits novadā ik gadu samazinās (skat.6.2.tabulu), tomēr spriežot pēc statistikas datiem, ceļu satiksmes negadījumu daudzums būtiski nesamazinās.

8.7.tabula

Ceļu satiksmes negadījumu dinamika

Gads	Ceļu satiksmes negadījumu skaits	Ceļu satiksmes negadījumu skaits ar cietušajiem	Gājuši bojā	Ievainoti
2009.	87	23	0	43
2010.	90	15	0	24
2011.	81	20	1	26

Avots: CSDD statistikas dati, www.csdd.lv

8.6.Bāriņtiesas darbība

Ozolnieku novada bāriņtiesa ir novada pašvaldības izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kura Civillikumā paredzētajos gadījumos sniedz palīdzību mantojuma lietu kārtošānā, gādā par mantojuma

apsardzību, nodarbojas ar bērnu tiesību vai citas rīcībnespējīgas personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pašvaldībā, kā arī izdara apliecinājumus un pilda citus Bāriņtiesu likumā noteiktos uzdevumus.

8.8.tabula

Bāriņtiesas darbību raksturojošo rādītāju dinamika

	2008.	2009.	2010.
Izskatītas lietas	61	67	83
Pieņemtas jaunas lietas	22	80	50
Izpildītas notariālās darbības	369	397	391
Ar bāriņtiesas lēmumu atņemtas aprūpes tiesības uz nepilngadīgajiem bērniem /personu skaits/	5	11	12
Atjaunotas aprūpes tiesības un atgriezti bērni ģimenē /personu skaits/	3	3	7
Aizbildņi	21	27	28
Aizbildnībā atrodas	24	32	32

Avots: Ozolnieku novada pašvaldības Bāriņtiesas dati

Bāriņtiesā uzskaitē pastāvīgi ir vairākas ģimenes, kurās bērniem netiek pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana un par kurām bāriņtiesa informē pašvaldības sociālo dienestu.

Ārpusģimenes aprūpē uz 2010. gada 31. decembri atradās 34 bērni : aizbildnībā 18 bērni ;aprūpes iestādē 14 bērni; divi bērni audžuģimenē. 2010. gadā ārpusģimenes aprūpe tika nodrošināta 13 bērniem.

2010. gadā bāriņtiesa atzinusi vienā gadījumā, kā bērnu vislabākajām interesēm atbilstošu ārzemju adopciju. Trīs gadījumos sniegti atzinumi otra laulātā bērna adopcijai.

8.7.Pakalpojumu pieejamība ārpus novada teritorijas

Ozolnieku novada iedzīvotāji daudzus pakalpojumus saņem ārpus novada teritorijas.

Ozolnieku novada administratīvais centrs – Ozolnieku ciems atrodas 6 kilometru attālumā no Jelgavas pilsētas.

Jelgavā atrodas tādas iestādes kā Valsts ieņēmumu dienests, Nodarbināto valsts aģentūra, Valsts zemes dienests, Zemesgrāmatas nodaļa, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Automašīnu tehniskās apskates stacija. Jelgavā atrodas reģionālā vides pārvalde, pārtikas un veterinārais dienests, kā arī policija un tiesa.

Citu novadu iedzīvotāji Ozolnieku novadā visbiežāk pieprasa izglītības pakalpojumus, apmeklējot pirmsskolas izglītības iestādes, pamatskolas un vidusskolu. Pieprasīti ir kultūras un sporta pakalpojumi, kā arī rekreācijas iespējas.

Ozolnieku novada pašvaldībai ir noslēgti sadarbības līgumi ar kaimiņu pašvaldībām par sadarbību izglītības, kultūras, sporta, sociālajā un tūrisma jomā.

9. Publiskā pārvalde

9.1. Pašvaldības struktūra un funkcijas

Ozolnieku novada teritorija sastāv no Ozolnieku, Cenu un Salgales pagastiem. Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvniecību nodrošina tās iedzīvotāju ievēlēts lēmējorgāns-dome. Pašvaldība darbojas uz „Ozolnieku novada pašvaldības nolikuma” pamata, kas izdots pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 24.pantu un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 28.pantu. Dome sastāv no 15 deputātiem, kuri saskaņā ar pastāvošo likumdošanu tiek ievēlēti uz 4 gadiem. Domes darbu vada domes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kuri darbojas uz Ozolnieku novada pašvaldības nolikuma pamata. Administrācija ir pašvaldības izpildorgāns, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu. Pašvaldības administrācijas vadītājs ir izpilddirektors un tā sastāv no:

- 1) vadība;
- 2) grāmatvedības un finanšu nodaļa;
- 3) juristi;
- 4) izglītības nodaļa;
- 5) pašvaldības policija;
- 6) saimniecības daļa.

Lai nodrošinātu savu darbību un izskatītu domes lēmumprojektus, dome no pašvaldības deputātiem ievēlē:

- 1) Finanšu komiteju – 5 locekļu sastāvā;
- 2) Sociālo jautājumu komiteju – 5 locekļu sastāvā;
- 3) Izglītības, kultūras un veselīga dzīves veida veicināšanas komiteju – 5 locekļu sastāvā;
- 4) Attīstības un tautsaimniecības komiteju – 6 locekļu sastāvā.

No pašvaldības budžeta finansētās iestādes:

- 1) Ozolnieku vidusskola;
- 2) Garozas pamatskola ar pirmsskolas grupu;
- 3) Salgales pamatskola ar pirmsskolas grupu;
- 4) Teteles pamatskola ar muzeju „Laiki un likteņi”;
- 5) Pirmsskolas izglītības iestāde „Saulīte”;
- 6) Pirmsskolas izglītības iestāde „Bitīte”;
- 7) Pirmsskolas izglītības iestāde „Zilīte”;
- 8) Pirmsskolas izglītības iestāde „Pūcīte”;
- 9) Ozolnieku Mūzikas skola;
- 10) Salgales mūzikas skola;
- 11) Pašvaldības policija;

- 12) Ozolnieku novada informācijas centrs – muzejs;
- 13) Branku datorcentrs;
- 14) Ozolnieku tautas nams;
- 15) Ānes kultūras nams;
- 16) Sporta komplekss „Mālzeme”;
- 17) Ozolnieku sporta centrs;
- 18) Sociālais aprūpes centrs „Zemgale”;
- 19) Ozolnieku novada centrālā bibliotēka ar Vainu, Ānes, Jaunpēternieku un Garozas filiālēm.

No pašvaldības budžeta finansētās struktūrvienības:

- 1) Dzimtsarakstu nodaļa;
- 2) Bāriņtiesa;
- 3) Būvvalde;
- 4) Sociālais dienests.

Pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību pašvaldības teritoriālajās vienībās nodrošina šādi pakalpojumu centri un pagastu pārvaldes:

- 1) Salgales pagasta pārvalde;
- 2) Branku pakalpojumu centrs;
- 3) Ānes pakalpojumu centrs;
- 4) Garozas pakalpojumu centrs.

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai Ozolnieku novada dome no deputātiem un iedzīvotājiem izveidojusi sekojošas komisijas, kuru darbību reglamentē Ozolnieku novada domes apstiprinātais nolikums: novada vēlēšanu komisija, iecirkņa vēlēšanu komisijas, administratīvā komisija, pašvaldības iepirkumu komisija, pašvaldības izsoles komisija, apbalvošanas komisija, ārkārtas situāciju komisija, represēto personu stāvokļa izvērtēšanas komisija, ētikas komisija, administratīvo aktu strīdu komisija, ceļu fonda komisija un pedagoģiski medicīniskā komisija.

Novada pašvaldība ik mēnesi izdod pašvaldības informatīvo izdevumu „Ozolnieku Avīze”, kurā tiek atspoguļoti galvenie notikumi; mājas lapa www.ozolnieki.lv regulāri tiek papildināta ar aktualitātēm. Iedzīvotājiem ir iespēja sazināties ar pašvaldību gan rakstiski – caur pastu un elektronisko pastu, kā arī telefoniski, kā arī tikties ar amatpersonām klātienē.

2006.gadā izgatavoti Ozolnieku novada simbolika – ģerbonis, karogs un vimpelis. Uz šo brīdi nav notiekts, kā ir jāizmanto novada simbolika. Nākotnē tiek plānots izstrādāt novada atpazīstamības un tēla veidošanas programmu, kurā tiks atrunāti noteikumi, kur un kā drīkst izmantot novada simboliku.

9.2. Pašvaldības budžets

Pašvaldībai ir tiesības pastāvīgi veidot un apstiprināt savu budžetu. Kārtību, kādā budžets jāveido, jāapstiprina un jāpilda nosaka likums „Par budžetu un finansu vadību” un likums „Par pašvaldību budžetiem”. Pašvaldība budžetu, kurā ir ienākumu un izdevumu daļa, sastāda un apstiprina vienam saimnieciskajam gadam, kas sākas 1.janvārī un beidzas 31.decembrī. Pašvaldību budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta. Pašvaldību speciālo budžetu izveido likumā „Par budžetu un finansu vadību” noteiktajos gadījumos.

Pamatbudžetu veido: ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa, ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa, nenodokļu ieņēmumi, transfertu ieņēmumi un budžeta iestāžu ieņēmumi.

9.1.tabula

Ozolnieku novada budžets – ieņēmumi

Budžeta ieņēmumi	2009.	2010.	2011.
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	2591606	3048019	3174132
Nekustamā īpašuma nodoklis	213859	266188	359479
Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašumu nod.	11750	11479	5068
Valsts nodevas un pašvaldību nodevas	5785	5877	5281
Naudas sodi un sankcijas	5205	7877	12507
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	3943	6724	160
Valsts budžeta transferti	902867	1210544	1238164
Pašvaldību budžetu transferti	841116	335786	1053031
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	665856	641343	644903
Kopā	5678587	5533977	5783522

Avots: Ozolnieku novada pašvaldības dati, 05.2012.

Lielāko budžeta ieņēmumu daļu veido iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi, apmēram 55 % no kopējiem ieņēmumiem. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ir mazi – tikai 4,8 % no kopējiem ieņēmumiem. Jāatzīmē, ka nekustamā īpašuma nodoklis netiek iekasēts 100 % apmērā, ik gadu iedzīvotājiem veidojas nodokļa parāds. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ik gadu nedaudz palielinās, tas saistāms ar zemes un ēku kadastrālo vērtību pieaugumu, kā rezultātā pieaug nodokļa apmērs.

Lielu daļu budžeta ienākumu veido valsts budžeta transferti. Ozolnieku novadā valsts budžeta transferti sastāda nedaudz vairāk kā piekto daļu no kopējiem budžeta ienākumiem.

Pašvaldības budžeta izdevumus var grupēt pēc valdības funkcijām vai ekonomiskās klasifikācijas. Ozolnieku novada izdevumi tiek analizēti pēc valdības funkcijām.

9.2.tabula

Ozolnieku novada budžets – izdevumi

Budžeta izdevumi	2009.	2010.	2011.
Vispārējie valdības dienesti	501428	260826	283104
Sabiedriskā kārtība un drošība	67565	69245	67896
Ekonomiskā darbība	59167	51614	56148
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	484469	517468	1163401
Atpūta, kultūra, reliģija	333149	387675	517295
Izglītība	2416273	2339258	3102530
Sociālā aizsardzība	1188566	1257725	1281222
Kopā	5052863	4883811	6471596

Avots: Ozolnieku novada pašvaldības dati, 02.2011.

Lielākā izdevumu kategorija ir izglītība – apmēram 48 %, kā arī sociālā aizsardzība – apmēram 26 %. Vispārējie valdības dienesti tērē apmēram 5 % no budžeta.

Speciālo budžetu veido: ieņēmumi no autoceļu fonda, dabas resursu nodoklis, privatizācijas fonda līdzekļi un pārējie ieņēmumi, kā arī atlikums uz gada sākumu un ziedojumi un dāvinājumi.

Ik gadu novads saņem ziedojumus un dāvinājumus, apmēram Ls 1600 apmērā, tie ieņēmumi tiek novirzīti atpūtai, kultūrai un reliģijai, kā arī izglītībai. Ziedojumi tiek saņemti kādam konkrētam mērķim, pašvaldībai nav tiesības tos novirzīt citiem izdevumiem.

9.3. Valsts pārvaldes organizācijas

Ozolnieku novada dome ir kapitāldaļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās: SIA „Ozolnieku KSDU” un SIA „Jelgavas rajona slimnīca”.

Novada pašvaldība ir dalībniece šādās biedrībās (nodibinājumos):

- 1) Latvijas Pašvaldību savienība;
- 2) Latvijas Pašvaldību Izpilddirektoru asociācijā;
- 3) Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūras biedrība.

Novada dome izmanto pašvaldību vienoto informācijas sistēmu - personas datu uzskaiti (PUD), kas dod iespēju deklarēt dzīvesvietu tiešsaistē ar iedzīvotāju reģistru, meklēt personu iedzīvotāju reģistrā, veikt personu datu uzskaiti, strādāt ar dzimtsarakstu datiem.

Nekustamo īpašumu uzskaites un nodokļu administrēšanas apakšsistēma (NĪNA) nodrošina iespēju veikt tiešsaistē datu apmaiņu ar Valsts zemes dienesta Kadastra reģistru un Adrešu reģistru; nodrošina nekustamā īpašuma, t.sk. arī ēku un būvju, nodokļa aprēķinu un nodokļu paziņojuma sagatavošanu, maksātāju un parādnieku sarakstu veidošanu.

Gan pašvaldība, gan iedzīvotāji nepieciešamības gadījumā tuvākajā pilsētā Jelgavā apmeklē daudzas valsts iestādes: Valsts ieņēmumu dienestu, Valsts zemes dienestu, Nodarbinātības valsts aģentūru, Neatliekamās medicīniskās palīdzības iestādes.

Novada teritorijā darbojas arī vairākas nevalstiskās organizācijas. Aktīvākās novadā ir Ozolnieku novada pensionāru biedrība un Māmiņu klubs.

Pašvaldība sniedz palīdzību šīm organizācijām: Ozolnieku novada pensionāru biedrība regulāri lūdz pašvaldības atbalstu ar autotransportu nokļūšanai pasākumos, pašvaldība iespēju robežās piešķir autotransportu; Māmiņu klubs lūdz telpas nodarbībām, transportu dažādiem pasākumiem, kā arī dažādu kursu organizēšanu, pašvaldība sniedz prasīto atbalstu. Pēc kluba iniciatīvas dome pieņēma lēmumu par PII „Pūcīte” būvniecību. Pašvaldība neatsaka arī citām NVO, ja tiek prasīta palīdzība konstruktīvām vajadzībām. Pašvaldība ir atvērta sadarbībai ar NVO, ja NVO darbība ir vērsta uz mērķiem un prioritātēm, kas ir minēti Ozolnieku novada attīstības plānošanas dokumentos.

9.4. Teritorijas attīstība kopš novada izveides

Pirms administratīvi teritoriālās reformas realizēšanas 2009.gadā tika izstrādāts Ozolnieku novada apvienošanas projekts. Tajā tika noteiktas vairākas investīciju prioritātes, kurām tika izlietas mērķdotācijas:

- 1) Ozolnieku novada Ozolnieku pagasta Skolas ielas rekonstrukcijas projekta daļēja realizācija;
- 2) Salgales pamatskolas elektroinstalācijas nomaiņa un skolas remonts;
- 3) Sidrabenes pašvaldības administrācijas ēkas fasādes, kāpņu un jumta remonts;
- 4) Emburgas ūdensvada rekonstrukcijas projekta izstrāde.

Pašvaldība aktīvi piedalās dažādu projektu izstrādē un realizācijā. Pašvaldības daļība projektos ir atkarīga no budžeta iespējām.

Uz šo brīdi ir/tiek realizēti šādi būtiskākie projekti (norādītā summa ir kopējais projekta finansējums):

- 1) Tautas nama rekonstrukcijas un gājēju – veloseliņa izbūve Ozolnieku novadā – 67907,41 LVL;
- 2) Pieminekļa „Piemineklis kritušajiem karavīriem” restaurācija – 4961,66 Ls;
- 3) Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centra izveide Ozolnieku novada Tetelē – 68194 LVL;

- 4) Tautas nama rekonstrukcija II kārtā un gājēju – veloseliņu izbūve Ozolnieku novada Ānes un Branku ciemā – 62034 LVL;
- 5) Radošo industriju attīstība Latvijas – Lietuvas pierobežas reģionos – 62997 EUR;
- 6) Ozolnieku Sporta centra stadiona renovācija iedzīvotāju sporta aktivitāšu dažādošanai – 45928,48 LVL;
- 7) Jauniešu iniciatīvu centra izveide Ozolnieku novada Ānē – 85625 Ls;
- 8) Speciālistu piesaiste Ozolnieku novada pašvaldībā administratīvās kapacitātes stiprināšanai – 21000 Ls;
- 9) Ozolnieku novada attīstības programmas un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrāde kvalitatīva novada attīstības plānošanas procesa nodrošināšanai – 14520 Ls;
- 10) Flīģeļa iegāde Ozolnieku Tautas namam – 13740 Ls;
- 11) Teteles parka labiekārtošana – 5481 Ls;
- 12) Ozolnieku Tautas nama teritorijas labiekārtošana – 42633 Ls;
- 13) Kvalitatīvai dabaszinātņu programmu apguvei atbilstošs materiāli tehniskās bāzes pilnveide Ozolnieku novada vidusskolā – 102584 Ls;
- 14) Ozolnieku vidusskolas telpu piemērošana izglītojamiem ar funkcionāliem traucējumiem – 98392 Ls;
- 15) Ozolnieku novada izglītības iestāžu informatizācija – 15992 Ls;
- 16) Energoefektivitātes paaugstināšana Ozolnieku novada izglītības iestādēs – 99308 LVL;
- 17) Energoefektivitātes paaugstināšana Ozolnieku novada pirmsskolas izglītības iestādē „Zīlīte” – 152506,11 LVL;
- 18) Ozolnieku novada Garozas pamatskolas teritorijas labiekārtošana – 60640 Ls.
- 19) Ūdenssaimniecības attīstība Ozolnieku ciemā (KSDU proj.~2 700 000 LVL)

Novadā ir izstrādāts projekts: Ūdenssaimniecības attīstība Ozolnieku novada Salgales pagasta Garozas ciemam, kas ir iesniegts vērtēšanai attiecīgajām institūcijām, kura paredzamā realizācijas summa ir 378984 Ls.

10. SVID analīzes kopsavilkums

SVID analīze ir stratēģijas plānošanas instruments, kas ļauj noteikt pašvaldības Stiprās un Vājās puses, Iespējas un Draudus. Veicot SVID analīzi, tiek izvērtētas iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas:

Stiprās puses – pašvaldības īpašības, kas tai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Vājās puses – pašvaldības īpašības, kas var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanu;

Iespējas – tie ārējie faktori, kas var pašvaldībai palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Draudi – tie ārējie faktori, kas var pašvaldību kavēt noteiktā mērķa sasniegšanā.

SVID analīze tiek atspoguļota tabulā, lai pārskatāmi aprakstītu visu jomu stiprās un vājās puses, iespējas un draudus atbilstoši pašreizējās situācijas aprakstā minētajam.

Ozolnieku novada Attīstības programmā veikta SVID analīzi šādās jomās (kategorijās):

- 1) Sociālā infrastruktūra, izglītība un kultūra;
- 2) Ekonomika un infrastruktūra;
- 3) Vide un kultūrvēsturiskais mantojums.

Sociālā infrastruktūra, izglītība un kultūra

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS VIETAS
Radoši un inovatīvi domājoša izglītības/kultūras iestāžu vadība	Sporta infrastruktūras pieejamība un kvalitāte (piem., sporta laukumi) citos ciemos (ne Ozolniekos)
Vispusīga izglītības pieejamība (PII, pamatskolas, vidusskola, mūzikas skola)	Nav centralizētas pieejas kultūras/sporta/pirmsskolas izglītības jautājumu risināšanā
Izglītības programmu daudzveidība	Izglītības kvalitātes piedāvājums dažādos ciemos
Izglītības iestādēs – laba materiāli tehniskā bāze	Mācībspēku atalgojums
Pieredze starptautiskā sadarbībā izglītības jomā	Nepietiekams sociālo pakalpojumu klāsts
Plašs bibliotēku tīkls	Telpu trūkums Ozolnieku vidusskolā
Laba sporta infrastruktūras kvalitāte Ozolniekos un Ānē	Pieaugušo tālākizglītības iespēju trūkums
Pašvaldības atbalsts sociālajiem pakalpojumiem	
Daudzveidīgais kultūras pasākumu piedāvājums novadā	
Plašas radošās darbības iespējas Tautas nama amatiermākslas kolektīvos	
Ānes kultūras nama pieejamība	
Kultūras un sporta pasākumu tradīcijas novadā	
Centralizēta pieeja pirmsskolas izglītības - savienošanā ar vispārējo izglītību (Ozolniekos, Salgalē, Garozā)	
E-klase kā labs saziņas rīks ar skolnieku vecākiem	
Paģarinātās dienas grupu esamība skolās	
Laba informētība par kultūras aktivitātēm novadā	
IT nodrošinājums izglītībai	
Pieejama vide cilvēkiem ar kustību traucējumiem	
DRAUDI	IESPĒJAS
Demogrāfiskā situācija	Tūrisma informācijas centra izveide
Konkurence izglītības jomā ar Jelgavas un Rīgas izglītības iestādēm	Novada mārketinga (logo, lozungs u.tml.), novada tēla attīstīšana
Nepietiekams profesionāļu skaits sociālo pakalpojumu nozarē	NVO iespēju izmantošana
Neziņa par valsts politiku un nākotnes situāciju sociālajā jomā	Plaši pieejami pasākumi (velotūre, pārgājieni)
Etniskā sadrumstalotība un segregācija – profesiju koncentrācija noteikta veida un līmeņa profesijās (Āne)	Esošo sporta zāļu intensīvāka izmantošana
	Sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām
	Kultūras un atpūtas parka izveide, t.sk. Brīvdabas estrādes būvniecība „Jāņu plavā”
	Organizēt un attīstīt jauniešu iniciatīvas
	Kultūras/sporta jomas virsvadītājs visam novadam – vienots skatījums
	Līdzsvarot kultūras jomas pieejamību un piedāvājumu novada ciemos salīdzinājumā ar Ozolniekiem
	Sociālā atbalsta pasākumu piedāvājuma paplašināšana (dienas centri, mobilās brigādes, u.c.)
	Sociālā dienesta kapacitātes paaugstināšana
	Veselīgas dzīves vides veidošana
	Mūzikizglītības iespēju attīstīšana

Reģionālā līmenī nozīmīga ir *izglītības programmu daudzveidība*, ko izmanto arī citu novada skolēni; nacionālā līmenī kā vāja vieta jāmin *mācībspēku atalgojums*, draudi – *demogrāfiskā situācija*.

Ekonomika un infrastruktūra

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS VIETAS
Izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums	Pašvaldības ceļu kvalitāte
Laba ārējā sasniedzamība, autoceļš Jelgava – Rīga	Dzeramā ūdens kvalitāte
Publiski izmantojamu ūdens teritoriju esamība un pieejamība	Atkritumu saimniecība
Cilvēkresursu kā darbaspēka avota pieejamība (Ozolnieki, Jelgava)	Nesakārtoti ūdenskrātuvju krasti
	Iecavas un Garozas upju sakārtotība (traucēta meliorācijas sistēmu darbība)
	Jelgavas, Rīgas tuvums, kas ir ļoti spēcīgi konkurenti uzņēmējdarbības un darba tirgus jomā
	Kvalificēta darbaspēka trūkums (neatbilst pieprasījumam)
	Nav analīzes par tūrisma jomu
	Sadarbības, kopīgu reklāmas kampaņu trūkums pašvaldībai ar novadā strādājošiem uzņēmumiem
	Atšķirīgi attīstības līmeņi Ozolnieku ciemā un pārējā novada teritorijā
DRAUDI	IESPĒJAS
Reālas novada attīstības vīzijas, konkrēta rīcības plāna trūkums	Jaunu/inovatīvu uzņēmējdarbības virzienu potenciāla piesaiste
Neelastīga novada vadība radošiem risinājumiem	Pašiem ražot siltumenerģiju (papildus darba vietas) (Brankas, Āne)
Īpašumu izpārdošana ārzemniekiem	Atjaunojamo energoresursu izmantošana
Meliorācijas sistēmu degradācija	Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība
	Novada zīmola, informācijas centra izveide
	Novada teritorijas ūdeņi – tūrisma potenciāls
	Ilgtermiņa investīciju/finansējuma sadalījuma plāna izstrāde sadalījumā pa novada apdzīvotām vietām
	Atkritumu saimniecības attīstība
	Sadarbība ar LIAA par iespējamu investoru piesaisti novadam
	Industriālo parku izveides iespējas
	Atbalsts NVO, vietējo iniciatīvas grupu veidošanai un darbībai novadā
	LED apgaismojuma tehnoloģiju iespējas
	Energoefektivitātes paaugstināšana pašvaldības ēkās
	Novada iekšējās sasniedzamība uzlabošana
	Novada attīstības plānošanas nodaļas izveide pašvaldībā
	Pašvaldības darbinieku kapacitātes stiprināšana
	Meliorācijas sistēmu sakārtošana
	Novada mājaslapas attīstība
	Izmantot skolēnu prakšu darbu novada infrastruktūras sakārtošanā un labiekārtošanā

Kā vājā vieta reģionālajā līmenī jāmin *Jelgavas, Rīgas tuvums, kas ir ļoti spēcīgi konkurenti uzņēmējdarbības un darba tirgus jomā*, kas neveicina reģiona vienlīdzīgu attīstību. Kā draudi nacionālā

līmenī jāmin *Īpašumu izpārdošana ārzemniekiem*. Kā iespējas nacionālā līmenī jāmin *Atjaunojamo energoresursu izmantošana, Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība, Meliorācijas sistēmu sakārtošana*.

Vide un kultūrvēsturiskais mantojums

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS VIETAS
Pieejamo dabas resursu daudzveidība – lauki, meži, ūdeņu teritorijas	Nav labiekārtotas un labi apsaimniekotas peldvietas
Tūrisma un kultūrvēstures mantojuma objektu esamība novadā	Nav labiekārtoti kultūrvēstures un dabas objekti
Nepiesārņota vide	Trūkst informācijas un reklāmas par tūrisma un atpūtas iespējām
	Upju tūrisms – ir laivotāji, nav organizācijas
	Atkritumu apsaimniekošana (Salgale, viensētu teritorijas)
	Novadpētniecība zemā līmenī
	Mērķtiecīga un koordinēta atbalsta trūkums tūrisma attīstībai
	Nav teritoriju apsaimniekošanas plāni
	Iecavas upes stāvoklis (nepieciešama upes tīrīšana)
DRAUDI	IESPĒJAS
Mežu izciršana	Ainavu plānu izstrāde
Cauri novadam pārvadājamo bīstamo kravu avārijas gadījuma draudi	Skatu punktu apzināšana, veidošana, izcelšana
	Velo tūrisma maršrutu veidošana, iekļaujot tos reģiona tīklā
	Velo novietnes
	Ūdenstūrisma maršrutu izveide un reklamēšana
	Jaunatnes iesaiste attīstībā
	Starpnovadu tūrisma plūsma
	Dabas un kultūrvēsturisko objektu (senkapi, dižkoki, skanstis, u.c.) labiekārtošana
	Sadarbība ar augstskolām pētījumu jomā
	Izveidot vienotas, atpazīstamas zīmes un norādes
	Garozas un Iecavas upes sakārtošana

Nacionālā līmenī kā stiprā puse jāmin *Pieejamo dabas resursu daudzveidība, Nepiesārņota vide*,. Reģionālā līmenī kā vājā puse jāmin - *Iecavas upes stāvoklis*. Kā draudi nacionālā līmenī jāmin *Mežu izciršana*. Kā iespējas reģionālā līmenī jāmin – *Garozas un Iecavas upju sakārtošana un Starpnovadu tūrisma plūsma*.

11. Pašreizējās situācijas analīzes kopsavilkums

Ozolnieku novads atrodas Zemgalē. Ozolnieku novadu veido trīs teritoriāli administratīvās vienības: Ozolnieku pagasts, Cenu pagasts, un Salgales pagasts. Novads robežojas ar dienvidos – Rundāles un Bauskas novadiem, rietumos – Jelgavas novadu un Jelgavas pilsētu, ziemeļos – Olaines un Ķekavas novadiem un austrumos – ar Iecavas novadu. Novada kopējā platība ir 285,46 km².²³ Vidējais iedzīvotāju blīvums ir 36,4 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru.

Uz 2012. gada 1. janvāri Ozolnieku novadā dzīvoja 10523 iedzīvotāji²⁴, salīdzinot 2000.gadā Ozolnieku novadu veidošajās pašvaldībās kopā bija 9437 iedzīvotāji²⁵. Ozolnieku novadā iedzīvotāju skaits katru gadu palielinās par apmēram 100 cilvēkiem gadā.

2011. gada decembra mēnesī valstī bezdarba līmenis ir 11,5 %, Zemgales reģionā – 12,5 %, bet Ozolnieku novadā – 4,9 % – 517 bezdarbnieki. No kopējā bezdarbnieku skaita 320 bija sievietes un 197 – vīrieši. Analizējot 2011.gada bezdarbnieku skaitu pa mēnešiem, var redzēt, ka bezdarbnieku skaits ir samazinājies.

Saskaņā ar 2011.gada 26.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.318 "Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 25.maija noteikumos Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām" Ozolnieku novada teritorijas attīstības indekss 2011.gadā 0,497, ierindojoties 20.vietā starp visiem 110 novadiem, apsteidzot kaimiņus – Iecavas novads (23.vieta 0,398), Bauskas novads (30.vieta – 0,210), Jelgavas novads (36.vieta – 0,128) un Rundāles novads (50.vieta - -0,90). Pārējās kaimiņpašvaldības ir ar labākiem rādītājiem – Olaines novads (13.vieta – 0,966), Ķekavas novads (5.vieta – 1,663) un Jelgavas pilsēta – 4 no 9 pilsētām – 0,213.

Novads ir bagāts ar dažādiem dabas resursiem, kurus iespējams izmantot uzņēmējdarbības veicināšanā. Ap 40 % no novada teritorijas aizņem lauksaimniecības teritorijas, 45 % - meži. Novadā ir nozīmīgas derīgo izrakteņu iegulas – gan smilts, gan māls, gan dolomīts. Novada teritorijā ir daudz aizsargājamo dabas teritoriju, kā arī kultūrvēsturisko objektu un teritoriju.

Tehniskās infrastruktūras apjoms ir pietiekams, tomēr tā ir nolietojusies un prasa papildu ieguldījumus uzturēšanai, tādēļ pašvaldībai ir rūpīgi jāplāno nākotnes investīcijas, kas ilgtermiņā sniegtu maksimālus ieguvumus.

Ozolnieku novadā ir labi attīstīta izglītības sistēma, pašvaldība iegulda līdzekļus arī jaunu izglītības iestāžu būvniecībā.

Ozolnieku novads transporta infrastruktūras ziņā atrodas ģeogrāfiski izdevīgā vietā. Ozolnieku novada teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A8 - Rīga – Jelgava – Lietuvas robeža (Meitene). Transporta infrastruktūru nodrošina valsts reģionālie autoceļi, kā arī divas dzelzceļa līnijas.

²³ Lv.wikipedia.org

²⁴ Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati

²⁵ Tautas skaitīšanas rezultāti 2000.gadā

Ozolnieku novads ir ļoti cieši saistīts ar kaimiņiem, it īpaši Jelgavu, kur atrodas bijušā rajona centrs. Jelgavas pilsētā ir pieejams plašs pakalpojumu klāsts, ko izmanto gan Ozolnieku novada pašvaldība, gan iedzīvotāji – valsts iestāžu filiāles, bankas, degvielas uzpilde stacijas, izglītības iestādes u.c.

Pašvaldības iespējas piedalīties dažādos projektos, segt līdzfinansējumu, nosaka tās budžets. Lielāko budžeta ieņēmumu daļu veido iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi, apmēram 55 % no kopējiem ieņēmumiem. Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ir mazi – tikai 4,8 % no kopējiem ieņēmumiem.

II daļa – Stratēģiskā daļa

12. Ilgtermiņa un vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi

12.1. Pašvaldības attīstības vīzija

Attīstības vīzija ir lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

Ozolnieku novads – sakārtota un komfortabla dzīves telpa ar daudzveidīgu izglītības, kultūras un aktīvās atpūtas iespēju piedāvājumu – pievilcīga un droša dzīves vide, kur dzīvot un audzināt bērnus. Galvenā vērtība – cilvēks!

Ozolnieku novads ir ekonomiski aktīva, uz ilgtspējīgu attīstību orientēta dzīves telpa, ko nodrošina aktīvi un motivēti iedzīvotāji, laba iekšējā un ārējā sasniedzamība, labvēlīga vide uzņēmējdarbībai, kā arī sakārtotas un mūsdienīgas infrastruktūras pieejamība.

12.2. Pašvaldības specializācija

Balstoties uz Ozolnieku novada vietējiem apstākļiem, izaugsmes resursiem un virzītājspēkiem, kas analizēti Ozolnieku novada attīstības programmas izstrādes darba grupās un atspoguļota attīstības programmas I daļā „Pašreizējās situācijas analīze un attīstības tendences”, ir izstrādāta Ozolnieku novada specializācija - Ozolnieku novada teritorijas ilgtermiņa ekonomiskās attīstības raksturojums, kas atspoguļo Ozolnieku novada pašvaldības ekonomiskās attīstības pamatu un lomu Zemgales un Rīgas plānošanas reģiona kopējā attīstībā.

Ozolnieku novada pašvaldība attīstības programmas izstrādes ietvaros sevi ir definējusi kā sakārtota un komfortabla dzīves telpa ar daudzveidīgu izglītības, kultūras un aktīvās atpūtas iespēju piedāvājumu – pievilcīga un droša dzīves vide, kur dzīvot un audzināt bērnus, uzsverot, ka novada galvenā vērtība ir cilvēks. Ozolnieku novada pašvaldība ir viena no retajām pašvaldībām Latvijā, kurā iedzīvotāju skaits katru gadu palielinās (vidēji par apmēram 100 cilvēkiem gadā).

Attiecībā uz ekonomiskās vides attīstību, atzīmējams, ka Ozolnieku novadā pašreizējā situācijā, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem valstī un Zemgales plānošanas reģionā, ir labi bezdarba līmeņa rādītāji (2012.gadā sākumā valstī bezdarba līmenis ir 11,5 %, Zemgales plānošanas reģionā – 12,5 %, bet Ozolnieku novadā – 4,9 %). Saglabājot šos rādītājus un turpinot darbu pie novada uzņēmējdarbības attīstības, Ozolnieku novada pašvaldība izstrādātajā vīzijā nosaka, ka Ozolnieku novads ir ekonomiski aktīva telpa, ko nodrošina aktīvi un motivēti iedzīvotāji, laba iekšējā un ārējā sasniedzamība, labvēlīga vide uzņēmējdarbībai, kā arī sakārtotas un mūsdienīgas infrastruktūras pieejamība. Atzīmējot novada ekonomisko

Pašvaldībā pieejama mūsdienīga un sakārtota dzīves telpa ar daudzveidīgu izglītības, kultūras un aktīvās atpūtas iespēju piedāvājumu

Pašvaldība ir atvērta sadarbībai un uzņēmējdarbības attīstības atbalstam, nenosaucot vai neizceļot nevienu nozari konkrēti, bet akcentējot resursus un ekonomiskās attīstības priekšrocības:

- izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis
- infrastruktūras pieejamība
- lauksaimniecības teritorijas
- meži un derīgo izrakteņu iegulas

specializāciju jeb lomu reģionālā mērogā, pašvaldība ir atvērta sadarbībai un uzņēmējdarbības attīstības atbalstam, nenosaucot vai neizceļot nevienu nozari konkrēti, bet akcentējot resursus ekonomiskās attīstības priekšrocībai - izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis, infrastruktūras pieejamība (transporta koridori), lauksaimniecības teritorijas (ap 40%), meži (ap 45%) un derīgo izrakteņu iegulas (smilts, māls, dolomīts). Pašvaldība īpaši būtu ieinteresēta novada teritorijai piesaistīt augsto tehnoloģiju ražošanu, kas būtu iespējami draudzīgāka videi.

Izstrādātais Ozolnieku novada attīstības programmas rīcības un investīciju plāns nosaka turpmākos Ozolnieku novada pašvaldības darbības soļus 7 gadu periodā, lai sekmētu tādas dzīves vides veidošanu, kurā cilvēks var sevi pilnvērtīgi attīstīt, jūtoties tajā komfortabli un droši. Ozolnieku novadā ir labi attīstīta izglītības sistēma, un pašvaldība arī nākotnē plāno ieguldīt līdzekļus, lai stiprinātu kvalitatīvas izglītības iespējas novada un kaimiņu pašvaldību iedzīvotājiem.

12.3. Vidējā termiņa prioritātes

Vidēja termiņa prioritātes (VP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu. Vidēja termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot novada resursus, specializāciju, un ņemot vērā ilgtermiņa prioritātes, SVID analīzi.

Ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritāšu saskaņotība

<i>Ilgtermiņa prioritātes (IP)</i>	<i>Vidēja termiņa prioritātes (VP)</i>
IP1 – Sabiedrības attīstība	VP1 - Cilvēkresursu attīstība
IP 2 - Mūsdienīgas pārvaldīšanas sistēmas veidošana un uzturēšana	VP2 - Pašvaldības darba kvalitātes pilnveidošana
IP3 – Dzīves vides attīstība	VP3 - Dzīves kvalitātes uzlabošana
	VP4 - Sakārtota ceļu un inženierkomunikāciju tīklu infrastruktūra
	VP5 - Atbalsts mazai un vidējai uzņēmējdarbībai

Vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2018.gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
VP1 – Cilvēkresursu attīstība				
Iedzīvotāju skaits, skaits / PR	2011.	10523	10 800	Pašvaldības dati
Bezdarba līmenis, % / PR	2011.	4,9	4,0	Nodarbinātības valsts aģentūra
Izglītības iestāžu skaits / DR	2011.	9	10	Pašvaldības dati
Skolēnu skaits /PR	2011.	1319	1500	Pašvaldības dati

VP2 - Pašvaldības darba kvalitātes uzlabošana				
Pašvaldības budžeta / DR: Ieņēmumi, Ls	2011.	5783522	6 600 000	Pašvaldības dati
Izdevumi, Ls		6471596	6 600 000	
Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu, % / PR	2011.	-	55%	Pašvaldības dati / aptauja
Pašvaldības administrācijas piedāvāto e- pakalpojumu skaits / DR	2011	4	6	Pašvaldības dati
Resursu piesaiste caur projektiem, Ls / DR	2011.	371 965	1 000 000	Pašvaldības dati
VP3 - Dzīves kvalitātes uzlabošana				
Sociālo darbinieku skaits / DR	2011.	8	10	Pašvaldības dati
Sociālo pabalstu saņēmušo iedzīvotāju skaits / PR	2011.	1278	850	Pašvaldības dati
Sporta zāļu, haļļu un centru skaits / DR	2011.	3	4	Pašvaldības dati
Pašvaldības policistu skaits /DR	2011.	5	6	Pašvaldības dati
Atkritumu šķirošanas vietas/laukumi, skaits / DR	2011.	0	1	Pašvaldības dati
VP4 - Sakārtota ceļu un inženierkomunikāciju tīklu infrastruktūra				
Asfaltēto pašvaldības ceļu garums, km / DR	2011.	39,81	41,00	Pašvaldības dati
Ceļu satiksmes negadījumu skaits / PR	2011.	81	65	CSDD dati
Iecavas upes ūdens kvalitātes rādītājs / PR	2009.	2	3	Lielupes baseina apsaimniekošanas plāns
VP5 - Atbalsts mazai un vidējai uzņēmējdarbībai				
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits / PR	2011.	766	800	Valsts ieņēmumu dienests
Teritorijas attīstības indekss / PR	2010.	0,497	0,670	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
Velo tūrisma maršrutu skaits /DR	2011.	4	5	Pašvaldības dati

PR – politikas rezultatīvais rādītājs

DR – darbības rezultatīvais rādītājs

12.4. Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi

Rīcības virzieni (RV) ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīti vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai. Rīcības virzienu īstenošanai ir noteikti vidējā termiņā risināmie uzdevumi (U), kas ir iniciatīvu un rīcību kopums.

Stratēģiskā matrica vidēja termiņa prioritāšu īstenošanai

Vidēja termiņa prioritāte	Rīcības virzieni	Uzdevumi
VP1 – Cilvēkresursu attīstība	RV1 Konkurētspējīgs izglītības piedāvājums	U 1.1. Izglītības iestāžu nodrošināšana ar mūsdienīgu materiāli tehnisko bāzi
		U 1.2. Izglītības iestāžu nodrošināšana ar kvalificētiem speciālistiem
		U 1.3. Mūsdienīgas izglītības infrastruktūras nodrošināšana
	RV2 Izglītības programmu daudzveidība	U 2.1. Profesionālas ievirzes programmu izveide un attīstība
	RV3 Mūžizglītības pieejamība	U 3.1. Mūžizglītības programmu izveide, izmantojot esošo izglītības un kultūras iestāžu infrastruktūru
RV4 Jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju daudzveidība	U 4.1. Jauniešu brīvā laika pavadīšanas centru izveide	
	U 4.2. Patriotiskas audzināšanas stiprināšana ar neformālās izglītības metodēm	
VP2 - Pašvaldības darba kvalitātes pilnveidošana	RV5 Kvalitātes vadības sistēmas izstrāde/ieviešana novada pārvaldē un struktūrvienībās	U 5.1. Pašvaldības darbinieku pienākumu un atbildību pārskatīšana, kvalitatīva informācijas aprīte novada pašvaldībā
		U 5.2. Pašvaldības nodrošinājums ar mūsdienīgu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
	RV6 Intelektuālās kapacitātes stiprināšana novada pārvaldībā	U 6.1. Pašvaldības darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana
		U 6.2. Jaunu nozares profesionāļu piesaiste
	RV7 Sabiedrības līdzdalības veicināšana lēmumu pieņemšanā	U 7.1. Interaktīvas komunikācijas nodrošināšana ar sabiedrību
U 7.2. Sadarbība ar NVO lēmumu pieņemšanas procesā		
RV8 Novada tēla veidošana	U 8.1. Novada tēla atpazīstamības plāna izstrāde un ieviešana	
VP3 - Dzīves kvalitātes uzlabošana	RV9 Kvalitatīvas kultūras un sporta infrastruktūras nodrošināšana	U 9.1. Sporta zāļu un stadionu rekonstrukcija novada izglītības iestādēs
		U 9.2. Kultūras un sporta infrastruktūras izveide/uzturēšana novada teritorijā
	RV10 Kultūras un sporta dzīves daudzveidība	U 10.1. Nodrošināt kvalitatīvas kultūras un sporta dzīves pieejamību visiem novada iedzīvotājiem
		U 10.2. Veicināt novada teritorijā notiekošo kultūras un sporta pasākumu daudzveidību
		U 10.3. Motivēt un atbalstīt novada iedzīvotājus augstu rezultātu sasniegšanā kultūrā un sportā
	RV11 Rekreācijas telpas attīstība	U 11.1. Ūdensteču un ūdenstilpņu krastu sakārtošana
		U 11.2. Organizētu peldvietu ierīkošana un uzturēšana
U 11.3. Parku un skvēru labiekārtojuma izveide un uzturēšana		

	RV12 Sociālo pakalpojumu pieejamība un klāsta daudzveidība	U 12.1. Nodrošinājums ar sociālajiem mājokļiem
		U 12.2. Sociālās aprūpes pakalpojumu klāsta paplašināšana
	RV13 Veselības aprūpes pieejamība	U 13.1. Atbalsts kvalitatīvas infrastruktūras nodrošināšanai veselības aprūpes pakalpojumiem
	RV14 Sabiedriskās kārtības uzlabošana	U 14.1. Novērošanas kameru tīkla izveide sabiedriskās vietās
		U 14.2. Moderna tehniskā aprīkojuma nodrošināšana sabiedriskās kārtības uzturēšanai
	RV15 Videi draudzīga atkritumu apsaimniekošana	U 15.1. Nodrošināt dalītu atkritumu savākšanu novada teritorijā
RV16 Pašvaldības īpašumā esošo objektu uzturēšana un teritoriju attīstība	U 16.1. Energoefektivitātes paaugstināšana pašvaldības ēkās	
	U 16.2. Novada teritorijā esošo kapsētu labiekārtošana	
VP4 - Sakārtota ceļu un inženierkomunikāciju tīklu infrastruktūra	RV17 Ilgtspējīga inženierkomunikāciju tīkla nodrošināšana un apsaimniekošana	U 17.1. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamības nodrošināšana
		U 17.2. Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana
		U 17.3. Meliorācijas sistēmu sakārtošana
		U 17.4. Centralizētu siltumapgādes tīklu pakalpojumu pieejamības nodrošināšana
	RV18 Pašvaldības ceļu infrastruktūras kvalitātes uzlabošana	U 18.1. Uzlabot ceļu segumu un infrastruktūras kvalitāti novada nozīmes attīstības centru pieejamībai
		U 18.2. Izveidot autotransporta stāvlaukumus sabiedriskās vietās
		U 18.3. Uzlabot satiksmes drošību novada teritorijā
		U 18.4. Ielu apgaismojuma tīkla paplašināšana novada teritorijās
VP5 - Atbalsts mazai un vidējai uzņēmējdarbībai	RV19 Atbalsts inovatīvām idejām	U 19.1. Atbalsts jaunu/inovatīvu tehnoloģiju ieviešanai
		U 19.2. Atjaunojamo energoresursu izmantošana
		U 19.3. Alternatīvās enerģijas izmantošana
		U 19.4. Uzņēmējdarbības informācijas centra izveide
	RV20 Tūrisma nozares attīstības veicināšana	U 20.1. Tūrisma attīstības stratēģijas izstrāde
		U 20.2. Tūrisma infrastruktūras uzlabošana
		U 20.3. Velo tūrisma maršrutu izveide, iekļaujot tos reģionālā tīklā

Rīcības plāns ir izstrādāts laika periodam no 2012. līdz 2018. gadam. Tas ir pievienots Attīstības programmai kā 1. pielikums. Investīciju plāns ir izstrādāts laika periodam no 2012. līdz 2015. gadam. Tas ir pievienots Attīstības programmai kā 2. pielikums.

Gan Rīcības plānu, gan Investīciju plānu novada dome ir tiesīga aktualizēt Attīstības programmas darbības laikā, ņemot vērā tā izpildes progresu un apstiprināto ikgadējo pašvaldības budžetu.

13.Attīstības programmas saskaņotība un pēctecība

Šajā nodaļā apskatīti citu līmeņu plānošanas dokumenti un katra dokumenta svarīgākie nosacījumi un ieteikumi, kas jāņem vērā pie Ozolnieku novada attīstības programmas izstrādes, kā arī pašvaldību, kas robežojas ar Ozolnieku novada administratīvo teritoriju, plānošanas dokumenti.

13.1.Eiropas līmeņa plānošanas dokumenti

Vadlīnijas Eiropas kontinenta ilgtspējīgai telpiskajai attīstībai

2000.gada 7. un 8. septembrī Hannoverē CEMAT 12.sesija akceptēja šos vispārējos ilgtspējīgas telpiskās plānošanas principus visai Eiropai. Tas ir rekomendējošs politikas pamatdokuments, kurā ir saskaņota stratēģija un kopīgas vadlīnijas Eiropas kontinenta integrētai un reģionāli līdzsvarotai attīstībai.

Eiropas Padomes teritorijas ilgtspējīgas telpiskās attīstības politikas izstrādei ir jābalstās uz šādiem reģionāli sabalansētākas attīstības principiem:

Teritoriālās kohēzijas veicināšana, uzlabojot sabalansētāku reģionu sociālo un ekonomisko attīstību un konkurētspēju;

No pilsētu funkciju izrietošas attīstības veicināšana un saiknes uzlabošana starp pilsētām un laukiem;

- 1) Sabalansētākas sasniedzamības veicināšana;
- 2) Informācijas un zināšanu pieejamības attīstība;
- 3) Vides kaitējumu mazināšana;
- 4) Dabas resursu un dabas mantojuma uzlabošana un aizsardzība;
- 5) Kultūras mantojuma uzlabošana kā attīstības faktors;
- 6) Enerģijas resursu attīstība, ievērojot drošību;
- 7) Augstas kvalitātes, ilgtspējīga tūrisma veicināšana;
- 8) Dabas katastrofu ietekmes ierobežošana.

Baltijas jūras reģiona padomes Telpiskās attīstības rīcības programma (VASAB 2010+)

Rīcības programma tika apstiprināta 2001.gada 21.septembrī Vismārā, Baltijas jūras reģiona valstu par telpisko plānošanu un attīstību atbildīgo ministru piektajā konferencē.

VASAB vīzija:

1. Pērles – starptautiskas nozīmes pilsētu tīkls;
2. Stīgas – Efektīvas un ilgtspējīgas saites starp pilsētām;
3. Laukumi – dinamismu un dzīves kvalitāti veicinošas jomas;
4. Sistēma – visaptveroša telpiskā plānošana darbībā.

Ozolnieku novads, izveidots no 3 atsevišķām teritoriālām vienībām, kuras līdz reģionālās reformas īstenošanai attīstījās nevienmērīgi, tādēļ, strādājot pie novada attīstības programmas, jāņem vērā novada teritoriālo vienību līdzšinējā attīstība un perspektīvā jāplāno līdzsvarota, vienmērīga visas teritorijas attīstība, izvērtējot katras teritorijas priekšrocības.

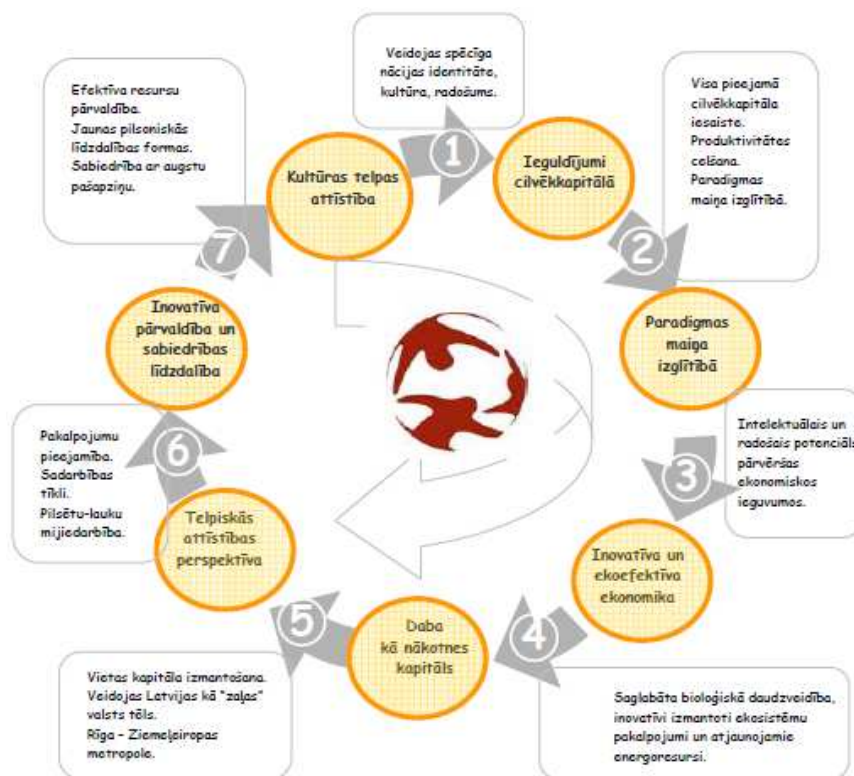
13.2.Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (LIAS)

Stratēģija parāda valsts un sabiedrības tālākos uzdevumus ceļā uz vienotu mērķi –līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību, norāda veidus, kā veiksmīgi reaģēt uz globālajām pārmaiņām, to radītos izaicinājumus pārvēršot arvien jaunās iespējās.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija tika veidota, apzinoties, ka laikā līdz 2030. gadam Latvija neizbēgami pārdzīvos lielas, ar globāliem procesiem saistītas pārmaiņas. Tieši šie globālie procesi un ar tiem saistītie izaicinājumi kalpoja par izejas punktu stratēģijas izstrādē:

- 1) demogrāfiskās izmaiņas – iedzīvotāju skaita samazināšanās un novecošanās;
- 2) globalizācija ekonomikā un inovatīvās/radošās ekonomikas attīstība;
- 3) darba tirgus dinamika un prasība pēc jaunām kompetencēm un iemaņām;
- 4) klimata pārmaiņas;
- 5) augošs pieprasījums enerģētikā un enerģētiskā drošība;
- 6) bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un dabas kā dzīves vides apdraudētība;
- 7) demokrātiskās pārstāvniecības institūciju krīze un jaunu publiskās līdzdalības formu attīstība;
- 8) globālās vidusšķiras attīstība un relatīvo nabadzības risku pieaugums;
- 9) urbanizācija, aglomerācija un reģionālā pozicionēšanās.

2.1. att. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas prioritātes

Avots: Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Nacionālais attīstības plāns

Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa (septiņi gadi) reģionālās politikas plānošanas dokuments, kurā analizēta sociālā un ekonomiskā situācija, noteikti reģionālās attīstības mērķi un prioritātes, atbalsta pasākumi noteikto mērķu īstenošanai un izpildei nepieciešamie finanšu līdzekļi.

Nacionālais attīstības plāns 2007. – 2013.gadam ir plānošanas dokuments, kas nosaka Latvijas galvenos attīstības virzienus un parāda valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumus ceļā uz tālāku mērķi.

Nacionālā attīstības plāna stratēģiskais mērķis: Izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai.

2.1.tabula

Ozolnieku novada attīstības programmas prioritāšu atbilstība Nacionālajam attīstības plānam un Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmas 2008.-2014.gadam prioritātēm

Nacionālais attīstības plāns 2007 - 2013	Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2008.-2014.gadam	Ozolnieku novada attīstības programma 2012. – 2018.gadam
Izglītots un radošs cilvēks	Izglītots, radošs un konkurētspējīgs cilvēks	VP1 - Cilvēkresursu attīstība
Uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība	Zināšanu ekonomikas attīstība	VP2 - Pašvaldības darba kvalitātes pilnveidošana VP5 - Atbalsts mazai un vidējai uzņēmējdarbībai
Zinātnes un pēctecības attīstība	Zināšanu ekonomikas attīstība	VP1 - Cilvēkresursu attīstība

Nacionālajā attīstības plānā ir definēti astoņi valsts izaugsmes priekšnosacījumi.

Viens no nosacījumiem ir *Izaugsme reģionos* – Ozolnieku novads kā jebkura Latvijas pašvaldība, kur ļoti nepieciešams ir atbalsts valstiskā līmenī, lai veicinātu novada attīstību. *Iekļaujošs un noturošs darba tirgus* – novada attīstības programmā tiek plānota uzņēmējdarbības vides attīstība, tiek atbalstīti mazie un vidējie uzņēmumi. *Vesels cilvēks ilgtspējīgā sabiedrībā* – šis priekšnosacījums ir svarīgs ikvienas pašvaldības attīstībai, jo bez izglītotiem, strādīgiem, mērķtiecīgiem cilvēkiem novads nevar pastāvēt. *Droša, pilsoniska un saliedēta sabiedrība* ir priekšnoteikums, kas svarīgs ikvienas tautas pastāvēšanai. *Moderna infrastruktūra un pakalpojumi* ir ļoti svarīgs priekšnoteikums novada attīstībai, bez tā nav iedomājama uzņēmējdarbības attīstība. *Latvijas izaugsmes starptautiskā dimensija* ir priekšnoteikums, kas svarīgs valstiskā līmenī. *Pieejams mājoklis un sakopta dzīves telpa* – novada attīstības programmā šis priekšnoteikums ir iekļauts vidēja termiņa prioritātē. *Laba pārvaldība kā ilgtspējīgas izaugsmes politikas nodrošinājums* – priekšnoteikums, kas garantē pašvaldības attīstību.

13.3.Reģionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti ir galvenā saikne starp nacionāla un pašvaldības līmeņa plānošanas dokumentiem.

Izstrādājot Ozolnieku novada attīstības programmu, tika izvērtēti Zemgales plānošanas reģionā spēkā esošie plānošanas dokumenti.

2.2.tabula

Ozolnieku novada attīstības programmas atbilstība Zemgales plānošanas reģiona attīstības programmai

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2008.-2014.gadam	Ozolnieku novada attīstības programma 2012. – 2018.gadam
Vidēja termiņa prioritātes	
Izglītots, radošs un konkurētspējīgs cilvēks	VP1 – Cilvēkresursu attīstība
Zināšanu ekonomikas attīstība	VP2 – Pašvaldības darba kvalitātes pilnveidošana VP5 - Atbalsts mazai un vidējai uzņēmējdarbībai
Kvalitatīva dzīves vide	VP3 – Dzīves kvalitātes uzlabošana VP4 – Sakārtota ceļu un inženierkomunikāciju tīklu infrastruktūra
Rīcības virzieni	
Prioritāte - <i>Izglītots, radošs un konkurētspējīgs cilvēks</i>	
RV1 – Cilvēkresursu attīstība	RV1 – Konkurētspējīgs izglītības piedāvājums RV2 – Izglītības programmu daudzveidība RV3 – Mūžizglītības pieejamība
RV2 – Informācijas sabiedrības veidošana	RV6 - Intelektuālās kapacitātes stiprināšana novada pārvaldībā
RV3 – Pilsoniski aktīvas sabiedrības veidošana	RV4 - Jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju daudzveidība RV7 - Sabiedrības līdzdalības veicināšana lēmumu pieņemšanā
Prioritāte - <i>Zināšanu ekonomikas attīstība</i>	
RV1 – Uzņēmējdarbības vides attīstība	RV19 - Atbalsts inovatīvām idejām RV20 - Tūrisma nozares attīstības veicināšana
RV2 – Sabiedrības izpratnes veidošana par inovāciju nozīmi labklājības līmeņa paaugstināšanā	RV19 - Atbalsts inovatīvām idejām
Prioritāte - <i>Kvalitatīva dzīves vide</i>	
RV1 – Kultūrvēsturiskā mantojuma un rekreatīvās vides saglabāšana un attīstība	RV11 - Rekreācijas telpas attīstība

RV2 – Transporta infrastruktūras un sabiedriskā transporta attīstība	RV18 - Pašvaldības ceļu infrastruktūras kvalitātes uzlabošana
RV3 – Veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība un kvalitātes uzlabošana	RV12 - Sociālo pakalpojumu pieejamība un klāsta daudzveidība RV13 - Veselības aprūpes pieejamība
RV4 – Kultūras un sporta infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	RV9 - Kvalitatīvas kultūras un sporta infrastruktūras nodrošināšana RV10 - Kultūras un sporta dzīves daudzveidība
RV5 – Mājokļu attīstība	RV15 - Videi draudzīga atkritumu apsaimniekošana RV16 - Pašvaldības īpašumā esošo objektu uzturēšana un teritoriju attīstība RV17 - Ilgtspējīga inženierkomunikāciju tīkla nodrošināšana un apsaimniekošana
RV6 – Alternatīvo energoresursu attīstības veicināšana	RV19 - Atbalsts inovatīvām idejām
RV7 – Riska vadība	RV14 - Sabiedriskās kārtības uzlabošana
RV8 – Vides un dabas resursu ilgtspējīga izmantošana un attīstība	RV15 - Videi draudzīga atkritumu apsaimniekošana

Zemgales plānošanas reģionā ir izstrādāta un apstiprināta Sociālo pakalpojumu attīstības programma 2010.-2016.gadam.

Programmas galvenais mērķis ir pilnveidot iedzīvotāju vajadzībās balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanu sociālo problēmu risināšanai, ņemot vērā Zemgales reģiona sociāli demogrāfiskās attīstības tendences.

Programmas apakšmērķi ir:

- 1) attīstīt alternatīvo sociālo pakalpojumu sniegšanu Zemgales reģionā, gan pilnveidojot pašreizējos, gan ieviešot jaunus pakalpojumus, tostarp ņemot vērā pakalpojuma saņēmēja iespējas palikt/atgriezties darba tirgū;
- 2) palielināt sociālo pakalpojumu pieejamību;
- 3) pilnveidot sociālo pakalpojumu kvalitāti;
- 4) paaugstināt sociālo pakalpojumu izmaksu efektivitāti un veicināt sociālo pakalpojumu infrastruktūras attīstību un optimālu izmantošanu;
- 5) paplašināt nevalstisko organizāciju iesaisti sociālo pakalpojumu sniegšanā;
- 6) veicināt sociālo pakalpojumu un veselības aprūpes pakalpojumu saskaņotu sniegšanu;
- 7) veicināt pašvaldību sadarbību sociālo pakalpojumu sniegšanā.

Šie Sociālo pakalpojumu attīstības programmas mērķi ir integrēti Ozolnieku novada attīstības programmā, kurā noteikts, ka VP3 ir Dzīves kvalitātes uzlabošana un RV12 Sociālo pakalpojumu pieejamība un klāsta daudzveidība, kuram pakārtoti vairāki uzdevumi, kā sasniegt šo mērķi.

14.Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem

Sabiedrības līdzdalības kārtību Attīstības programmas izstrādes procesā nosaka Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”. Noteikumi paredz sadarbības pārstāvju līdzdalību dažādos attīstības programmas izstrādes posmos, piedaloties sabiedriskajās apspriedēs, iesaistoties darba grupās, vai arī attīstības programmas izstrādes laikā par to paužot savu viedokli (mutvārdos, rakstiski).

Lai sekmīgāk apzinātu un apkopotu sabiedrības viedokli Ozolnieku novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam izstrādē, tika veikti sekojoši pasākumi:

- 1) Informācija par plānošanas dokumenta izstrādi ievietota pašvaldības mājas lapā – www.ozolnieki.lv un SIA „METRUM” mājas lapā – www.metrum.lv;
- 2) Iedzīvotāju anketēšana;
- 3) Uzņēmēju anketēšana;
- 4) Attīstības programmas izstrādes darba grupa – 09.11.2011.;
- 5) Darba grupa - Sociālā infrastruktūra, izglītība un kultūra – 09.11.2011.;
- 6) Darba grupa - Ekonomika un infrastruktūra – 09.11.2011.;
- 7) Darba grupa - Vide un kultūrvēsturiskais mantojums – 09.11.2011.;
- 8) Darba grupa – Izstrādes vadības darba grupa – 20.03.2012.

Ar 10.04.2012. Ozolnieku novada domes lēmumu Nr.2 (protokols Nr.5) tika apstiprināta Ozolnieku novada attīstības programmas 2012. – 2018.gadam 1.redakcija, kas nodotas sabiedriskai apspriešanai (no 30.04.2012. līdz 29.05.2012.), nodrošinot programmas projekta pieejamību Ozolnieku novada pašvaldības ēkā un pašvaldības mājas lapā www.ozolnieki.lv, kā arī SIA „METRUM” mājas lapā – www.metrum.lv.

15. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība

Attīstības programmas uzraudzības sistēma ir regulāra, sistemātiska resursu, rīcību un rezultātu pārbaude. Attīstības uzraudzības sistēma ir izstrādāta ar mērķi radīt ietvaru, kas nodrošina iespēju izvērtēt teritorijas attīstības progresu un attīstības programmas īstenošanas gaitā sasniegto.

Politiskajā līmenī par Ozolnieku novada attīstības programmas sagatavošanu un īstenošanu atbildīga ir Ozolnieku novada dome. Izpildes līmenī par Ozolnieku novada attīstības programmas sagatavošanu un izpildes uzraudzību atbildīgs ir Ozolnieku novada pašvaldības izpilddirektors, pēc attīstības nodaļas izveides - attīstības nodaļa. Par attīstības programmas īstenošanu ir atbildīgas visas rīcības plānā norādītās atbildīgās pašvaldības struktūrvienības vai institūcijas.

Ozolnieku novada attīstības programma tiks izmantota par pamatu pašvaldības ikgadējā budžeta sastādīšanā turpmākajos programmas īstenošanas gados. Tas ir nepieciešams tāpēc, lai pašvaldības attīstība notiktu sistemātiski nevis haotiski, domājot par ilgtermiņa pašvaldības attīstību nevis tikai par ikdienišķo problēmu risināšanu.

Ozolnieku novada attīstības programma 2012.-2018.gadam ir Ozolnieku novada pašvaldības apstiprināts dokuments, kurā definēta Ozolnieku novada attīstības vīzija, ilgtermiņā sasniedzamie mērķi un prioritātes, kā arī noteiktas vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi 7 gadu periodam. Ozolnieku novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanu paredzēts veikt īstenojot 46 uzdevumus atbilstoši 5 izvirzītājām vidēja termiņa prioritātēm.

Attīstības programmas uzraudzības sistēma ir izstrādāta ar mērķi radīt ietvaru, kas nodrošina iespēju izvērtēt novada teritorijas attīstības progresu un attīstības programmas īstenošanas gaitā sasniegto. Par attīstības programmas uzraudzību atbildīgā institūcija ir Ozolnieku novada pašvaldības Attīstības nodaļa. Ozolnieku novada attīstības programmas uzraudzības process paredz:

- 1) Datu bāzes izveidi;
- 2) Ikgadējā uzraudzības ziņojuma izstrādi par attīstības programmas ieviešanu;
- 3) 3 gadu pārskata ziņojuma izstrādi par attīstības programmas ieviešanu.

Informācijas sistēmas izveide. Ozolnieku novada pašvaldība izveido uzraudzības rādītāju datu bāzi, kurā regulāri tiks apkopoti dati par novada attīstību raksturojošiem sociālekonomiskajiem rādītājiem un dati par rezultatīvajiem rādītājiem no pašvaldības struktūrvienībām. Datu bāzē ietver šādu informāciju par attīstības programmas uzraudzības rādītājiem:

- 1) visi attīstības programmā noteiktie uzraudzības rādītāji (pamata datu bāze);
- 2) rādītāju pašreizējā vērtība, uzsākot attīstības programmas īstenošanu;
- 3) rādītāju sagaidāmā sasniedzamā vērtība, attīstības programmas īstenošanai noslēdzoties;
- 4) ikgadējās rādītāju vērtības;
- 5) informācijas avots.

Pamata datu bāzē ietilpst visi tie rādītāji, kas nosaukti 1.4.sadaļā tabulā *Vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti*.

Ikgadējā uzraudzības ziņojuma izstrāde notiek sākot ar attīstības programmas spēkā stāšanās gadu, pamatojoties uz informācijas sistēmā apkopotajiem datiem, Attīstības nodaļa sagatavo ikgadējo

uzraudzības ziņojumu par attīstības programmas ieviešanu. Ziņojumā jāietver šāda attīstības programmas īstenošanas progresa analīze:

- 1) veiktās darbības mērķu un uzdevumu sasniegšanas virzienā;
- 2) noteikto darbības (output) rādītāju izpildes progresu;
- 3) konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojumu;
- 4) secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus.

Ikgadējais uzraudzības ziņojums tiks izstrādāts gada publiskā pārskata izstrādes ietvaros.

Trīs gadu uzraudzības ziņojuma izstrāde notiek ar mērķi analizēt attīstības programmas rādītāju sasniegumus (par visiem programmā noteiktajiem rādītājiem) trīs gadu periodā, t.sk. novērtējot sasniegto darbības rezultātu un politikas rezultātu ietekmi uz novada attīstības rādītājiem. Trīs gadu uzraudzības ziņojumā jāietver šāda detalizēta attīstības programmas īstenošanas progresa analīze:

- 1) veiktās darbības mērķu, uzdevumu un rādītāju sasniegšanas virzienā;
- 2) konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojumu;
- 3) secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus.

Attīstības programmas trīs gadu uzraudzības ziņojuma struktūra

Nodaļa	Saturs
ievads	Uzraudzības pārskata mērķis, laika periods, pārskata struktūra un uzraudzības ziņojums sagatavošanā iesaistītās institūcijas
Vispārīgs Ozolnieku novada attīstības raksturojums	Attīstības raksturojumu izstrādā, balstoties uz iepriekš definēto pamatrādītāju izmaiņu analīzi
Attīstības programmas īstenošana	Attīstības programmas īstenošanu izvērtē, balstoties uz vidēja termiņa prioritāšu īstenošanas rezultatīvajiem rādītājiem. Par katru prioritāti sniedz šādu informāciju: <ol style="list-style-type: none"> 1) Rezultatīvo rādītāju sasniegumi, to sakritība ar iepriekš plānoto saistībā ar ieguldīto finanšu apjomu; 2) Rezultatīvo rādītāju sasniegumu ietekme uz teritorijas attīstību; 3) Ja konstatētas novirzes no plānotā, tad pamatojums; 4) Secinājumi un priekšlikumi.
Secinājumi	Kopējie secinājumi un secinājumi pa mērķiem un uzdevumiem
Priekšlikumi	Priekšlikumi attīstības programmas aktualizēšanai, rīcības plāna aktualizēšanai, kā arī uzraudzības sistēmas pilnveidošanai
Izmantotās informācijas avoti	Minētie primārie informācijas avoti

Avots: Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī, 23.09.2010.

Pamatojoties uz attīstības programmas ikgadējo uzraudzības ziņojumu un kārtējam gadam apstiprināto budžetu, pašvaldība ik gadu aktualizē attīstības programmas Rīcības plānu un Investīciju plānu, kā arī lemj par attīstības programmas stratēģiskās daļas aktualizācijas nepieciešamību.

Literatūra un informācijas avoti

Normatīvie akti

- 1) LR likums 19.05.1994. „Par pašvaldībām”
- 2) LR likums 08.05.2008. „Attīstības plānošanas sistēmas likums”
- 3) LR likums 21.03.2002. „Reģionālās attīstības likums”
- 4) MK 25.08.2009. noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”
- 5) Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas „Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”
- 6) MK 25.05.2010. noteikumi Nr.482 "Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām"

Plānošanas dokumenti

- 1) Nacionālais attīstības plāns 2007 – 2013
- 2) Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
- 3) Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2008. – 2014.gadam

Iestāžu sniegtie dati

- 1) Dabas aizsardzības pārvaldes dati
- 2) Jelgavas reģionālās vides pārvaldes dati
- 3) Nodarbinātības valsts aģentūras dati
- 4) Ozolnieku novada domes dati
- 5) Valsts ieņēmumu dienesta dati
- 6) Valsts kultūras un pieminekļu aizsardzības inspekcijas dati
- 7) Valsts zemes dienesta dati

Iestāžu mājas lapas

- 1) Centrālā statistikas pārvalde – www.csb.gov.lv
- 2) Dabas aizsardzības pārvalde – www.dap.gov.lv
- 3) Ezeru datu bāze – www.ezeri.lv
- 4) Ozolnieku novada mājas lapa – www.ozolnieki.lv
- 5) Pilsotības un migrācijas lietu pārvalde – www.pmlp.gov.lv
- 6) Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija – www.mantojums.lv

Pielikumi

1. pielikums – Rīcības plāns
2. pielikums – Investīciju plāns
3. pielikums – Ozolnieku novadā esošās derīgo izrakteņu atradnes, tabulas